

DEPARTAMENT DE PRÀCTIQUES

IES FRANCESC RIBALTA (CASTELLÓ)

PROGRAMACIONS CURS 24/25

CAP DEPARTAMENT: Marta Urbano Gracia

MÒDUL: Formació en centres de treball (FCT)

FAMÍLIES PROFESSIONALS:

- Serveis Socioculturals i a la Comunitat
- Informàtica i Comunicacions

CICLES: **Grau Superior:** Educació Infantil, Animació Sociocultural i Turística, Integració Social i Promoció d'Igualtat Gènere

Grau Mitjà: Atenció a persones en situació de dependència

FP Bàsica: FPB Informàtica d'oficina

DOCENTS QUE IMPARTEIXEN EL MÒDUL: Maribel Peñarrocha, Alicia Benet (Paula Saez), Irene Roger, Mihaela Soare, Eva Quesada, Aleja Mesa, Laia Pitarch, Ivana Fabregat, Sonia Campos, Esther Burdeus, Pilar Colom i Sonia Molina.

ÍNDEX

ATENCIÓ A PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA 7

1. INTRODUCCIÓ	7
2. OBJECTIUS	14
3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS	19
4. CONTINGUTS	22
5. UNITATS DIDÀCTIQUES	24
6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES	24
7. AVALUACIÓ.....	26
8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	41
9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.....	41
10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR.....	43
11. ELEMENTS TRANSVERSALS	43
12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ	47

ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL I TURÍSTICA 49

1. INTRODUCCIÓ	49
2. OBJECTIUS	56
3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS	61
4. CONTINGUTS	63
5. UNITATS DIDÀCTIQUES	66

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES	66
7. AVALUACIÓ.....	68
8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	83
9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.....	84
10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR.....	85
11. ELEMENTS TRANSVERSALS	85
12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ	89
EDUCACIÓ INFANTIL	92
1. INTRODUCCIÓ.....	92
2. OBJECTIUS	99
3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS	102
4. CONTINGUTS	104
5. UNITATS DIDÀCTIQUES	106
6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.....	106
7. AVALUACIÓ.....	108
8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	123
9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.....	123
10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR.....	124
11. ELEMENTS TRANSVERSALS	125

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ	129
---	-----

INTEGRACIÓ SOCIAL 131

1. INTRODUCCIÓ.....	131
2. OBJECTIUS	138
3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS	143
4. CONTINGUTS	145
5. UNITATS DIDÀCTIQUES	147
6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.....	148
7. AVALUACIÓ.....	149
8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	165
9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.....	165
10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR.....	167
11. ELEMENTS TRANSVERSALS	167
12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ	171

PROMOCIÓ D'IGUALTAT DE GÈNERE..... 173

1. INTRODUCCIÓ.....	173
2. OBJECTIUS	180
3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS	185
4. CONTINGUTS	188
5. UNITATS DIDÀCTIQUES	190

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES	190
7. AVALUACIÓ.....	192
8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	208
9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.....	208
10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR.....	210
11. ELEMENTS TRANSVERSALS	210
12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ	214
INFORMÀTICA DE OFICINA.....	216
1. INTRODUCCIÓ.....	216
2. OBJECTIUS	223
3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS	228
4. CONTINGUTS	230
5. UNITATS DIDÀCTIQUES	232
6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.....	232
7. AVALUACIÓ.....	234
8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	249
9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.....	249
10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR.....	251
11. ELEMENTS TRANSVERSALS	251

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ	255
PROGRAMA ERASMUS+	257
ACORDS DE DEPARTAMENT:	260

ATENCIÓ A PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA

ATENCIÓ A PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA

CICLE FORMATIU GRAU MITJÀ
Presencial/Semipresencial

1. INTRODUCCIÓ

El mòdul d'FCT consistirà en un pla formatiu pràctic, de caràcter obligatori i presencial, que pot adaptar-se als processos de treball de l'empresa, en el qual l'alumnat exercirà les activitats i funcions pròpies de l'àmbit productiu de la seua professió, en un centre de treball segons es defineix en la disposició normativa que regule el currículum del cicle en la Comunitat Valenciana.

El mòdul d'FCT es desenvoluparà en un entorn laboral on l'alumnat, orientat tant pel seu tutor o tutora del centre educatiu com pel seu instructor o instructora del centre de treball, realitzarà activitats del seu programa formatiu, prèviament establert, portant-les al món productiu real.

L'alumnat que realitze el mòdul d'FCT continua sent estudiant matriculat en ensenyaments reglats, per tant, la relació amb el centre de treball no és laboral ni haurà d'estar retribuïda econòmicament. No obstant això, és compatible amb la percepció de subvencions o beques, públiques o privades, en concepte de desplaçament o dietes.

El mòdul d'FCT es podrà cursar totalment en un sol període temporal ininterromput, o bé en diversos períodes parcials, cadascun dels quals constituirà una unitat formativa.

1.1. Justificació de la programació

1.1.1. Normativa

El sistema educatiu espanyol es regeix actualment per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) i la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE). Pel que fa a la Formació Professional, la LOMQE no realitza canvis de currículum. Per tant, no existeixen cicles LOMQE perquè aquesta nova llei no canvia ni currículum, ni metodologia, ni criteris d'avaluació.

La LOE-LOMQE estableix com a finalitat de la Formació Professional la de preparar als alumnes per a l'activitat en el seu camp professional i facilitar la seua adaptació a les modificacions laborals, contribuir al seu desenvolupament personal i a l'exercici d'una ciutadania democràtica.

Com s'assenyala en la norma, una persona qualificada no solament compta amb el domini de tècniques que li permeten fer el seu treball eficaçment, sinó també amb un altre tipus de capacitats que li permetran integrar-se laboralment en els objectius i les missions de l'organització productiva. Segons l'article 2 de la LOE, l'educació ha de ser integral.

La present programació se fonamenta específicament en el Reial Decret 1147/2011 de 29 de juliol per la que s'estableix l'ordenació general de la formació professional i en el recollit en les següents normes legals:

- [Reial Decret 1593/2011, de 4 de novembre, pel que s'estableix el Títol de Tècnic/a en Atenció a Persones en Situació de Dependència](#) i els corresponents ensenyaments mínims.
- [Ordre 30/2015, de 13 de març](#), de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'establix per a la Comunitat Valenciana el currículum del cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic/a en Atenció a Persones en Situació de Dependència.

A més hem de tindre en compte la següent normativa:

- Orde 78/2010, de 27 d'agost, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació i organització acadèmica dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
- Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. (Modificada parcialment per l'Ordre 86/2013).
- Orde 46/2012 de 12 de juliol de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Ordre 86/2013, de 20 de setembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- ORDRE 30/2022, de 12 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i l'autorització dels ensenyaments dels cicles formatius de Formació Professional en el règim semipresencial en centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 12/2022, de 9 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball

(FCT) dels cicles formatius de grau mitjà i superior, Formació Professional Bàsica, Programes Formatius de Qualificació Bàsica, Cursos d'Especialització i Bloc de Formació Pràctica (BFP) dels Ensenyaments de Règim Especial, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- RESOLUCIÓ de 2 de juny de 2022, de la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es dicten instruccions per a la gestió del mòdul professional de Formació en Centres de Treball.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2023-2024 impartisquen Formació Professional de grau C, D i E.
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2024, del director general de Centres Docents per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2024-2025 en la Comunitat Valenciana.

1.1.2. Per organitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge en un temps definit

El mòdul professional d'FCT té com a finalitat que l'alumnat adquireisca els resultats d'aprenentatge (LOE), que han de ser desenrotllats en un àmbit productiu real, on l'alumnat observe i exercisca les funcions pròpies de la professió, conega l'organització dels processos productius o de servicis i les relacions sociolaborals en el centre de treball.

Tots els cicles formatius de Formació Professional i FPB inclouen un mòdul professional de Formació en Centres de Treball, FCT, que no tindrà caràcter laboral ni estarà retribuït, i del qual podrà declarar-se la seua exempció per als que acrediten experiència laboral, relacionada amb el cicle formatiu que cursa.

Este mòdul té caràcter obligatori i presencial per a l'alumnat que cursa les mencionades ensenyances. Per al mòdul d'FCT, només podrà presentar-se en 2 convocatòries, preferentment per a la segona convocatòria les activitats d'FCT es realitzaran en un centre de treball diferent de la primera.

Els períodes de realització del mòdul d'FCT coincidiran amb caràcter general en calendari escolar i dependran del model triat. Es pot diferenciar entre el model ordinari i el model extraordinari flexible.

S'entén per model ordinari el que es realitza de manera total, ininterrompudament, en segon curs una vegada superats els mòduls formatius del currículum corresponent, segons el calendari escolar establert.

S'entén per model extraordinari flexible el que es realitza de manera parcial, en diversos períodes, inclòs el mes d'agost, amb caràcter voluntari per a l'alumnat, segons acord de l'equip educatiu i autorització de la direcció del centre, a partir de la finalització del tercer quadrimestre del primer curs, sempre que l'alumne o alumna dispose de formació certificada en matèria de prevenció de riscos laborals de nivell bàsic amb un mínim de 30 hores. Els períodes parcials de realització seran com a mínim de 100 hores i com a màxim del 70 % de les hores totals que comprenen el mòdul d'FCT.

La realització del mòdul d'FCT en model extraordinari requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Els requisits que s'han d'aportar per a dur a terme les **autoritzacions**, dependran de cadascuna de les situacions excepcionals, i en tots haurà de constar:

- Consentiment del tutor o tutora.
- Consentiment de l'alumnat
- Instància de l'equip educatiu.
- Informe amb les causes objectives que ho justifiquen (falta de llocs formatius, estacionalitat del sector, etc.).
- Programa formatiu.
- Calendari i horari proposats.
- Mecanisme de seguiment i control tutorial.

Horaris de realització del mòdul d'FCT:

1. El nombre màxim d'hores per jornada de pràctiques s'ajustarà al determinat per la normativa laboral vigent, general i sectorial, tenint en compte la normativa aplicable a menors d'edat, quan siga procedent.

2. Durant el període de realització del mòdul professional d'FCT l'horari de l'alumnat haurà d'adaptar-se a l'horari laboral del centre de treball i preferentment s'establirà en horari comprés entre les 6.00 i 22.00 hores.

3. L'alumnat podrà simultaniejar un treball remunerat amb la realització del mòdul professional d'FCT sempre que pugua ser compatible per raó d'horari.

4. L'horari nocturn és extraordinari i serà, exclusivament, per a alumnes majors d'edat, i únicament durant el temps indispensable per a realitzar les activitats del programa formatiu que no puguem realitzar-se en horari ordinari.

La realització del mòdul professional d'FCT en horari extraordinari requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu i la comunicació a Inspecció d'Educació.

5. A l'efecte del còmput d'hores, la realització de pràctiques que comporten la pernoctació de l'alumnat en el lloc del seu desenvolupament (cas de l'alumnat embarcat o d'activitats en el medi natural i altres), cada dia de pràctiques podrà computar fins a 14 hores.

6. El còmput total d'hores efectives de permanència en un mateix dia en el centre de treball, corresponent a la suma de jornada de pràctiques i si és el cas hores exercint un lloc de treball en el mateix centre de treball diferent a aquell per al qual s'exerceixen les FCT, no podrà sobrepassar les 40 hores setmanals o hores màximes de còmput setmanal que determine la normativa laboral corresponent al sector productiu en el qual es trobe.

1.2. Contextualització

La PGA deu estar vinculada amb el Projecte Curricular de Centre, des del punt de vista escolar, al marc sociocultural.

A l'IES Francisc Ribalta s'imparteixen els cicles de grau superior d'Educació Infantil, Animació sociocultural i Turística, Promoció d'Igualtat de Gènere i Integració Social, i de grau mitjà el cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència, tots ells pertanyen a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat. Estan en modalitat presencial i el cicles d'Educació Infantil, Integració Social, Promoció de la Igualtat de Gènere i Atenció a Persones en Situació de Dependència també en semipresencial. A més s'imparteix la Formació Professional Bàsica de Informàtica d'Oficina presencial.

El nombre d'hores de FCT són: 240 hores la FP bàsica, 380 el grau mitjà i 400 els superiors. El nombre d'alumnes per grup està al voltant de 30 en presencial, 45 en semipresencial, i 18 en FPB. Per les característiques dels nostres cicles, l'alumnat és de diferents zones de la ciutat i molts d'ells de fora de la localitat.

L'alumnat de FPB té entre 15 i 18 anys, normalment sense acabar 2n de la ESO i algunes vegades amb conductes disruptives. El més important és ensenyar pautes de comportament i motivar-los a l'esforç i a trobar uns estudis relacionats amb les seues fortaleces.

L'alumnat de CF de Grau Mitjà té unes edats compreses entre 16 i 20 anys. En la seua majoria accedeix al immediatament després d'acabar l'ESO, havent triat els estudis professionals com a complement d'una formació que li permeta l'accés al grau superior normalment o al mercat laboral.

El perfil de l'alumnat dels CF de Grau Superior és heterogeni, tant en la seua edat com en la seua formació prèvia i amb circumstàncies personals i professionals de major responsabilitat. La crisi econòmica ha propiciat la matriculació de persones adultes que desitgen ampliar la seua formació o reorientar la seua carrera professional. Tampoc és infreqüent en aquest nivell la presència d'alumnat amb estudis universitaris que trien els CF com un complement idoni per a la seua formació.

Una característica de l'alumnat dels nostres cicles és que són majoritàriament de sexe femení i això descriu ja el sector i la societat en si, ja que les tasques de "tenir cura" de persones queden habitualment relegades a este sexe. A l'FPB d'Informàtica no es dona esta situació.

Cap destacar l'augment d'alumnat amb nese i amb malalties mentals els últims anys (ansietat, depressions, trastorns de personalitat...). Aquesta situació comporta una gran dificultat al treball a classe, a la ubicació en centres de pràctiques i a la titulació de l'alumnat.

Molts d'ells compaginen els estudis amb l'activitat laboral o han treballat ja alguna vegada. Açò fa que es tracte d'alumnat molt motivat que els cursa perquè realment els interessa i troben que tenen eixides professionals. Per tant, no trobem problemes seriosos de conducta, excepte en FPB.

Respecte als espais i instal·lacions del centre contem amb aules amb projector, WiFi, aules d'informàtica i aula-taller. En el cas de la FPB les aules estan dotades amb ordinadors per als alumnes. D'aquests espais fem ús en les tasques de tutorització de l'alumnat ja que el mòdul FCT es desenvolupa majoritàriament en diferents empreses.

2. OBJECTIUS

2.1. Objectius generals d'etapa

A aquesta programació li són aplicables tots els principis i continguts del projecte curricular de formació professional de l'IES Francesc Ribalta de la que forma part.

A més, en primer lloc hem de tindre en compte l'OBJECTE DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, recollits en l'art. 3 del RD 1147/2011 de 29 de juliol d'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu:

Exercir l'activitat professional definida en la competència general del programa formatiu.

Comprendre l'organització i característiques del sector productiu corresponent, els mecanismes d'inserció professional, la seua legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

Consolidar hàbits de disciplina, treball individual i en equip, així com capacitats d'autoaprenentatge i capacitat crítica.

Establir relacions interpersonals i socials, en l'activitat professional i personal, basades en la resolució pacífica dels conflictes, el respecte als altres i el rebuig a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als comportaments sexistes.

Previndre els riscos laborals i mediambientals i adoptar mesures per a treballar en condicions de seguretat i salut.

Desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.

Potenciar la creativitat, la innovació i la iniciativa emprenedora.

Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, així com les llengües estrangeres necessàries en la seua activitat professional.

Comunicar-se de forma efectiva en el desenvolupament de l'activitat professional i personal.

Gestionar la seua carrera professional, analitzant els itineraris formatius més adequats per a millorar la seua ocupabilitat.

Així mateix, la formació professional fomentarà la igualtat efectiva d'oportunitats entre homes i dones per a accedir a una formació que permet tot tipus d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes.

Respecte als diferents cicles formatius, el objectius generals seran:

Objectius generals del CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència

a) Identificar tècniques i instruments d'observació i registre, seleccionant-los en funció de les característiques de les persones en situació de dependència i del pla d'atenció individualitzat, per determinar les seves necessitats assistencials i psicosocials.

b) Interpretar les directrius del programa d'intervenció, adequant-les a les característiques i necessitats de les persones en situació de dependència, per organitzar les activitats assistencials i psicosocials.

c) Identificar les possibilitats i limitacions de les persones en situació de dependència, seleccionant el tipus d'ajuda segons els seus nivells d'autonomia i autodeterminació, per a la realització de les activitats d'higiene personal i vestit, i seguint les pautes marcades en el pla d'atenció individualitzat.

d) Interpretar les prescripcions dietètiques establertes en el pla d'atenció individualitzat, adequant els menús i la preparació d'aliments, per organitzar la intervenció relacionada amb l'alimentació.

e) Identificar les necessitats de suport a la ingesta de les persones en situació de dependència, relacionant-les amb les tècniques i suports d'ajuda per administrar els aliments.

f) Analitzar procediments d'administració i control de despeses, relacionant-los amb els recursos i necessitats de les persones en situació de dependència per gestionar el pressupost de la unitat de convivència.

g) Identificar procediments de manteniment del domicili, seleccionant els recursos i mitjans necessaris que garanteixen les condicions d'habitabilitat, higiene i ordre amb criteris de qualitat, seguretat i cura del medi ambient, per realitzar les activitats de manteniment i neteja.

h) Seleccionar tècniques de preparació per a l'exploració, administració i control de medicació i recollida de mostres de la persona en situació de dependència, relacionant-les amb les seves característiques i les pautes establertes per dur a terme intervencions relacionades amb l'estat físic.

i) Seleccionar procediments i ajudes tècniques, seguint les directrius del pla d'atenció individualitzat i adequant-los a la situació de les persones en situació de dependència, per realitzar els trasllats, mobilitzacions i suport a la deambulació dels mateixos.

j) Identificar factors de risc, relacionant-los amb les mesures de prevenció i seguretat, per aplicar les mesures adequades per preservar la integritat de les persones en situació de dependència i els propis professionals.

k) Seleccionar tècniques de primers auxilis, seguint els protocols establerts per actuar en situacions d'emergència i risc per a la salut en el desenvolupament de la seva activitat professional.

l) Analitzar estratègies psicològiques, rehabilitadores, ocupacionals i de comunicació, adequant-les a circumstàncies específiques de la persona en situació de dependència, per realitzar intervencions de suport psicosocial concordes amb les directrius del pla d'atenció individualitzat.

m) Identificar sistemes de suport a la comunicació, relacionant-los amb les característiques de la persona, per al desenvolupament i manteniment d'habilitats d'autonomia personal i social.

n) Seleccionar ajudes tècniques i de comunicació, relacionant-les amb les possibilitats i característiques de la persona en situació de dependència, per afavorir les habilitats d'autonomia personal i social i les possibilitats de vida independent.

ñ) Identificar els principis de vida independent, relacionant-los amb les característiques de la persona i del context, per promoure la seva autonomia i participació social.

o) Analitzar els elements crítics del Pla Individual de Vida Independent, relacionant-ho amb les decisions de cada persona per realitzar les tasques d'acompanyament i assistència personal.

p) Seleccionar estils de comunicació i actituds, relacionant-les amb les característiques de l'interlocutor, per assessorar a les persones en situació de dependència, famílies i cuidadors no formals.

q) Identificar els protocols d'actuació, relacionant-los amb les contingències, per resoldre-les amb seguretat i eficàcia.

r) Emplenar instruments de control i seguiment, aplicant els protocols, per col·laborar en el control i seguiment en les activitats assistencials, psicosocials i de gestió.

s) Identificar eines telemàtiques i aplicacions informàtiques, seleccionant els protocols establerts per a l'emissió, recepció i gestió de trucades del servei de teleassistència.

t) Analitzar i utilitzar els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida i les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre i actualitzar els seus coneixements, reconeixent les possibilitats de millora professional i personal, per adaptar-se a diferents situacions professionals i laborals.

u) Desenvolupar treballs en equip i valorar la seva organització, participant amb tolerància i respecte, i prendre decisions col·lectives o individuals per actuar amb responsabilitat i autonomia.

v) Adoptar i valorar solucions creatives davant problemes i contingències que es presenten en el desenvolupament dels processos de treball, per resoldre de forma responsable les incidències de la seva activitat.

w) Aplicar tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es van a transmetre, a la seva finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia del procés.

x) Analitzar els riscos ambientals i laborals associats a l'activitat professional, relacionant-los amb les causes que els produeixen, a fi de fonamentar les mesures preventives que es van adoptar, i aplicar els protocols corresponents, per evitar danys en un mateix, en les altres persones, en l'entorn i en el medi ambient.

y) Analitzar i aplicar les tècniques necessàries per donar resposta a l'accessibilitat universal i al «disseny per a tots».

z) Aplicar i analitzar les tècniques necessàries per millorar els procediments de qualitat del treball en el procés d'aprenentatge i del sector productiu de referència.

aa) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per realitzar la gestió bàsica d'una petita empresa o emprendre un treball.

ab) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals per participar com a ciutadà democràtic.

2.2. Resultats aprenentatge del mòdul professional de Formació en Centres de Treball

Resultats aprenentatge del CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència

CODI: 0220

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa, relacionant-les amb el tipus de servei que presta.
2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.
3. Realitza operacions de preparació de l'activitat laboral, aplicant tècniques i procediments d'acord a instruccions i normes establertes.
4. Implementa les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats que cal desenvolupar.
5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries de seguretat laboral i de protecció ambiental.
6. Analitza el servei prestat, relacionant-ho amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

Competències professionals, personals i socials del CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència

- a) Determinar les necessitats assistencials i psicosocials de la persona en situació de dependència, mitjançant la interpretació de la informació obtinguda sobre la persona a través del pla d'atenció individual, respectant la confidencialitat de la mateixa.
- b) Organitzar les activitats d'atenció a les persones en situació de dependència, afavorint la seva col·laboració i la de la família, i tenint en compte les directrius establertes en el pla d'atenció individualitzada.

- c) Realitzar les tasques d'higiene personal i vestit de les persones en situació de dependència, aportant l'ajuda precisa, afavorint al màxim la seva autonomia en les activitats de la vida diària i mantenint cap a ells una actitud de respecte i professionalitat.
- d) Organitzar la intervenció relativa a l'alimentació, supervisant els menús, preparant els aliments i administrant-quant siga necessari.
- e) Gestionar la documentació bàsica i el pressupost de la unitat de convivència, optimitzant els recursos i assegurant la viabilitat de la gestió econòmica.
- f) Realitzar les activitats de manteniment i neteja del domicili, garantint les condicions d'habitabilitat, higiene i ordre, amb criteris de qualitat, seguretat i cura del medi ambient i, si escau, tramitant la documentació pertinent.
- g) Realitzar les intervencions relacionades amb l'estat físic de les persones en situació de dependència, seguint les pautes establertes i mostrant en tot moment respecte per la seva intimitat.
- h) Realitzar els trasllats, mobilitzacions i suport a la deambulació de les persones en situació de dependència, emprant els protocols i les ajudes tècniques necessàries, seguint les pautes marcades en el pla d'atenció individual (PIA) i adoptant mesures de prevenció i seguretat.
- i) Aplicar mesures de prevenció i seguretat tant per a les persones en situació de dependència com per als professionals, en els diferents àmbits d'intervenció.
- j) Donar resposta a situacions d'emergència i risc per a la salut en el desenvolupament de la seva activitat professional, aplicant tècniques de primers auxilis.
- k) Implementar intervencions de suport psicosocial, emprant ajudes tècniques, suports de comunicació i tecnologies de la informació i la comunicació, i seguint les pautes marcades en el pla d'atenció individual.
- l) Aplicar tècniques i estratègies per al manteniment i desenvolupament de les habilitats d'autonomia personal i social de les persones en situació de dependència, emprant ajudes tècniques i de comunicació d'acord amb les pautes marcades en el pla d'atenció individual.

- m) Realitzar tasques d'acompanyament i assistència personal, respectant les directrius del Pla Individual de Vida Independent i les decisions de la persona usuària.
- n) Assessorar la persona en situació de dependència, als familiars i cuidadors no formals, proporcionant pautes d'actuació en la cura i l'atenció assistencial i psicosocial, i adequant la comunicació i les actituds a les característiques de la persona interlocutora.
- ñ) Resoldre les contingències amb iniciativa i autonomia, mostrant una actitud autocrítica i buscant alternatives per afavorir el benestar de les persones en situació de dependència.
- o) Col·laborar en el control i seguiment de les activitats assistencials, psicosocials i de gestió domiciliària, emplenant els registres oportuns, manejant les aplicacions informàtiques del servei i comunicant les incidències detectades.
- p) Gestionar les trucades entrants i sortints del servei de teleassistència, rebent-les i emetent-les segons els protocols establerts i utilitzant aplicacions informàtiques i eines telemàtiques.
- q) Adaptar-se a les noves situacions laborals originades per canvis tecnològics i organitzatius en els processos productius, actualitzant els seus coneixements, utilitzant els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida i les tecnologies de la informació i la comunicació.
- r) Actuar amb responsabilitat i autonomia en l'àmbit de la seva competència, organitzant i desenvolupant el treball assignat, cooperant o treballant en equip amb altres professionals en l'entorn de treball.
- s) Resoldre de forma responsable les incidències relatives a la seva activitat, identificant les causes que les provoquen, dins l'àmbit de la seva competència i autonomia.
- t) Comunicar-se eficaçment, respectant l'autonomia i competència de les diferents persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.
- u) Aplicar els protocols i les mesures preventives de riscos laborals i protecció ambiental durant el procés productiu, per evitar danys en les persones i en l'entorn laboral i ambiental.

v) Aplicar procediments de qualitat, d'accessibilitat universal i de «disseny per a tots» en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.

w) Realitzar la gestió bàsica per a la creació i funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seva activitat professional.

x) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

4. CONTINGUTS

Continguts del CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència

Identificació de l'estructura i organització empresarial:

- Estructura i organització empresarial del sector de l'atenció a persones en situació de dependència.
- Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector de l'atenció a persones en situació de dependència.
- Organigrama de l'empresa. Relació funcional entre departaments.
- Organigrama logístic de l'empresa. Proveïdors, clients i canals de comercialització.
- Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.
- Recursos humans en l'empresa: requisits de formació i de competències professionals, personals i socials associades als diferents llocs de treball.
- Sistema de qualitat establert en el centre de treball.
- Sistema de seguretat establert en el centre de treball.

Aplicació d'hàbits ètics i laborals:

- Actituds personals: empatia, puntualitat.

- Actituds professionals: orde, netedat, responsabilitat i seguretat.
- Actituds davant de la prevenció de riscos laborals i ambientals.
- Jerarquia en l'empresa. Comunicació amb l'equip de treball.
- Documentació de les activitats professionals: mètodes de classificació, codificació, renovació i eliminació.
- Reconeixement i aplicació de les normes internes, instruccions de treball, procediments normalitzats de treball i altres, de l'empresa.

Programació d'activitats dirigides a col·lectius específics.

- Identificació de les característiques del programa aplicat.
- Obtenció d'informació sobre els destinataris.
- Definició d'una proposta adequada als recursos i materials de què disposa.
- Proposta d'activitats adaptades a les característiques dels destinataris.
- Selecció d'estratègies d'intervenció adequades als objectius i destinataris.

Implementació d'activitats dirigides a col·lectius específics.

- Identificació de les característiques dels destinataris.
- Determinació de les característiques del context.
- Organització dels espais i temps.
- Selecció de recursos.
- Aplicació d'estratègies metodològiques.
- Aplicació d'estratègies de gestió de conflictes.

Avaluació de programes i activitats.

- Disseny de l'avaluació a realitzar.
- Determinació de les activitats d'avaluació.

- Aplicació dels instruments d'avaluació.
- Control i seguiment de l'activitat.
- Elaboració d'informes d'avaluació.
- Comunicació i anàlisi de la informació recollida.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

El mòdul professional FCT no s'estructura per unitats didàctiques ja que és la posada en pràctica en les empreses de tots els continguts après durant la resta de mòduls professionals dels diferents cicles formatius.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

L'activitat de l'alumne o l'alumna que accedisca al mòdul professional d'FCT s'haurà d'ajustar al programa formatiu establert pel tutor o la tutora d'FCT i l'empresa col·laboradora.

El mòdul professional d'FCT es realitzarà, amb caràcter general, en centres de treball situats a la Comunitat Valenciana les activitats des quals estiguen relacionats amb el cicle formatiu que estiga cursant l'alumnat.

Amb caràcter excepcional,

- Fora de la Comunitat Valenciana: requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu, que comunicarà aquesta autorització a la Inspecció d'Educació i a la direcció general competent en matèria de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.

- En el mateix centre de treball on exerceix treball remunerat si el lloc formatiu de pràctiques, els períodes i els horaris relatius en aquest estan clarament diferenciats dels corresponents al lloc de treball remunerat.
- Com a conseqüència de les circumstàncies personals de l'alumnat o situacions d'excepcionalitat, es podrà realitzar una simulació de les competències a adquirir en el centre de treball, en el mateix centre educatiu, bé de manera parcial o total. La realització del mòdul professional d'FCT en el mateix centre educatiu requerirà autorització expressa de la direcció del centre i la comunicació a la Inspecció d'Educació.
- Fora del marc de programes afavorits per la conselleria competent en matèria d'educació, podran sol·licitar la realització total o parcial del mòdul professional d'FCT per part del seu alumnat fora del territori espanyol, tant si és en el marc de programes de la Unió Europea com si no.

Aquestes situacions requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Per poder ser autoritzades hauran de contar amb el consentiment del tutor o tutora, el consentiment de l'alumnat, un informe amb les causes objectives que ho justifiquen, calendari i horari proposats i mecanisme de seguiment i control tutorial.

6.1. Metodologia general i específica

Este mòdul professional contribueix a completar les competències de cada títol i els objectius generals del cicle o FPB, tant aquells que s'han aconseguit en el centre educatiu, com els que són difícils d'aconseguir en el mateix.

6.2. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge

Les activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge són:

- Totes les activitats i funcions assignades al centre de treball relacionades amb el seu perfil professional i que consten al programa formatiu de l'alumne.
- Les activitats sol·licitades pel tutor/a.
- Totes aquestes activitats són avaluables i consten dins dels criteris d'avaluació que estan al punt 7 de aquesta programació.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació del mòdul d'FCT ha d'assegurar que l'alumnat ha adquirit un grau de competències suficients en situacions reals de treball.

L'avaluació final del mòdul d'FCT serà realitzada pel tutor o tutora i l'equip educatiu de cada alumne o alumna. Aquesta avaluació es fonamentarà en els assoliments adquirits per l'alumnat, tenint en compte el programa formatiu i les competències adquirides en finalitzar el període d'FCT.

7.1. Objectius

Els objectius de l'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) són els resultats d'aprenentatge que estan reflectits al punt 2.b d'aquesta programació.

7.2. Criteris d'avaluació

Criteris d'avaluació del CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència:

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa, relacionant-les amb el tipus de servei que presta.

- S'han identificat l'estructura organitzativa de l'empresa i les funcions de cada àrea de la mateixa.
- S'ha comparat l'estructura de l'empresa amb les organitzacions empresarials tipus existents en el sector.
- S'han relacionat les característiques del servei i el tipus de clients amb el desenvolupament de l'activitat empresarial.
- S'han identificat els procediments de treball en el desenvolupament de la prestació de servei.
- S'han valorat les competències necessàries dels recursos humans per al desenvolupament òptim de l'activitat.
- S'ha valorat la idoneïtat dels canals de difusió més freqüents en aquesta activitat.

2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.

- S'han reconegut i justificat:
  - La disponibilitat personal i temporal necessàries en el lloc de treball.
  - Les actituds personals (puntualitat i empatia, entre altres) i professionals (ordre, neteja i responsabilitat, entre altres) necessàries per al lloc de treball.
  - Els requeriments actitudinals davant la prevenció de riscos en l'activitat professional.
  - Els requeriments actitudinals referits a la qualitat en l'activitat professional.
  - Les actituds relacionades amb el propi equip de treball i amb les jerarquies establertes en l'empresa.

- Les actituds relacionades amb la documentació de les activitats realitzades en l'àmbit laboral.
- Les necessitats formatives per a la inserció i reinserció laboral en l'àmbit científic i tècnic del bon fer del professional.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals i els aspectes fonamentals de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals d'aplicació en l'activitat professional.
- S'han engegat els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.
- S'ha mantingut una actitud de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades.
- S'ha mantingut organitzat, net i lliure d'obstacles el lloc de treball o l'àrea corresponent al desenvolupament de l'activitat.
- S'ha responsabilitzat del treball assignat, interpretant i complint les instruccions rebudes.
- S'ha establert una comunicació eficaç amb la persona responsable en cada situació i amb els membres de l'equip.
- S'ha coordinat amb la resta de l'equip, comunicant les incidències rellevants que es presenten.
- S'ha valorat la importància de la seva activitat i la necessitat d'adaptació als canvis de tasques.
- S'ha responsabilitzat de l'aplicació de les normes i procediments en el desenvolupament del seu treball.

3. Realitza operacions de preparació de l'activitat laboral, aplicant tècniques i procediments d'acord a instruccions i normes establertes.

- S'ha identificat la documentació associada a la preparació dels processos laborals que s'han de desenvolupar.

- S'han utilitzat els procediments de control d'acord amb les instruccions o normes establertes.
- S'han identificat les necessitats de condicionament dels espais en els quals es va a realitzar l'activitat laboral.
- S'han aplicat correctament els criteris per a l'inici de l'activitat laboral, tenint en compte les instruccions i normes establertes.
- S'han reconegut i determinat les necessitats de les persones destinatàries del servei, tenint en compte els protocols establerts.
- S'han realitzat correctament els procediments per al primer contacte amb les persones en situació de dependència, utilitzant mitjans i aplicant tècniques, segons les instruccions i normes establertes.
- S'han identificat les dificultats sorgides en el procés de preparació de l'activitat laboral.
- S'han realitzat totes les activitats de preparació, tenint en compte els principis de respecte a la intimitat personal de les persones usuàries.

4. Implementa les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats que cal desenvolupar.

- S'ha identificat la documentació associada als processos laborals que s'han de desenvolupar.
- S'han realitzat les tasques, seguint els procediments establerts.
- S'han realitzat totes les activitats laborals, tenint en compte els criteris deontològics de la professió.
- S'ha respectat la confidencialitat de la informació relativa a les persones usuàries amb les quals es té relació.
- S'han emprat les actituds adequades al tipus de persona usuària, situació o tasca.
- S'han emprat els recursos tècnics apropiats a l'activitat.

- S'han seguit els procediments establerts en la utilització dels recursos tècnics.
- S'han relacionat les tècniques emprades amb les necessitats de les persones destinatàries del servei.

5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries de seguretat laboral i de protecció ambiental.

- S'han reconegut les normes higiènic-sanitàries d'obligat compliment relacionades amb la normativa legal i les específiques de la pròpia empresa.
- S'han reconegut tots aquells comportaments o aptituds susceptibles de produir problemes higiènic-sanitaris o de seguretat.
- S'ha emprat la vestimenta apropiada a l'activitat.
- S'han aplicat els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals que cal aplicar en l'activitat professional i els aspectes fonamentals de la legislació aplicable.
- S'ha mantingut una actitud clara de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades i s'han aplicat les normes internes i externes vinculades a la mateixa.
- S'han aplicat les operacions de recollida, selecció, classificació i eliminació o abocament de residus.

6. Analitza el servei prestat, relacionant-ho amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

- S'ha valorat el grau de compliment de les instruccions rebudes per a la realització de l'activitat laboral.
- S'ha identificat la documentació associada als processos de control i seguiment de la seva activitat.
- Es mostrat una actitud crítica amb la realització de les activitats.

- S'ha comprovat que s'ha seguit el procediment establert per a la realització de les tasques.
- S'han aplicat els criteris deontològics de la professió en la realització de les activitats professionals.
- S'ha argumentat l'adequació de les tècniques i recursos emprats.

7.3. Indicadors d'èxit (estàndards d'aprenentatge)

Els indicadors d'èxit no existeixen en formació professional.

7.4. Instruments d'avaluació

Per a efectuar l'avaluació, es comptarà amb els documents següents:

- L'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat, que podrà incloure la valoració personal de l'instructor o instructora del centre de treball.
- El diari de seguiment elaborat per l'alumnat al programa de Conselleria SAÓ FCT.
- Aquells que requerisca el professor tutor o professora tutora per a realitzar una avaluació sistemàtica i objectiva.

Els instruments d'avaluació que requereixen des de tutoria en els diferents cicles formatius són:

Instruments d'avaluació del CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència:

- Guia de coneixement de la institució.
- Programació i posada en marxa d'una activitat.
- Entrevistes de seguiment amb l'alumnat.

- Entrevistes de seguiment amb els instructors o instructoras de les empreses.
- Exposició oral de la seua FCT per part de tot l'alumnat a les reunions al centre educatiu.
- Autoavaluació i valoració de la seua FCT i el cicle.
- Assistència a sessions en el centre educatiu de l'alumnat que estiga desenvolupant el mòdul professional d'FCT per a realitzar activitats de seguiment, assessorament i suport. Aquestes sessions seran d'assistència obligatòria i serà causa justificada d'inassistència al centre de treball aqueix dia.

La còpia i/o el plagi de qualsevol dels instruments d'avaluació de la FCT comporta la repetició d'aquest i en cas de no realitzar-lo correctament serà motiu de NO apte al mòdul.

La falsedat documental al diari de seguiment elaborat per l'alumnat respecte a les activitats realitzades al centre de pràctiques o les hores de permanència al mateix seran igualment NO apte al mòdul FCT.

7.5. Tipus d'avaluació

Als cicles en règim semipresencial o a distància, la matrícula del mòdul de Formació en centres de treball, i si escau del mòdul projecte, es farà en aquest règim semipresencial. La realització del mòdul professional FCT sempre té caràcter obligatori i presencial.

Amb caràcter general, **l'accés de l'alumnat al mòdul professional d'FCT**, amb independència del règim en què va cursar els ensenyaments, tindrà lloc sempre que haja aconseguit un determinat nivell de competències professionals en els altres mòduls professionals d'un cicle formatiu i podrà produir-se:

- a) Quan l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals del cicle, exceptuant el mòdul professional de Projecte en aquells estudis en els quals estiga regulat.

- b) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, quan l'alumnat tinga pendents de superació un o més mòduls, la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15 % de la duració del conjunt de mòduls formatius cursats des de l'inici del cicle formatiu fins al moment anterior a l'inici del període d'FCT corresponent. Al GM són 243 hores i al GS 234 hores.
- c) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, l'alumnat podrà accedir a la realització de l'FCT flexible, en primer curs, una vegada superades les competències de seguretat i riscos laborals i s'haja aconseguit, com a mínim, el 80 % dels resultats d'aprenentatge del curs, en cicles formatius. En segon curs, podrà accedir en qualsevol moment. En tots dos casos, sempre en funció de la decisió de l'equip docent justificada per la idoneïtat per a l'alumnat o el sector professional del cicle formatiu.

Els alumnes que tinguen pendent de superar un o més mòduls la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15% podran accedir, o no al mòdul professional d'FCT en funció de la decisió de l'equip docent:

- a) Si se'ls autoritza l'accés a l'FCT, s'haurà de recuperar els mòduls pendents. Per això, durant el període de realització del mòdul professional d'FCT, caldrà compatibilitzar-la amb el pla de recuperació, tal i como consta al apartat 7.8 d'aquesta programació. L'alumne o l'alumna formalitzarà la matrícula dels mòduls pendents i del mòdul professional d'FCT.
- b) Si l'equip docent no autoritza a l'alumne o l'alumna l'accés al mòdul professional d'FCT, haurà de repetir com a alumne escolaritzat el mòdul o mòduls pendents, i es matricularà només d'aquests mòduls.

En l'avaluació del mòdul d'FCT col·laborarà el responsable de formació de l'alumnat designat pel centre de treball (instructor o instructora) durant el seu període d'estada en aquest. La **col·laboració en l'avaluació de la persona instructora** es concretarà de la manera següent:

- Durant el desenvolupament de l’FCT, valorant les activitats realitzades per l’alumnat, indicades en el programa formatiu, mitjançant trobades amb el professor tutor o professora tutora en les seues visites periòdiques al centre de treball, així com en les comunicacions telemàtiques o d’un altre tipus.
- Al final del procés, poden incloure una valoració personal a l’informe de consecució de competències adquirides per l’alumnat. Si el mòdul professional d’FCT s’ha realitzat en diverses empreses, es recollirà un informe de consecució de competències adquirides per l’alumnat de cadascuna d’aquestes.

Amb la finalitat de no esgotar el límit de les convocatòries establides per als mòduls professionals, l’alumnat podrà sol·licitar la **renúncia a la convocatòria del mòdul FCT o unitat formativa d’FCT** en qualsevol moment, fins i tot iniciat el seu procés de realització, mitjançant un escrit motivat a la direcció del centre educatiu. Aquesta resolució s’incorporarà a l’expedient acadèmic de l’alumnat.

La sol·licitud perquè s’admeta la renúncia a la convocatòria es presentarà, segons l’annex IX de l’Ordre 79/2010, de 27 d’agost, de la Conselleria d’Educació. Les raons que s’al·leguen per a la renúncia s’han de justificar sempre documentalment.

A l’alumnat al qual s’ha concedit la renúncia al mòdul d’FCT, si aquest ja l’haguera iniciat i realitzat un mínim de cent hores, se li podrà avaluar, i constarà com a realitzat parcialment, en cas favorable, en el seu expedient. La renúncia a cursar les FCT en els cicles superiors implica la renúncia al mòdul de projecte corresponent del cicle.

Quan la resolució adoptada siga favorable, si l’alumne o l’alumna disposa d’una nova convocatòria per al mòdul d’FCT en el mateix curs acadèmic, l’equip docent podrà decidir si les hores efectuades fins al moment de la concessió de la renúncia a la convocatòria, amb un mínim de 100, li són comptabilitzades com a realitzades i, en conseqüència, només hauria de realitzar les hores que falten fins a completar les assignades a aquest mòdul professional. També podrà prendre aquesta decisió l’equip docent si la següent convocatòria de què disposa l’alumne o l’alumna correspon a un curs acadèmic posterior i es matricula en el mateix centre educatiu; si continuara els estudis en un altre centre, hauria de realitzar de nou el total d’hores atribuït al mòdul d’FCT.

A més de la **interrupció del mòdul d'FCT** per renúncia a la convocatòria, hi ha que tindre en compte:

1. S'entén per interrupció total o temporal del mòdul professional d'FCT l'abandó de l'aquest mòdul una vegada iniciat aquest.

2. La interrupció total es produeix quan l'alumnat, una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT, l'abandona i no és possible la seua reincorporació durant el mateix curs acadèmic.

3. Es produeix interrupció temporal quan una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT l'alumnat l'abandona temporalment.

4. La direcció del centre educatiu, d'ofici o a instàncies del centre de treball, pot interrompre la continuïtat del mòdul professional d'FCT d'un determinat alumne o alumna en els casos següents:

a) Faltes d'assistència repetides i/o impuntualitat repetida no justificada d'acord amb el reglament de règim intern del centre educatiu.

b) Actitud incorrecta o falta d'aprofitament o rendiment.

c) Altres causes i/o faltes imputables a l'alumnat que no permeten el normal desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

5. Quan es demostre algun dels casos descrits anteriorment i després d'escoltar l'alumnat implicat, si es determina la no continuïtat del mòdul professional d'FCT, aquest serà qualificat com a no apte o no apta i consumirà la convocatòria.

6. Altres supòsits que poden implicar la interrupció del mòdul professional d'FCT seran:

a) Malaltia prolongada o accident de l'alumnat o familiar fins a segon grau de consanguinitat o afinitat en línia recta o col·lateral.

b) Obligacions de tipus personal o familiar degudament justificades apreciades per l'equip directiu del centre que condicionen o impedisquen la normal dedicació en l'estudi.

c) Maternitat o paternitat, adopció o acolliment.

d) Incorporació a un lloc de treball incompatible amb les pràctiques.

- e) Altres circumstàncies de caràcter personal com poden ser les associades a la violència de gènere, assetjament o altres.
- f) Causes imputables al centre de treball.

En els casos esmentats en el punt 6 d'aquest article, si l'alumnat ha realitzat un mínim del 85% de les hores totals del mòdul professional d'FCT, i després d'aportar la documentació que justifique fefaentment les circumstàncies al·legades, el tutor o tutora, juntament amb l'equip educatiu i després d'escoltar la persona que exerceix la instrucció en el centre de treball podran dur a terme l'avaluació.

Es podrà determinar **l'exempció total o parcial del mòdul professional o unitat formativa d'FCT** per la seua correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'hi acredite, al menys, un any a temps complet, o el seu equivalent a temps parcial, d'experiència relacionada amb el cicle formatiu que cursa l'alumnat. En períodes inferiors a l'any d'experiència laboral, es podrà proposar exempció parcial del mòdul d'FCT.

- a) L'exempció total és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient d'almenys el 85 % de les competències professionals establides en el programa formatiu. L'alumnat no cursarà el mòdul professional d'FCT i en el seu expedient acadèmic i actes d'avaluació constarà com a exempció del mòdul professional d'FCT.
- b) L'exempció parcial és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient de part de les competències professionals establides en el programa formatiu que no arribe al llindar del 85 % d'aquestes. L'alumnat només realitzarà les activitats conduents a l'adquisició dels resultats d'aprenentatge (LOE) no adquirides, aquestes estaran determinades pel tutor o tutora i l'avaluació del cicle serà d'apte o no apte.

Podran sol·licitar la seua exempció després de formalitzar la matrícula d'aquest, o fora del període de matrícula, sempre amb una antelació mínima de 30 dies hàbils a l'inici previst de les pràctiques.

7.6. Adaptacions individuals del currículum

La adaptació curricular del programa formatiu o del lloc formatiu i productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de persona amb discapacitat:

1. L'alumnat que estiga en possessió del certificat de condició de discapacitat o minusvalidesa expedit per la conselleria competent en matèria de benestar social o organisme competent, podrà sol·licitar la corresponent adaptació curricular o del lloc formatiu i productiu per al desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

2. L'alumnat haurà de presentar una sol·licitud i adjuntar certificat d'aquesta diversitat funcional en el qual es detalle el grau d'aquesta, i haurà d'adjuntar els informes mèdics o documentació o altres documents que siguin necessaris per a concretar l'adaptació curricular corresponent.

3. El departament d'orientació, en col·laboració amb el tutor o tutora, dissenyarà un programa formatiu que detallarà les adaptacions curriculars i mitjans necessaris per a poder realitzar les activitats formatives i productives.

4. Quan en el centre de treball existisca un preparador o preparadora laboral amb especialització per a facilitar l'adaptació social i laboral dels treballadors o treballadores amb discapacitat, mitjançant l'ocupació amb suport, en els termes previstos pel Reial decret 870/2007, de 2 de juliol, pel qual es regula el programa d'ocupació amb suport com a mesura de foment d'ús de persones amb discapacitat en el mercat ordinari de treball, i les seues funcions d'orientació i acompanyament individualitzat siguin susceptibles d'estendre's a l'alumnat que desenvolupe el mòdul professional d'FCT amb necessitats educatives especials les característiques de les quals coincidisquen amb els criteris de discapacitat fixats en el reial decret, s'atribuirà a la persona encarregada de la preparació laboral especialitzada, la condició de personal de suport d'aquest alumnat i, a aquest efecte, aquest podrà ser sentit per a l'avaluació, en els mateixos termes que l'instructor o instructora.

Les funcions que el preparador/a laboral especialitzat/ada podrà realitzar amb la supervisió del tutor/a i la col·laboració de l'instructor/a seran les següents:

- 1) Orientació, assessorament i acompanyament a l'alumnat amb discapacitat, elaborant per a cada alumne/a un programa d'adaptació al lloc de treball.
- 2) Labors d'acostament i mútua ajuda entre l'alumne/a beneficiari del programa d'ocupació amb suport, el centre de treball i el personal d'este que compartisca tasques amb l'alumne/a amb discapacitat.
- 3) Suport a l'alumne/a en el desenrotllament d'habilitats socials i comunitàries, de manera que pugua relacionar-se amb l'entorn laboral en les millors condicions.
- 4) Formació específica de l'alumne/a amb discapacitat en les tasques inherents al lloc formatiu.
- 5) Seguiment de l'alumne/a i avaluació del procés d'inserció en el lloc formatiu. Estes accions tindran com a objecte la detecció de necessitats i la prevenció de possibles obstacles, tant per a l'alumne/a com per al centre de treball, que posen en perill l'objectiu d'inserció i permanència en l'ocupació.
- 6) Assessorament i informació al centre de treball sobre les necessitats i els processos d'adaptació del lloc formatiu.

7.7. Criteris de qualificació

La qualificació del mòdul d'FCT es formularà en termes d'APTE/NO APTE. Per a l'obtenció de la qualificació apte, l'alumnat haurà de tindre con dita qualificació tots els instruments d'avaluació que consten al punt 7.4 de la present programació.

Els mòduls professionals convalidats, o que hagen sigut objecte de correspondència amb la pràctica laboral es qualificaran, respectivament, amb l'expressió EXEMPCIÓ.

Al mòdul d'FCT només podrà presentar-se en dues convocatòries. Per a l'avaluació d'FCT es disposa únicament de les convocatòries i matrícules establides en la normativa vigent corresponent, sent necessària la matrícula en el curs acadèmic corresponent.

7.8. Procediment i criteris de recuperació

Les activitats del mòdul professional de Formació en centres de treball només podran realitzar-se dues vegades, preferentment la segona en un centre de treball diferent de la primera.

La no presentació a una convocatòria sense haver-hi renunciat prèviament segons consta al punt 7.5 d'aquesta programació; constarà com a «no apte» i consumirà convocatòria.

Els i les alumnes que no superen el mòdul professional d'FCT en la convocatòria ordinària no disposaran en el mateix curs escolar d'una convocatòria extraordinària de recuperació.

La resolució d'inici de curs en l'article 13 diu que el **programa formatiu específic dels mòduls no superats** es dissenyarà de forma diferenciada segons els períodes o moments d'aplicació, que podran ser els següents, això mantenint l'assistència a l'FCT:

c) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria realitzada abans de l'inici del primer període de realització del mòdul professional de Formació en centres de treball. Aquest programa incorporarà les activitats que l'alumne o alumna realitzarà durant el tercer trimestre de l'any acadèmic, amb docència directa per part de professor o professora responsable de cada mòdul professional. Sense deixar d'assistir a l'FCT.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

d) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria fent-ho compatible amb la realització del mòdul de Formació en centres de treball o de Projecte. Es dissenyarà perquè l'alumne o l'alumna el realitze simultàniament, compatibilitzant l'assistència a classes o comptant amb tutories i orientació del professorat corresponent.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

En cas de no realitzar les activitats de recuperació s'haurà de tornar a cursar el mòdul el curs següent.

7.9. Activitats de reforç i ampliació

Les activitats de reforç i ampliació es portaran a terme en les:

- Entrevistes de seguiment de l'alumnat, tant al institut com al centre de pràctiques.
- Reunions amb l'alumnat al centre educatiu.

Aquestes consistiran en formació complementària per a que adquireixen les seues competències professionals, personals i socials.

7.10. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent del departament

En finalitzar cada curs acadèmic, el departament de pràctiques avaluarà la seua programació a la vista dels resultats aconseguits per l'alumnat.

L'avaluació de la programació didàctica es referirà, al menys, als aspectes següents:

- a) La selecció, distribució i seqüenciació dels continguts.
- b) Els criteris d'avaluació.
- c) La metodologia didàctica aplicada.
- d) Els materials i recursos didàctics utilitzats.
- e) Els criteris establits per a adoptar les mesures d'atenció a la diversitat i realitzar les adaptacions curriculars per als alumnes i les alumnes que les necessiten.
- f) Els resultats obtinguts per l'alumnat en el mòdul de Formació en centres de treball, especialment la seua inserció professional.

Els resultats de l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat, dels processos d'ensenyament, del projecte curricular de cicle i de la inserció professional dels alumnes que acaben els estudis, s'inclouran en les memòries de final de curs.

Memòria final del mòdul professional d'FCT: al finalitzar el curs acadèmic, el tutor o tutora elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en el desenvolupament de les pràctiques formatives., d'acord amb el model que s'establisca.

Memòria final del departament de pràctiques: al finalitzar el curs acadèmic, la direcció del departament de pràctiques elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en la realització de les pràctiques formatives, d'acord amb el model que s'establisca, posant l'accent en els indicadors de resultat i de satisfacció de l'alumnat i de les empreses col·laboradores.

8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els recursos didàctics i organitzatius estaran majoritàriament a l'empresa en que l'alumne realitza la seua FCT.

A més a més, realitzaran un diari al que deixaran constància de les activitats, orientacions i observacions de les seues actuacions i l'horari de permanència, a través del programa de Conselleria SAÓ FCT.

9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

La diversitat de capacitats, motivacions o interessos que presenten els alumnes al llarg de la seua trajectòria escolar és un fet ineludible que no es deu entendre com un obstacle per a

l'assoliment dels objectius educatius proposats. Hi ha que entendre-la com una peculiaritat del desenvolupament dels sers humans que ha de ser tinguda en compte en tot procés d'ensenyament-aprenentatge. L'existència d'alumnes diversos és, doncs, el punt de partida normal de qualsevol procés educatiu, en el que no deu identificar-se el concepte d'atenció a la diversitat amb mesures extraordinàries per a donar resposta a dificultats d'aprenentatge que ocasionalment se pugen plantejar.

A l'article 15 de l'ordre 79/2010 es fa constar que el mòdul professional d'FCT podrà ser avaluat en dos convocatòries com a màxim, però l'alumnat amb greus problemes d'audició, visió i/o motricitat o amb unes altres necessitats educatives especials podrà disposar de tres convocatòries.

Si ocupa lloc d'alumnat amb NESE se'l pot fer una adaptació del programa formatiu. Sol si té algun tipus de discapacitat.

Els centres que imparteixen programes de formació professional en les modalitats presencial, semipresencial i a distància, facilitaran itineraris adaptats als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge de cada alumna i alumne, amb una organització que permeta les adaptacions, la provisió de suports materials o personal d'accés i les mesures flexibilitzadores que possibiliten l'assoliment dels objectius encaminats a l'obtenció total o parcial de la titulació.

No obstant en aquest últim cas devem tenir en compte que en l'ensenyament reglat postobligatori sols es poden aplicar adaptacions curriculars no significatives per als alumnes, a fi de que pugen obtenir la titulació corresponent.

Per tant, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb adaptacions curriculars, es realitzarà prenent com a referència els criteris d'avaluació per a ells contemplats, que, en tot cas, asseguraran un nivell suficient i necessari de consecució dels resultats d'aprenentatge corresponents, imprescindibles per a aconseguir la titulació (els mínims).

El departament d'orientació assessorarà als departaments didàctics, amb l'objecte de que aquestos alumnes pugen arribar a aconseguir els objectius del cicle formatiu.

La conselleria competent en matèria d'educació, en coordinació amb la conselleria competent en matèria de formació professional per a l'ocupació, ha de promoure la implicació de les empreses en els processos d'inserció, i afavorir que aquestes oferisquen pràctiques per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i facilitar-los la incorporació posterior al món laboral.

Al punt 7.6 d'aquesta programació figura la adaptació curricular del programa formatiu i/o del lloc formatiu-productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de minusvalidesa.

10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR

En el mòdul FCT no es realitzen activitats complementàries.

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

Els elements transversals seran tractats a mesura que s'exposen i estudien la resta de continguts específics del cicle formatiu, estant present en tots els mòduls i de forma contínua en els intercanvis comunicatius i en els treballs realitzats.

Amb els elements transversals aconseguim dotar a l'alumnat de una formació integral, que contribuïska al seu desenvolupament com a persona en totes les seues dimensions i no solament com a estudiant. en l'execució de les pràctiques.

11.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

L'expressió oral i escrita es treballarà a les activitats presentades als tutors i tutores d'FCT de l'institut i les exposicions orals davant dels seus companys.

Activitats realitzades:

- Redacció del diari de l'alumnat amb SAÓ FCT.
- Treballs presentats com a instruments d'avaluació.
- Activitats de lectura i reflexió mitjançant el anàlisi de documents, bibliografia, i audiovisuals relacionades amb l'FCT o l'empresa, aportats pel tutor/a i/o instructor/a.
- Activitats de síntesis després de la reflexió per a presentar els treballs.
- Exposició oral de l'alumnat a les reunions al centre educatiu i posterior debat per al foment de l'expressió oral.

Les faltes d'ortografia, així com l'organització de coneixements i la expressió d'aquests seran presos en consideració a l'hora de les qualificacions en les activitats.

11.2. Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i la comunicació

Les TICs (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) fan referència a les tecnologies que ens faciliten els processos d'adquisició, transmissió i intercanvi d'informació. L'ús d'aquestes tecnologies en l'educació "per si" no basta per a un òptim procés d'aprenentatge. Per això, va néixer el terme TACs (Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement) fent referència a l'ús de les TICs com a eina formativa, incidint en la metodologia i en la utilització de la tecnologia dins de les planificacions educatives.

Al mòdul FCT s'utilitzen TICs tant a les entrevistes personals i reunions al centre educatiu sinó per a la comunicació amb l'alumnat a través del correu electrònic o del programa SAÓ per

intercanviar missatges com per fer el diari de l'alumnat on han de deixar constància de les activitats fetes al lloc de pràctiques.

11.3. Foment de la competència emprenedora

El mòdul FCT afavoreix l'emprenedoria ja que permet que els alumnes coneguen la l'empresa en la que realitzen les seues pràctiques i altres empreses del sector en les exposicions orals de l'alumnat a les reunions al centre educatiu.

L'alumnat ha de comprendre l'organització i les característiques del sector productiu corresponent, així com els mecanismes d'inserció professional; conèixer la legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

A la vegada, cadascú ha de desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.

11.4. Educació cívica i constitucional

La LOE i la LOMQE, realitzen una referència constant a l'educació en valors, especialment en els art. 1 i 2 (principis i finalitats de l'educació, respectivament), en els quals es destaca: equitat i compensació de les desigualtats, la llibertat, la tolerància, el respecte, la no discriminació, la concepció de l'educació com un aprenentatge permanent al llarg de la vida, la flexibilitat de l'educació per a adaptar-se a qualsevol context, l'orientació educativa i professional als alumnes, l'esforç individual i la motivació, la prevenció i solució de conflictes i problemes, la no violència, el desenvolupament d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la responsabilitat i mèrit personals, respecte als drets humans, solidaritat, respecte cap als éssers vius i el medi ambient, regulació del propi aprenentatge i confiança en les seues aptituds, creativitat i esperit emprenedor, adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, i d'hàbits

saludables, capacició per a l'exercici d'activitats professionals, capacitat d'adaptació davant les situacions canviants.

Per a treballar aquests principis i l'educació cívica i constitucional del nostre alumnat, abans d'incorporar-se a les empreses, des del departament de pràctiques se'ls aporta per a la seua lectura, reflexió i debat amb els tutors o tutores, un protocol d'actuació als centres.

11.5. Utilització del valencià

La utilització del valencià a l'FCT a les empreses dependrà de les característiques del centre de pràctiques i dels diferents usuaris amb els que cada alumne haurà de dur a terme les activitats encomanades pel seu instructor/a.

Al centre educatiu l'alumnat presentarà les activitat en qualsevol de les dos llengües cooficials de la comunitat, al mateix temps que l'usará per a les reunions i activitats d'ensenyament i aprenentatge.

11.6. Igualtat de gènere

Als nostres Departaments on també s'imparteixen estudis conduents a l'obtenció del títol de Tècnica/c Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere, som conscients que la igualtat de gènere no existeix a l'actualitat. Això implica que des dels diferents mòduls de tots els cicles es treballaran activitats per intentar aconseguir-la i fer conscient al nostre alumnat que és un problema de la societat actual. A més a més, si en tots els cicles que impartim aconseguim potenciar la igualtat serem la millor eina per previndre la violència de gènere.

Per afavorir la igualtat, si es dona el cas de tindre als cicles formatius alguna persona que desitge ser anomenada per altre nom degut al seu canvi de gènere per ser un cas de transsexualitat, s'adaptarà tota la documentació interna que es puga, tot i que en ÍTACA i com a conseqüència a SAÓ ha de constar el mateix nombre que al DNI de tot l'alumnat.

11.7. Inclusió

La inclusió és un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida normals. La inclusió està relacionada amb la integració, la cohesió i la justícia social. Una societat inclusiva, per tant, disposarà i habilitarà mecanismes per a assegurar la garantia dels drets humans, la dignitat i la ciutadania activa de totes les persones que la componen.

Per aquest motiu, al mòdul FCT incidim en la importància de valorar i treballar amb la diversitat per fer possible una participació completa i justa en les nostres activitats. Fomentant la igualtat en el tracte a les persones independentment del seu origen ètnic, religió i/o de creença, cultural, nivell socioeconòmic, capacitats físiques i/o intel·lectuals, edat, gènere i relacions socioafectives.

Aquest element es treballa tant al centre educatiu com a les empreses ja que els nostres cicles pertanyen majoritàriament a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat.

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ

A la fi d'innovar i per implementar les actuacions dissenyades al centre educatiu, l'alumnat porta a terme alguna de les activitats plantejades al seu projecte o a la activitat avaluable sol·licitada pel tutor/a. Aquestes activitats, innovadores a la vegada que realistes i necessàries, fan que un alt nombre d'alumnat rebran una oferta de treball del centre de pràctiques a la finalització d'aquestes.

Projecte d'Innovació: Programa Emprén:

El Programa Emprén pretén dinamitzar, en tots els centres que ofereixen Formació Professional, experiències de cultura emprenedora mitjançant la implantació d'iniciatives emprenedores i la creació d'empreses en els centres educatius públics de la Generalitat Valenciana.

El Programa Emprén té els objectius generals següents:

- a) Fomentar la cultura emprenedora en tots els centres que imparteixen Formació Professional del sistema educatiu utilitzant metodologies actives d'educació i potenciant aspectes com la creativitat, la innovació i l'autogestió de l'alumnat que cursa cicles formatius de grau mitjà o superior de Formació Professional.
- b) Potenciar, des dels centres educatius, la col·laboració real entre alumnes, professors i l'ecosistema emprenedor de l'entorn territorial.
- c) Consolidar una xarxa de suport als docents, que permeta l'intercanvi i l'optimització d'experiències i recursos en matèria d'iniciativa emprenedora.
- d) Acostar els alumnes que cursen Formació Professional l'emprenedoria a l'entorn dels centres d'ensenyament.
- e) Implicar l'alumnat en el disseny i el desenvolupament de projectes emprenedors que puguin ser capaços de desenvolupar la seua pròpia empresa, desenvolupar la cooperació, la solidaritat, el treball en equip i l'esperit investigador i innovador, entre altres valors.
- f) Col·laborar amb altres comunitats autònomes sobre noves experiències que fomenten l'emprenedoria creativa.
- g) Generar un equip de treball integrat per personal docent per a la investigació i l'elaboració de materials didàctics per al foment de les habilitats emprenedores en Formació Professional.

L'IES Ribalta, com a centre innovador, porta a terme el programa Emprén amb l'alumnat de formació professional.

ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL I TURÍSTICA

ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL I TURÍSTICA

CICLE FORMATIU GRAU SUPERIOR
Presencial

1. INTRODUCCIÓ

El mòdul d'FCT consistirà en un pla formatiu pràctic, de caràcter obligatori i presencial, que pot adaptar-se als processos de treball de l'empresa, en el qual l'alumnat exercirà les activitats i funcions pròpies de l'àmbit productiu de la seua professió, en un centre de treball segons es defineix en la disposició normativa que regule el currículum del cicle en la Comunitat Valenciana.

El mòdul d'FCT es desenvoluparà en un entorn laboral on l'alumnat, orientat tant pel seu tutor o tutora del centre educatiu com pel seu instructor o instructora del centre de treball, realitzarà activitats del seu programa formatiu, prèviament establert, portant-les al món productiu real.

L'alumnat que realitze el mòdul d'FCT continua sent estudiant matriculat en ensenyaments reglats, per tant, la relació amb el centre de treball no és laboral ni haurà d'estar retribuïda econòmicament. No obstant això, és compatible amb la percepció de subvencions o beques, públiques o privades, en concepte de desplaçament o dietes.

El mòdul d'FCT es podrà cursar totalment en un sol període temporal ininterromput, o bé en diversos períodes parcials, cadascun dels quals constituirà una unitat formativa.

1.1. Justificació de la programació

1.1.1. Normativa

El sistema educatiu espanyol es regeix actualment per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) i la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE). Pel que fa a la Formació Professional, la LOMQE no realitza canvis de currículum. Per tant, no existeixen cicles LOMQE perquè aquesta nova llei no canvia ni currículum, ni metodologia, ni criteris d'avaluació.

La LOE-LOMQE estableix com a finalitat de la Formació Professional la de preparar als alumnes per a l'activitat en el seu camp professional i facilitar la seua adaptació a les modificacions laborals, contribuir al seu desenvolupament personal i a l'exercici d'una ciutadania democràtica.

Com s'assenyala en la norma, una persona qualificada no solament compta amb el domini de tècniques que li permeten fer el seu treball eficaçment, sinó també amb un altre tipus de capacitats que li permetran integrar-se laboralment en els objectius i les missions de l'organització productiva. Segons l'article 2 de la LOE, l'educació ha de ser integral.

La present programació se fonamenta específicament en el Reial Decret 1147/2011 de 29 de juliol per la que s'estableix l'ordenació general de la formació professional i en el recollit en les següents normes legals:

[Reial Decret 1684/2011, de 18 de novembre](#), pel que s'estableix el Títol de Tècnic/a Superior en Animació Sociocultural i Turística i els corresponents ensenyaments mínims.

[Decret 120/2017, de 8 de setembre](#), per la qual s'estableix el Currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic/a Superior en Animació Sociocultural i Turística.

A més hem de tindre en compte la següent normativa:

- Orde 78/2010, de 27 d'agost, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació i organització acadèmica dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. (Modificada parcialment per l'Ordre 86/2013).
- Orde 46/2012 de 12 de juliol de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Ordre 86/2013, de 20 de setembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- ORDRE 30/2022, de 12 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i l'autorització dels ensenyaments dels cicles formatius de Formació Professional en el règim semipresencial en centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 12/2022, de 9 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) dels cicles formatius de grau mitjà i superior, Formació Professional Bàsica, Programes Formatius de Qualificació Bàsica, Cursos d'Especialització i Bloc de Formació Pràctica (BFP) dels Ensenyaments de Règim Especial, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- RESOLUCIÓ de 2 de juny de 2022, de la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es dicten instruccions per a la gestió del mòdul professional de Formació en Centres de Treball.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2023-2024 impartisquen Formació Professional de grau C, D i E.
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2024, del director general de Centres Docents per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2024-2025 en la Comunitat Valenciana.

1.1.2. Per organitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge en un temps definit

El mòdul professional d'FCT té com a finalitat que l'alumnat adquireisca els resultats d'aprenentatge (LOE), que han de ser desenrotllats en un àmbit productiu real, on l'alumnat observe i exercisca les funcions pròpies de la professió, conega l'organització dels processos productius o de servicis i les relacions sociolaborals en el centre de treball.

Tots els cicles formatius de Formació Professional i FPB inclouen un mòdul professional de Formació en Centres de Treball, FCT, que no tindrà caràcter laboral ni estarà retribuït, i del qual podrà declarar-se la seua exempció per als que acrediten experiència laboral, relacionada amb els estudis professionals respectius.

Este mòdul té caràcter obligatori i presencial per a l'alumnat que cursa les mencionades ensenyances. Per al mòdul d'FCT, només podrà presentar-se en 2 convocatòries, preferentment per a la segona convocatòria les activitats d'FCT es realitzaran en un centre de treball diferent de la primera.

Els períodes de realització del mòdul d'FCT coincidiran amb caràcter general en calendari escolar i dependran del model triat. Es pot diferenciar entre el model ordinari i el model extraordinari flexible.

S'entén per model ordinari el que es realitza de manera total, ininterrompudament, en segon curs una vegada superats els mòduls formatius del currículum corresponent, segons el calendari escolar establert.

S'entén per model extraordinari flexible el que es realitza de manera parcial, en diversos períodes, inclòs el mes d'agost, amb caràcter voluntari per a l'alumnat, segons acord de l'equip educatiu i autorització de la direcció del centre, a partir de la finalització del tercer quadrimestre del primer curs, sempre que l'alumne o alumna dispose de formació certificada en matèria de prevenció de riscos laborals de nivell bàsic amb un mínim de 30 hores. Els períodes parcials de realització seran com a mínim de 100 hores i com a màxim del 70 % de les hores totals que comprenen el mòdul d'FCT.

La realització del mòdul d'FCT en model extraordinari requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Els requisits que s'han d'aportar per a dur a terme les **autoritzacions**, dependran de cadascuna de les situacions excepcionals, i en tots haurà de constar:

- Consentiment del tutor o tutora.
- Consentiment de l'alumnat
- Instància de l'equip educatiu.
- Informe amb les causes objectives que ho justifiquen (falta de llocs formatius, estacionalitat del sector, etc.).
- Programa formatiu.
- Calendari i horari proposats.
- Mecanisme de seguiment i control tutorial.

Horaris de realització del mòdul d'FCT:

1. El nombre màxim d'hores per jornada de pràctiques s'ajustarà al determinat per la normativa laboral vigent, general i sectorial, tenint en compte la normativa aplicable a menors d'edat, quan siga procedent.

2. Durant el període de realització del mòdul professional d'FCT l'horari de l'alumnat haurà d'adaptar-se a l'horari laboral del centre de treball i preferentment s'establirà en horari comprés entre les 6.00 i 22.00 hores.

3. L'alumnat podrà simultaniejar un treball remunerat amb la realització del mòdul professional d'FCT sempre que pugua ser compatible per raó d'horari.

4. L'horari nocturn és extraordinari i serà, exclusivament, per a alumnes majors d'edat, i únicament durant el temps indispensable per a realitzar les activitats del programa formatiu que no puguen realitzar-se en horari ordinari.

La realització del mòdul professional d'FCT en horari extraordinari requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu i la comunicació a Inspecció d'Educació.

5. A l'efecte del còmput d'hores, la realització de pràctiques que comporten la pernoctació de l'alumnat en el lloc del seu desenvolupament (cas de l'alumnat embarcat o d'activitats en el medi natural i altres), cada dia de pràctiques podrà computar fins a 14 hores.

6. El còmput total d'hores efectives de permanència en un mateix dia en el centre de treball, corresponent a la suma de jornada de pràctiques i si és el cas hores exercint un lloc de treball en el mateix centre de treball diferent a aquell per al qual s'exerceixen les FCT, no podrà sobrepasar les 40 hores setmanals o hores màximes de còmput setmanal que determine la normativa laboral corresponent al sector productiu en el qual es trobe.

1.2. Contextualització

La PGA deu estar vinculada amb el Projecte Curricular de Centre, des del punt de vista escolar, al marc sociocultural.

A l'IES Francisc Ribalta s'imparteixen els cicles de grau superior d'Educació Infantil, Animació sociocultural i Turística, Promoció d'Igualtat de Gènere i Integració Social, i de grau mitjà el cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència, tots ells pertanyen a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat. Estan en modalitat presencial i el cicles d'Educació Infantil, Integració Social, Promoció de la Igualtat de Gènere i Atenció a Persones en Situació de Dependència també en semipresencial. A més s'imparteix la Formació Professional Bàsica de Informàtica d'Oficina presencial.

El nombre d'hores de FCT són: 240 hores la FP bàsica, 380 el grau mitjà i 400 els superiors. El nombre d'alumnes per grup està al voltant de 30 en presencial, 45 en semipresencial, i 18 en FPB. Per les característiques dels nostres cicles, l'alumnat és de diferents zones de la ciutat i molts d'ells de fora de la localitat.

L'alumnat de FPB té entre 15 i 18 anys, normalment sense acabar 2n de la ESO i algunes vegades amb conductes disruptives. El més important és ensenyar pautes de comportament i motivar-los a l'esforç i a trobar uns estudis relacionats amb les seues fortaleces.

L'alumnat de CF de Grau Mitjà té unes edats compreses entre 16 i 20 anys. En la seua majoria accedeix al immediatament després d'acabar l'ESO, havent triat els estudis professionals com a complement d'una formació que li permeta l'accés al grau superior normalment o al mercat laboral.

El perfil de l'alumnat dels CF de Grau Superior és heterogeni, tant en la seua edat com en la seua formació prèvia i amb circumstàncies personals i professionals de major responsabilitat. La crisi econòmica ha propiciat la matriculació de persones adultes que desitgen ampliar la seua formació o reorientar la seua carrera professional. Tampoc és infreqüent en aquest nivell la presència d'alumnat amb estudis universitaris que trien els CF com un complement idoni per a la seua formació.

Una característica de l'alumnat dels nostres cicles és que són majoritàriament de sexe femení i això descriu ja el sector i la societat en si, ja que les tasques de "tenir cura" de persones queden habitualment relegades a este sexe. A l'FPB d'Informàtica no es dona esta situació.

Cap destacar l'augment d'alumnat amb nese i amb malalties mentals els últims anys (ansietat, depressions, trastorns de personalitat...). Aquesta situació comporta una gran dificultat al treball a classe, a la ubicació en centres de pràctiques i a la titulació de l'alumnat.

Molts d'ells compaginen els estudis amb l'activitat laboral o han treballat ja alguna vegada. Açò fa que es tracte d'alumnat molt motivat que els cursa perquè realment els interessa i troben que tenen eixides professionals. Per tant, no trobem problemes seriosos de conducta, excepte en FPB.

Respecte als espais i instal·lacions del centre contem amb aules amb projector, WiFi, aules d'informàtica i aula-taller. En el cas de la FPB les aules estan dotades amb ordinadors per als alumnes. D'aquests espais fem ús en les tasques de tutorització de l'alumnat ja que el mòdul FCT es desenvolupa majoritàriament en diferents empreses.

2. OBJECTIUS

2.a) Objectius generals d'etapa

A aquesta programació li són aplicables tots els principis i continguts del projecte curricular de formació professional de l'IES Francesc Ribalta de la que forma part.

A més, en primer lloc hem de tindre en compte l'OBJECTE DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, recollits en l'art. 3 del RD 1147/2011 de 29 de juliol d'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu:

- Exercir l'activitat professional definida en la competència general del programa formatiu.
- Comprendre l'organització i característiques del sector productiu corresponent, els mecanismes d'inserció professional, la seua legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

- Consolidar hàbits de disciplina, treball individual i en equip, així com capacitats d'autoaprenentatge i capacitat crítica.
- Establir relacions interpersonals i socials, en l'activitat professional i personal, basades en la resolució pacífica dels conflictes, el respecte als altres i el rebuig a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als comportaments sexistes.
- Previndre els riscos laborals i mediambientals i adoptar mesures per a treballar en condicions de seguretat i salut.
- Desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.
- Potenciar la creativitat, la innovació i la iniciativa emprenedora.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, així com les llengües estrangeres necessàries en la seua activitat professional.
- Comunicar-se de forma efectiva en el desenvolupament de l'activitat professional i personal.
- Gestionar la seua carrera professional, analitzant els itineraris formatius més adequats per a millorar la seua ocupabilitat.

Així mateix, la formació professional fomentarà la igualtat efectiva d'oportunitats entre homes i dones per a accedir a una formació que permet tot tipus d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes.

Respecte als diferents cicles formatius, el objectius generals seran:

Objectius generals del CFGS Animació Sociocultural i Turística

a) Seleccionar recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat, analitzant les seves característiques, possibilitats i limitacions, per obtenir informació sobre les necessitats de les persones destinatàries i del context d'intervenció.

b) Aplicar procediments de planificació, relacionant les seves diferents elements amb la informació obtinguda de l'anàlisi de la realitat, per elaborar projectes d'intervenció sociocultural.

- c) Interpretar el marc legal i social de la igualtat d'oportunitats, identificant criteris, estratègies i instruments, per incorporar la perspectiva de gènere als projectes d'intervenció sociocultural.
- d) Analitzar les competències requerides als membres de l'equip de treball, analitzant el context d'intervenció i els criteris de qualitat establerts, per a dirigir, coordinar i supervisar la implementació de projectes d'intervenció.
- e) Seleccionar espais, estratègies i materials, analitzant les possibilitats dels avenços tecnològics de l'àmbit de la comunicació, per dissenyar la promoció i difusió dels projectes d'intervenció.
- f) Aplicar tècniques de gestió, analitzant els recursos necessaris, les fonts de finançament i la documentació associada al control pressupostari, per organitzar departaments, programes i activitats d'animació sociocultural i turística.
- g) Seleccionar tècniques de grup, analitzant les seves possibilitats d'aplicació per crear, dinamitzar i supervisar equips de monitors i monitores.
- h) Analitzar les característiques i composició de l'equip de treball, relacionant-les amb les activitats que cal realitzar per establir la seva estructura organitzativa i funcional.
- i) Seleccionar recursos i estratègies metodològiques, analitzant els objectius de la intervenció i les característiques del context i de les persones destinatàries per dissenyar, implementar i avaluar activitats lúdiques, culturals i físic-recreatives.
- j) Manejar equips bàsics d'il·luminació i so així com els mitjans i recursos informàtics, audiovisuals i tècnics necessaris per al desenvolupament de les activitats socioculturals i turístiques.
- k) Interpretar els processos i estratègies del desenvolupament comunitari, analitzant el marc legal i els recursos disponibles per donar suport tècnic, documental i logístic als agents socials, facilitant les seves relacions i autogestió.
- l) Analitzar la finalitat i funcions dels serveis d'informació juvenil per organitzar i gestionar el servei i realitzar activitats d'orientació, informació i dinamització.

- m) Seleccionar estratègies, tècniques, instruments i recursos, analitzant els principis de l'educació no formal per dissenyar, implementar i avaluar activitats d'intervenció socioeducativa dirigides a la població juvenil.
- n) Seleccionar tècniques participatives i de dinamització, analitzant les possibles fonts de conflicte, per dinamitzar grups promovent el respecte i la solidaritat.
- ñ) Descriure els protocols d'actuació en cas d'accident o emergència, seleccionant les tècniques adequades per a aplicar primers auxilis.
- o) Seleccionar tècniques i instruments d'avaluació, analitzant els criteris i indicadors de qualitat establerts en la planificació i la documentació associada al procés, per realitzar el control, seguiment i retroalimentació de la intervenció.
- p) Analitzar protocols d'actuació davant possibles demandes dels clients, identificant les característiques de cada cas per donar resposta a possibles sol·licituds, suggeriments i reclamacions, podent utilitzar una llengua estrangera.
- q) Analitzar i utilitzar els recursos i oportunitats d'aprenentatge relacionats amb l'evolució científica, tecnològica i organitzativa del sector i les tecnologies de la informació i la comunicació, per mantenir l'esperit d'actualització i adaptar-se a noves situacions laborals i personals.
- r) Desenvolupar la creativitat i l'esperit d'innovació per respondre als reptes que es presenten en els processos i en l'organització del treball i de la vida personal.
- s) Prendre decisions de forma fonamentada, analitzant les variables implicades, integrant sabers de diferent àmbit i acceptant els riscos i la possibilitat d'equivocació en les mateixes, per afrontar i resoldre diferents situacions, problemes o contingències.
- t) Desenvolupar tècniques de lideratge, motivació, supervisió i comunicació en contextos de treball en grup, per facilitar l'organització i coordinació d'equips de treball.
- u) Aplicar estratègies i tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es van a transmetre, a la finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia en els processos de comunicació.

- v) Avaluar situacions de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, proposant i aplicant mesures de prevenció personals i col·lectives, d'acord amb la normativa aplicable en els processos del treball, per garantir entorns segurs.
- w) Identificar i proposar les accions professionals necessàries, per donar resposta a l'accessibilitat universal i al «disseny per a tots».
- x) Identificar i aplicar paràmetres de qualitat en els treballs i activitats realitzats en el procés d'aprenentatge, per valorar la cultura de l'avaluació i de la qualitat i ser capaços de supervisar i millorar procediments de gestió de qualitat.
- y) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per realitzar la gestió bàsica d'una petita empresa o emprendre un treball.
- z) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals, per participar com a ciutadà democràtic.

2.2. Resultats aprenentatge del mòdul professional de Formació en Centres de Treball

Resultats aprenentatge del CFGS Animació Sociocultural i Turística

CODI: 1135

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-la amb el tipus de servei que presta.
2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.
3. Realitza operacions de preparació de l'activitat d'animació sociocultural o turística, aplicant tècniques i procediments, d'acord amb les instruccions i normes establertes.

4. Porta a terme les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats que cal desenvolupar.

5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries, de seguretat laboral i de protecció ambiental.

6. Analitza el servei prestat, relacionant-lo amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

Competències professionals, personals i socials del CFGS Animació Sociocultural i Turística

a) Obtenir informació, utilitzant recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat, per tal d'adequar la intervenció sociocultural a les necessitats de les persones destinatàries i al context.

b) Elaborar projectes d'intervenció sociocultural a partir de la informació obtinguda del context i les persones destinatàries, incorporant la perspectiva de gènere.

c) Dirigir la implementació de projectes d'intervenció sociocultural, coordinant les actuacions dels professionals i voluntaris al seu càrrec, supervisant la realització de les activitats amb criteris de qualitat i facilitant el treball en equip.

d) Dissenyar espais, estratègies i materials de promoció i difusió de projectes d'intervenció sociocultural, aplicant els avenços tecnològics de l'àmbit de la comunicació.

e) Organitzar departaments, programes i activitats d'animació sociocultural i turística, gestionant la documentació i els recursos així com el finançament i el control del pressupost assignat.

f) Crear, dinamitzar i supervisar equips de monitors / es en projectes d'intervenció sociocultural, organitzant-los en funció de les activitats.

g) Dissenyar, implementar i avaluar activitats lúdiques, culturals i físic-recreatives, seleccionant les estratègies metodològiques, organitzant els recursos i manejant els equips i mitjans tècnics necessaris per al seu desenvolupament.

h) Proporcionar suport tècnic, documental i logístic per a la constitució i funcionament de grups i associacions, capacitant als participants per l'autogestió i facilitant les relacions entre els diferents agents socials.

i) Organitzar i gestionar els serveis d'informació juvenil, realitzant activitats d'orientació, informació i dinamització que atenguen les necessitats i demandes de les persones d'aquest sector de població.

j) Dissenyar, implementar i avaluar activitats socioeducatives dirigides a la població juvenil, afavorint la igualtat d'oportunitats i aplicant els principis de l'educació no formal.

k) Dinamitzar grups, aplicant tècniques participatives i de dinamització, gestionant els conflictes i promovent el respecte i la solidaritat.

l) Aplicar els protocols establerts en matèria de primers auxilis en situacions d'accident o emergència.

m) Realitzar el control i seguiment de la intervenció amb actitud autocrítica, aplicant criteris de qualitat i procediments de retroalimentació per corregir les desviacions detectades.

n) Donar resposta a possibles sol·licituds, suggeriments i reclamacions per complir les seves expectatives i aconseguir la seva satisfacció, podent usar una llengua estrangera.

ñ) Adaptar-se a les noves situacions laborals, mantenint actualitzats els coneixements científics, tècnics i tecnològics relatius al seu entorn professional, gestionant la seva formació i els recursos existents en l'aprenentatge al llarg de la vida i utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació .

o) Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seva competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i en el dels membres de l'equip.

p) Organitzar i coordinar equips de treball amb responsabilitat, supervisant el desenvolupament del mateix, mantenint relacions fluides i assumint el lideratge, així com aportant solucions als conflictes grupals que es presenten.

q) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones sota la seva responsabilitat, utilitzant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.

r) Generar entorns segurs en el desenvolupament del seu treball i el del seu equip, supervisant i aplicant els procediments de prevenció de riscos laborals i ambientals, d'acord amb el que estableix la normativa i els objectius de l'empresa.

s) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de «disseny per a tots», en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.

t) Realitzar la gestió bàsica per a la creació i funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seva activitat professional amb sentit de la responsabilitat social.

u) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

4. CONTINGUTS

Continguts del CFGS Animació Sociocultural i Turística

Estructura i organització empresarial del sector de l'animació sociocultural o turística.

- Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector de la l'animació sociocultural o turística.
- Organigrama de l'empresa. Relació funcional entre departaments.

- Organigrama logístic de l'empresa. Proveïdors, clients i canals de comercialització.
- Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.
- Recursos humans en l'empresa: requisits de formació i de competències professionals, personals i socials associades als diferents llocs de treball.
- Sistema de qualitat establert en el centre de treball.
- Sistema de seguretat establert en el centre de treball.

Aplicació d'hàbits ètics i laborals:

- Actituds personals: empatia, puntualitat.
- Actituds professionals: orde, neteja, responsabilitat i seguretat.
- Actituds davant de la prevenció de riscos laborals i ambientals.
- Jerarquia en l'empresa. Comunicació amb l'equip de treball.
- Documentació de les activitats professionals: mètodes de classificació, codificació, renovació i eliminació.
- Reconeixement i aplicació de les normes internes
- Instruccions de treball, procediments normalitzats de treball i d'altres, de l'empresa.

Organització de les activitats de preparació de l'activitat d'animació sociocultural o turística:

- Identificació de la documentació associada a la preparació de l'activitat.
- Interpretació d'instruccions per a la preparació de l'activitat.
- Aplicació de la normativa i procediments de control.
- Condicionaments d'espais.
- Adequació de l'activitat a les pautes i criteris establerts en la programació.
- Identificació de necessitats de les persones destinatàries de l'activitat.
- Relació amb les persones usuàries.

- Identificació de necessitats de les persones destinatàries de l'activitat.
- Relació amb les persones usuàries.
- Identificació de dificultats en l'organització de l'activitat.
- Respecte a la intimitat de les persones usuàries.

Desenvolupament de les activitats previstes en el pla de treball:

- -Documentació Associada al desenvolupament de l'activitat.
  - Interpretació d'instruccions per a la realització de l'activitat.
  - Aplicació dels procediments establerts per a la realització de les tasques.
  - Aplicació de criteris deontològics en el desenvolupament de l'activitat.
  - Confidencialitat de la informació.
  - Actituds en la relació amb les persones usuàries.
  - Utilització de recursos tècnics.

Compliment dels criteris de seguretat i higiene:

- Normes higiènic-sanitàries.
- Identificació de comportaments de risc higiènic-sanitari o de seguretat.
- Adequació de la vestimenta a l'activitat d'animació sociocultural o turística.
- Identificació de les normes de prevenció de riscos laborals.
- Respecte per la conservació del medi ambient.
- Aplicació de normes relacionades amb la cura mediambiental.

Anàlisi del servei prestat.

- Determinació de les activitats d'avaluació.
- Documentació associada al control i seguiment de l'activitat.

- Procediments i instruments de gestió de la qualitat.
- Aplicació dels instruments d'avaluació.
- Anàlisi i comunicació de la informació recollida.
- Autoavaluació de la pròpia activitat.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

El mòdul professional FCT no s'estructura per unitats didàctiques ja que és la posada en pràctica en les empreses de tots els continguts après durant la resta de mòduls professionals dels diferents cicles formatius.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

L'activitat de l'alumne o l'alumna que accedisca al mòdul professional d'FCT s'haurà d'ajustar al programa formatiu establert pel tutor o la tutora d'FCT i l'empresa col·laboradora.

El mòdul professional d'FCT es realitzarà, amb caràcter general, en centres de treball situats a la Comunitat Valenciana les activitats des quals estiguen relacionats amb el cicle formatiu que estiga cursant l'alumnat.

Amb caràcter excepcional,

- Fora de la Comunitat Valenciana: requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu, que comunicarà aquesta autorització a la Inspecció d'Educació i a la direcció general competent en matèria de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.

- En el mateix centre de treball on exerceix treball remunerat si el lloc formatiu de pràctiques, els períodes i els horaris relatius en aquest estan clarament diferenciats dels corresponents al lloc de treball remunerat.
- Com a conseqüència de les circumstàncies personals de l'alumnat o situacions d'excepcionalitat, es podrà realitzar una simulació de les competències a adquirir en el centre de treball, en el mateix centre educatiu, bé de manera parcial o total. La realització del mòdul professional d'FCT en el mateix centre educatiu requerirà autorització expressa de la direcció del centre i la comunicació a la Inspecció d'Educació.
- Fora del marc de programes afavorits per la conselleria competent en matèria d'educació, podran sol·licitar la realització total o parcial del mòdul professional d'FCT per part del seu alumnat fora del territori espanyol, tant si és en el marc de programes de la Unió Europea com si no.

Aquestes situacions requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Per poder ser autoritzades hauran de contar amb el consentiment del tutor o tutora, el consentiment de l'alumnat, un informe amb les causes objectives que ho justifiquen, calendari i horari proposats i mecanisme de seguiment i control tutorial.

6.1. Metodologia general i específica

Este mòdul professional contribuïx a completar les competències de cada títol i els objectius generals del cicle o FPB, tant aquells que s'han aconseguit en el centre educatiu, com els que són difícils d'aconseguir en el mateix.

6.2. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge

Les activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge són:

- Totes les activitats i funcions assignades al centre de treball relacionades amb el seu perfil professional i que consten al programa formatiu de l'alumne.
- Les activitats sol·licitades pel tutor/a.
- Totes aquestes activitats són avaluables i consten dins dels criteris d'avaluació que estan al punt 7 de aquesta programació.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació del mòdul d'FCT ha d'assegurar que l'alumnat ha adquirit un grau de competències suficients en situacions reals de treball.

L'avaluació final del mòdul d'FCT serà realitzada pel tutor o tutora i l'equip educatiu de cada alumne o alumna. Aquesta avaluació es fonamentarà en els assoliments adquirits per l'alumnat, tenint en compte el programa formatiu i les competències adquirides en finalitzar el període d'FCT.

7.1. Objectius

Els objectius de l'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) són els resultats d'aprenentatge que estan reflectits al punt 2.b d'aquesta programació.

7.2. Criteris d'avaluació

Criteris d'avaluació del CFGS Animació Sociocultural i Turística

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-la amb el tipus de servei que presta.

- S'ha identificat l'estructura organitzativa de l'empresa i les funcions de cada àrea de la mateixa.
- S'ha comparat l'estructura de l'empresa amb les organitzacions empresarials tipus existents en el sector.
- S'han relacionat les característiques del servei i el tipus de clients amb el desenvolupament de l'activitat empresarial.
- S'han identificat els procediments de treball en el desenvolupament de la prestació de servei.
- S'han valorat les competències necessàries dels recursos humans per al desenvolupament òptim de l'activitat.
- S'ha valorat la idoneïtat dels canals de difusió més freqüents en aquesta activitat.

2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.

- S'han reconegut i justificat:
- La disponibilitat personal i temporal necessàries en el lloc de treball.
- Les actituds personals (puntualitat, empatia, entre d'altres) i professionals (ordre, neteja, responsabilitat, entre d'altres) necessàries per al lloc de treball.
- Els requeriments actitudinals davant la prevenció de riscos en l'activitat professional.

- Els requeriments actitudinals referits a la qualitat en l'activitat professional.
- Les actituds relacionals amb el propi equip de treball i amb les jerarquies establertes en l'empresa.
- Les actituds relacionades amb la documentació de les activitats, realitzades en l'àmbit laboral.
- Les necessitats formatives per a la inserció i reinserció laboral en l'àmbit científic i tècnic del bon fer del professional.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals i els aspectes fonamentals de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals d'aplicació en l'activitat professional.
- S'han aplicat els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.
- S'ha mantingut una actitud clara de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades.
- S'ha mantingut organitzat, net i lliure d'obstacles el lloc de treball o l'àrea corresponent al desenvolupament de l'activitat.
- S'ha responsabilitzat del treball assignat, interpretant i complint les instruccions rebudes.
- S'ha establert una comunicació eficaç amb la persona responsable en cada situació i membres del seu equip.
- S'ha coordinat amb la resta de l'equip, comunicant les incidències rellevants que es presenten.
- S'ha valorat la importància de la seva activitat i la necessitat d'adaptació als canvis de tasques.
- S'ha responsabilitzat de l'aplicació de les normes i procediments en el desenvolupament del seu treball.

3. Realitza operacions de preparació de l'activitat laboral, aplicant tècniques i procediments, d'acord amb les instruccions i normes establertes.

- S'han interpretat les instruccions rebudes per a la preparació de l'activitat laboral.
- S'ha identificat la documentació associada a la preparació dels processos laborals que s'han de desenvolupar.
- S'han utilitzat els procediments de control d'acord amb les instruccions o normes establertes.
- S'han identificat les necessitats de condicionament dels espais en què es va a realitzar l'activitat laboral.
- S'han aplicat correctament els criteris per a l'inici de l'activitat laboral, tenint en compte les instruccions i normes establertes.
- S'han reconegut i determinat les necessitats de les persones destinatàries del servei, tenint en compte els protocols establerts.
- S'han realitzat correctament els procediments per al primer contacte amb les persones usuàries, utilitzant mitjans i aplicant tècniques, segons les instruccions i normes establertes.
- S'han identificat les dificultats sorgides en el procés de preparació de l'activitat d'animació sociocultural o turística.

4. Porta a terme les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats que cal desenvolupar.

- S'han interpretat les instruccions rebudes per a la realització de l'activitat laboral.
- S'ha identificat la documentació associada als processos laborals que s'han de desenvolupar.
- S'han realitzat les tasques seguint els procediments establerts.

- S'han realitzat totes les activitats laborals tenint en compte els criteris deontològics de la professió.
- S'ha respectat la confidencialitat de la informació relativa a les persones usuàries amb les que es té relació.
- S'han emprat les actituds adequades al tipus de persona usuària, situació o tasca.
- S'han emprat els recursos tècnics apropiats a l'activitat.
- S'han seguit els procediments establerts en la utilització dels recursos tècnics.
- S'han relacionat les tècniques emprades amb les necessitats de les persones destinatàries del servei.

5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries, de seguretat laboral i de protecció ambiental.

- S'han reconegut les normes higiènic-sanitàries d'obligat compliment relacionades amb la normativa legal i les específiques de la pròpia empresa.
- S'han reconegut tots aquells comportaments o actituds susceptibles de produir problemes higiènic-sanitaris o de seguretat.
- S'ha emprat la vestimenta apropiada per a l'activitat.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals que cal aplicar en l'activitat professional i els aspectes fonamentals de la legislació aplicable.
- S'ha mantingut una actitud clara de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades i s'han aplicat les normes internes i externes vinculades a la mateixa.
- S'han aplicat les operacions de recollida, selecció, classificació i eliminació o abocament de residus.

6. Analitza el servei prestat, relacionant-lo amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

- S'ha valorat el grau de compliment de les instruccions rebudes per a la realització de l'activitat d'animació sociocultural o turística.
- S'ha identificat la documentació associada als processos de control i seguiment de la seva activitat.
- S'ha mostrat una actitud crítica en la realització de les activitats.
- S'ha comprovat que s'ha seguit el procediment establert per a la realització de les tasques.
- S'han aplicat els criteris deontològics de la professió en la realització de les activitats professionals.
- S'ha argumentat l'adequació de les tècniques i recursos emprats.

7.3. Indicadors d'èxit (estàndards d'aprenentatge)

Els indicadors d'èxit no existeixen en formació professional.

7.4. Instruments d'avaluació

Per a efectuar l'avaluació, es comptarà amb els documents següents:

- L'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat, que podrà incloure la valoració personal de l'instructor o instructora del centre de treball.
- El diari de seguiment elaborat per l'alumnat al programa de Conselleria SAÓ FCT.
- Aquells que requerisca el professor tutor o professora tutora per a realitzar una avaluació sistemàtica i objectiva.

Els instruments d'avaluació que requereixen des de tutoria en els diferents cicles formatius són:

Instruments d'avaluació del CFGS Animació Sociocultural i Turística

- Guia de coneixement de la institució.
- Entrevistes de seguiment amb l'alumnat.
- Entrevistes de seguiment amb els instructors o instructoras de les empreses.
- Autoavaluació de la seua FCT i el cicle.
- Assistència a sessions en el centre educatiu de l'alumnat que estiga desenvolupant el mòdul professional d'FCT per a realitzar activitats de seguiment, assessorament i suport. Aquestes sessions seran d'assistència obligatòria i serà causa justificada d'inassistència al centre de treball aqueix dia.

La còpia i/o el plagi de qualsevol dels instruments d'avaluació de la FCT comporta la repetició d'aquest i en cas de no realitzar-lo correctament serà motiu de NO apte al mòdul.

La falsedat documental al diari de seguiment elaborat per l'alumnat respecte a les activitats realitzades al centre de pràctiques o les hores de permanència al mateix seran igualment NO apte al mòdul FCT.

7.5. Tipus d'avaluació

Als cicles en règim semipresencial o a distància, la matrícula del mòdul de Formació en centres de treball, i si escau del mòdul projecte, es farà en aquest règim semipresencial. La realització del mòdul professional FCT sempre té caràcter obligatori i presencial.

Amb caràcter general, **l'accés de l'alumnat al mòdul professional d'FCT**, amb independència del règim en què va cursar els ensenyaments, tindrà lloc sempre que haja aconseguit un determinat nivell de competències professionals en els altres mòduls professionals d'un cicle formatiu i podrà produir-se:

- a) Quan l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals del cicle, exceptuant el mòdul professional de Projecte en aquells estudis en els quals estiga regulat.
- b) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, quan l'alumnat tinga pendents de superació un o més mòduls, la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15 % de la duració del conjunt de mòduls formatius cursats des de l'inici del cicle formatiu fins al moment anterior a l'inici del període d'FCT corresponent. Al GM són 243 hores i al GS 234 hores.
- c) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, l'alumnat podrà accedir a la realització de l'FCT flexible, en primer curs, una vegada superades les competències de seguretat i riscos laborals i s'haja aconseguit, com a mínim, el 80 % dels resultats d'aprenentatge del curs, en cicles formatius. En segon curs, podrà accedir en qualsevol moment. En tots dos casos, sempre en funció de la decisió de l'equip docent justificada per la idoneïtat per a l'alumnat o el sector professional del cicle formatiu.

Els alumnes que tinguen pendent de superar un o més mòduls la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15% podran accedir, o no al mòdul professional d'FCT en funció de la decisió de l'equip docent:

- a) Si se'ls autoritza l'accés a l'FCT, s'haurà de recuperar els mòduls pendents. Per això, durant el període de realització del mòdul professional d'FCT, caldrà compatibilitzar-la amb el pla de recuperació, tal i como consta al apartat 7.8 d'aquesta programació. L'alumne o l'alumna formalitzarà la matrícula dels mòduls pendents i del mòdul professional d'FCT.
- b) Si l'equip docent no autoritza a l'alumne o l'alumna l'accés al mòdul professional d'FCT, haurà de repetir com a alumne escolaritzat el mòdul o mòduls pendents, i es matricularà només d'aquests mòduls.

En l'avaluació del mòdul d'FCT col·laborarà el responsable de formació de l'alumnat designat pel centre de treball (instructor o instructora) durant el seu període d'estada en aquest.

La **col·laboració en l'avaluació de la persona instructora** es concretarà de la manera següent:

- Durant el desenvolupament de l'FCT, valorant les activitats realitzades per l'alumnat, indicades en el programa formatiu, mitjançant trobades amb el professor tutor o professora tutora en les seues visites periòdiques al centre de treball, així com en les comunicacions telemàtiques o d'un altre tipus.
- Al final del procés, poden incloure una valoració personal a l'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat. Si el mòdul professional d'FCT s'ha realitzat en diverses empreses, es recollirà un informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat de cadascuna d'aquestes.

Amb la finalitat de no esgotar el límit de les convocatòries establides per als mòduls professionals, l'alumnat podrà sol·licitar la **renúncia a la convocatòria del mòdul FCT o unitat formativa d'FCT** en qualsevol moment, fins i tot iniciat el seu procés de realització, mitjançant un escrit motivat a la direcció del centre educatiu. Aquesta resolució s'incorporarà a l'expedient acadèmic de l'alumnat.

La sol·licitud perquè s'admeta la renúncia a la convocatòria es presentarà, segons l'annex IX de l'Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació. Les raons que s'al·leguen per a la renúncia s'han de justificar sempre documentalment.

A l'alumnat al qual s'ha concedit la renúncia al mòdul d'FCT, si aquest ja l'haguera iniciat i realitzat un mínim de cent hores, se li podrà avaluar, i constarà com a realitzat parcialment, en cas favorable, en el seu expedient. La renúncia a cursar les FCT en els cicles superiors implica la renúncia al mòdul de projecte corresponent del cicle.

Quan la resolució adoptada siga favorable, si l'alumne o l'alumna disposa d'una nova convocatòria per al mòdul d'FCT en el mateix curs acadèmic, l'equip docent podrà decidir si les hores efectuades fins al moment de la concessió de la renúncia a la convocatòria, amb un mínim de 100, li són comptabilitzades com a realitzades i, en conseqüència, només hauria de realitzar les hores que falten fins a completar les assignades a aquest mòdul professional. També podrà prendre aquesta decisió l'equip docent si la següent convocatòria de què disposa

l'alumne o l'alumna correspon a un curs acadèmic posterior i es matricula en el mateix centre educatiu; si continuara els estudis en un altre centre, hauria de realitzar de nou el total d'hores atribuït al mòdul d'FCT.

A més de la **interrupció del mòdul d'FCT** per renúncia a la convocatòria, hi ha que tindre en compte:

1. S'entén per interrupció total o temporal del mòdul professional d'FCT l'abandó de l'aquest mòdul una vegada iniciat aquest.

2. La interrupció total es produeix quan l'alumnat, una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT, l'abandona i no és possible la seua reincorporació durant el mateix curs acadèmic.

3. Es produeix interrupció temporal quan una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT l'alumnat l'abandona temporalment.

4. La direcció del centre educatiu, d'ofici o a instàncies del centre de treball, pot interrompre la continuïtat del mòdul professional d'FCT d'un determinat alumne o alumna en els casos següents:

a) Faltes d'assistència repetides i/o impuntualitat repetida no justificada d'acord amb el reglament de règim intern del centre educatiu.

b) Actitud incorrecta o falta d'aprofitament o rendiment.

c) Altres causes i/o faltes imputables a l'alumnat que no permeten el normal desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

5. Quan es demostre algun dels casos descrits anteriorment i després d'escoltar l'alumnat implicat, si es determina la no continuïtat del mòdul professional d'FCT, aquest serà qualificat com a no apte o no apta i consumirà la convocatòria.

6. Altres supòsits que poden implicar la interrupció del mòdul professional d'FCT seran:

a) Malaltia prolongada o accident de l'alumnat o familiar fins a segon grau de consanguinitat o afinitat en línia recta o col·lateral.

- b) Obligacions de tipus personal o familiar degudament justificades apreciades per l'equip directiu del centre que condicionen o impedisquen la normal dedicació en l'estudi.
- c) Maternitat o paternitat, adopció o acolliment.
- d) Incorporació a un lloc de treball incompatible amb les pràctiques.
- e) Altres circumstàncies de caràcter personal com poden ser les associades a la violència de gènere, assetjament o altres.
- f) Causes imputables al centre de treball.

En els casos esmentats en el punt 6 d'aquest article, si l'alumnat ha realitzat un mínim del 85% de les hores totals del mòdul professional d'FCT, i després d'aportar la documentació que justifique fefaentment les circumstàncies al·legades, el tutor o tutora, juntament amb l'equip educatiu i després d'escoltar la persona que exerceix la instrucció en el centre de treball podran dur a terme l'avaluació.

Es podrà determinar **l'exempció total o parcial del mòdul professional o unitat formativa d'FCT** per la seua correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'hi acredite, al menys, un any a temps complet, o el seu equivalent a temps parcial, d'experiència relacionada amb el cicle formatiu que cursa l'alumnat. En períodes inferiors a l'any d'experiència laboral, es podrà proposar exempció parcial del mòdul d'FCT.

- a) L'exempció total és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient d'almenys el 85 % de les competències professionals establides en el programa formatiu. L'alumnat no cursarà el mòdul professional d'FCT i en el seu expedient acadèmic i actes d'avaluació constarà com a exempció del mòdul professional d'FCT.
- b) L'exempció parcial és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient de part de les competències professionals establides en el programa formatiu que no arribe al llindar del 85 % d'aquestes. L'alumnat només realitzarà les activitats conduents a l'adquisició dels resultats d'aprenentatge (LOE) no adquirides, aquestes estaran determinades pel tutor o tutora i l'avaluació del cicle serà d'apte o no apte.

Podran sol·licitar la seua exempció després de formalitzar la matrícula d'aquest, o fora del període de matrícula, sempre amb una antelació mínima de 30 dies hàbils a l'inici previst de les pràctiques.

7.6. Adaptacions individuals del currículum

La adaptació curricular del programa formatiu o del lloc formatiu i productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de persona amb discapacitat:

1. L'alumnat que estiga en possessió del certificat de condició de discapacitat o minusvalidesa expedit per la conselleria competent en matèria de benestar social o organisme competent, podrà sol·licitar la corresponent adaptació curricular o del lloc formatiu i productiu per al desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

2. L'alumnat haurà de presentar una sol·licitud i adjuntar certificat d'aquesta diversitat funcional en el qual es detalle el grau d'aquesta, i haurà d'adjuntar els informes mèdics o documentació o altres documents que siguen necessaris per a concretar l'adaptació curricular corresponent.

3. El departament d'orientació, en col·laboració amb el tutor o tutora, dissenyarà un programa formatiu que detallarà les adaptacions curriculars i mitjans necessaris per a poder realitzar les activitats formatives i productives.

4. Quan en el centre de treball existisca un preparador o preparadora laboral amb especialització per a facilitar l'adaptació social i laboral dels treballadors o treballadores amb discapacitat, mitjançant l'ocupació amb suport, en els termes previstos pel Reial decret 870/2007, de 2 de juliol, pel qual es regula el programa d'ocupació amb suport com a mesura de foment d'ús de persones amb discapacitat en el mercat ordinari de treball, i les seues funcions d'orientació i acompanyament individualitzat siguen susceptibles d'estendre's a l'alumnat que desenvolupe el mòdul professional d'FCT amb necessitats educatives especials les característiques de les quals coincidisquen amb els criteris de discapacitat fixats en el reial decret, s'atribuirà a la persona encarregada de la preparació laboral especialitzada, la condició

de personal de suport d'aquest alumnat i, a aquest efecte, aquest podrà ser sentit per a l'avaluació, en els mateixos termes que l'instructor o instructora.

Les funcions que el preparador/a laboral especialitzat/ada podrà realitzar amb la supervisió del tutor/a i la col·laboració de l'instructor/a seran les següents:

- 1) Orientació, assessorament i acompanyament a l'alumnat amb discapacitat, elaborant per a cada alumne/a un programa d'adaptació al lloc de treball.
- 2) Labors d'acostament i mútua ajuda entre l'alumne/a beneficiari del programa d'ocupació amb suport, el centre de treball i el personal d'este que compartisca tasques amb l'alumne/a amb discapacitat.
- 3) Suport a l'alumne/a en el desenrotllament d'habilitats socials i comunitàries, de manera que pugua relacionar-se amb l'entorn laboral en les millors condicions.
- 4) Formació específica de l'alumne/a amb discapacitat en les tasques inherents al lloc formatiu.
- 5) Seguiment de l'alumne/a i avaluació del procés d'inserció en el lloc formatiu. Estes accions tindran com a objecte la detecció de necessitats i la prevenció de possibles obstacles, tant per a l'alumne/a com per al centre de treball, que posen en perill l'objectiu d'inserció i permanència en l'ocupació.
- 6) Assessorament i informació al centre de treball sobre les necessitats i els processos d'adaptació del lloc formatiu.

7.7. Criteris de qualificació

La qualificació del mòdul d'FCT es formularà en termes d'APTE/NO APTE. Per a l'obtenció de la qualificació apte, l'alumnat haurà de tindre con dita qualificació tots els instruments d'avaluació que consten al punt 7.4 de la present programació.

Els mòduls professionals convalidats, o que hagen sigut objecte de correspondència amb la pràctica laboral es qualificaran, respectivament, amb l'expressió EXEMPCIÓ.

Al mòdul d'FCT només podrà presentar-se en dues convocatòries. Per a l'avaluació d'FCT es disposa únicament de les convocatòries i matrícules establides en la normativa vigent corresponent, sent necessària la matrícula en el curs acadèmic corresponent.

7.8. Procediment i criteris de recuperació

Les activitats del mòdul professional de Formació en centres de treball només podran realitzar-se dues vegades, preferentment la segona en un centre de treball diferent de la primera.

La no presentació a una convocatòria sense haver-hi renunciat prèviament segons consta al punt 7.5 d'aquesta programació; constarà com a «no apte» i consumirà convocatòria.

Els i les alumnes que no superen el mòdul professional d'FCT en la convocatòria ordinària no disposaran en el mateix curs escolar d'una convocatòria extraordinària de recuperació.

La resolució d'inici de curs en l'article 13 diu que el **programa formatiu específic dels mòduls no superats** es dissenyarà de forma diferenciada segons els períodes o moments d'aplicació, que podran ser els següents, això mantenint l'assistència a l'FCT:

c) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria realitzada abans de l'inici del primer període de realització del mòdul professional de Formació en centres de treball. Aquest programa incorporarà les activitats que l'alumne o alumna realitzarà durant el tercer trimestre de l'any acadèmic, amb docència directa per part de professor o professora responsable de cada mòdul professional. Sense deixar d'assistir a l'FCT.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

d) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria fent-ho compatible amb la realització del mòdul de Formació en centres de treball o de Projecte. Es dissenyarà perquè l'alumne o l'alumna el realitze simultàniament, compatibilitzant l'assistència a classes o comptant amb tutories i orientació del professorat corresponent.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

En cas de no realitzar les activitats de recuperació s'haurà de tornar a cursar el mòdul el curs següent.

7.9. Activitats de reforç i ampliació

Les activitats de reforç i ampliació es portaran a terme en les:

- Entrevistes de seguiment de l'alumnat, tant al institut com al centre de pràctiques.
- Reunions amb l'alumnat al centre educatiu.

Aquestes consistiran en formació complementària per a que adquireixen les seues competències professionals, personals i socials.

7.10. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent del departament

En finalitzar cada curs acadèmic, el departament de pràctiques avaluarà la seua programació a la vista dels resultats aconseguits per l'alumnat.

L'avaluació de la programació didàctica es referirà, al menys, als aspectes següents:

- a) La selecció, distribució i seqüenciació dels continguts.

- b) Els criteris d'avaluació.
- c) La metodologia didàctica aplicada.
- d) Els materials i recursos didàctics utilitzats.
- e) Els criteris establits per a adoptar les mesures d'atenció a la diversitat i realitzar les adaptacions curriculars per als alumnes i les alumnes que les necessiten.
- f) Els resultats obtinguts per l'alumnat en el mòdul de Formació en centres de treball, especialment la seua inserció professional.

Els resultats de l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat, dels processos d'ensenyament, del projecte curricular de cicle i de la inserció professional dels alumnes que acaben els estudis, s'inclouran en les memòries de final de curs.

Memòria final del mòdul professional d'FCT: al finalitzar el curs acadèmic, el tutor o tutora elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en el desenvolupament de les pràctiques formatives., d'acord amb el model que s'establisca.

Memòria final del departament de pràctiques: al finalitzar el curs acadèmic, la direcció del departament de pràctiques elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en la realització de les pràctiques formatives, d'acord amb el model que s'establisca, posant l'accent en els indicadors de resultat i de satisfacció de l'alumnat i de les empreses col·laboradores.

8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els recursos didàctics i organitzatius estaran majoritàriament a l'empresa en que l'alumne realitza la seua FCT.

A més a més, realitzaran un diari al que deixaran constància de les activitats, orientacions i observacions de les seues actuacions i l'horari de permanència, a través del programa de Conselleria SAÓ FCT.

9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

La diversitat de capacitats, motivacions o interessos que presenten els alumnes al llarg de la seua trajectòria escolar és un fet ineludible que no es deu entendre com un obstacle per a l'assoliment dels objectius educatius proposats. Hi ha que entendre-la com una peculiaritat del desenvolupament dels sers humans que ha de ser tinguda en compte en tot procés d'ensenyament-aprenentatge. L'existència d'alumnes diversos és, doncs, el punt de partida normal de qualsevol procés educatiu, en el que no deu identificar-se el concepte d'atenció a la diversitat amb mesures extraordinàries per a donar resposta a dificultats d'aprenentatge que ocasionalment se puguen plantejar.

A l'article 15 de l'ordre 79/2010 es fa constar que el mòdul professional d'FCT podrà ser avaluat en dos convocatòries com a màxim, però l'alumnat amb greus problemes d'audició, visió i/o motricitat o amb unes altres necessitats educatives especials podrà disposar de tres convocatòries.

Si ocupa lloc d'alumnat amb NESE se'l pot fer una adaptació del programa formatiu. Sol si té algun tipus de discapacitat.

Els centres que imparteixen programes de formació professional en les modalitats presencial, semipresencial i a distància, facilitaran itineraris adaptats als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge de cada alumna i alumne, amb una organització que permeta les adaptacions, la provisió de suports materials o personal d'accés i les mesures flexibilitzadores que possibiliten l'assoliment dels objectius encaminats a l'obtenció total o parcial de la titulació.

No obstant en aquest últim cas devem tenir en compte que en l'ensenyament reglat postobligatori sols es poden aplicar adaptacions curriculars no significatives per als alumnes, a fi de que puguen obtenir la titulació corresponent.

Per tant, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb adaptacions curriculars, es realitzarà prenent com a referència els criteris d'avaluació per a ells contemplats, que, en tot cas, asseguraran un nivell suficient i necessari de consecució dels resultats d'aprenentatge corresponents, imprescindibles per a aconseguir la titulació (els mínims).

El departament d'orientació assessorarà als departaments didàctics, amb l'objecte de que aquestos alumnes puguen arribar a aconseguir els objectius del cicle formatiu.

La conselleria competent en matèria d'educació, en coordinació amb la conselleria competent en matèria de formació professional per a l'ocupació, ha de promoure la implicació de les empreses en els processos d'inserció, i afavorir que aquestes oferisquen pràctiques per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i facilitar-los la incorporació posterior al món laboral.

Al punt 7.6 d'aquesta programació figura la adaptació curricular del programa formatiu i/o del lloc formatiu-productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de minusvàlida.

10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR

En el mòdul FCT no es realitzen activitats complementàries.

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

Els elements transversals seran tractats a mesura que s'exposen i estudien la resta de continguts específics del cicle formatiu, estant present en tots els mòduls i de forma contínua en els intercanvis comunicatius i en els treballs realitzats.

Amb els elements transversals aconseguim dotar a l'alumnat de una formació integral, que contribuïska al seu desenvolupament com a persona en totes les seues dimensions i no solament com a estudiant. en l'execució de les pràctiques.

11.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

L'expressió oral i escrita es treballarà a les activitats presentades als tutors i tutores d'FCT de l'institut i les exposicions orals davant dels seus companys.

Activitats realitzades:

- Redacció del diari de l'alumnat amb SAÓ FCT.
- Treballs presentats com a instruments d'avaluació.
- Activitats de lectura i reflexió mitjançant el anàlisis de documents, bibliografia, i audiovisuals relacionades amb l'FCT o l'empresa, aportats pel tutor/a i/o instructor/a.
- Activitats de síntesis després de la reflexió per a presentar els treballs.
- Exposició oral de l'alumnat a les reunions al centre educatiu i posterior debat per al foment de l'expressió oral.

Les faltes d'ortografia, així com l'organització de coneixements i la expressió d'aquests seran presos en consideració a l'hora de les qualificacions en les activitats.

11.2. Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i la comunicació

Les TICs (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) fan referència a les tecnologies que ens faciliten els processos d'adquisició, transmissió i intercanvi d'informació. L'ús d'aquestes tecnologies en l'educació "per si" no basta per a un òptim procés d'aprenentatge. Per això, va néixer el terme TACs (Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement) fent

referència a l'ús de les TICs com a eina formativa, incidint en la metodologia i en la utilització de la tecnologia dins de les planificacions educatives.

Al mòdul FCT s'utilitzen TICs tant a les entrevistes personals i reunions al centre educatiu sinó per a la comunicació amb l'alumnat a través del correu electrònic o del programa SAÓ per intercanviar missatges com per fer el diari de l'alumnat on han de deixar constància de les activitats fetes al lloc de pràctiques.

11.3. Foment de la competència emprenedora

El mòdul FCT afavoreix l'emprenedoria ja que permet que els alumnes coneguen la l'empresa en la que realitzen les seues pràctiques i altres empreses del sector en les exposicions orals de l'alumnat a les reunions al centre educatiu.

L'alumnat ha de comprendre l'organització i les característiques del sector productiu corresponent, així com els mecanismes d'inserció professional; conèixer la legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

A la vegada, cadascú ha de desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.

11.4. Educació cívica i constitucional

La LOE i la LOMQE, realitzen una referència constant a l'educació en valors, especialment en els art. 1 i 2 (principis i finalitats de l'educació, respectivament), en els quals es destaca: equitat i compensació de les desigualtats, la llibertat, la tolerància, el respecte, la no discriminació, la concepció de l'educació com un aprenentatge permanent al llarg de la vida, la flexibilitat de l'educació per a adaptar-se a qualsevol context, l'orientació educativa i professional als alumnes, l'esforç individual i la motivació, la prevenció i solució de conflictes i problemes, la no violència, el desenvolupament d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la

responsabilitat i mèrit personals, respecte als drets humans, solidaritat, respecte cap als éssers vius i el medi ambient, regulació del propi aprenentatge i confiança en les seues aptituds, creativitat i esperit emprenedor, adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, i d'hàbits saludables, capacitació per a l'exercici d'activitats professionals, capacitat d'adaptació davant les situacions canviants.

Per a treballar aquests principis i l'educació cívica i constitucional del nostre alumnat, abans d'incorporar-se a les empreses, des del departament de pràctiques se'ls aporta per a la seua lectura, reflexió i debat amb els tutors o tutores, un protocol d'actuació als centres.

11.5. Utilització del valencià

La utilització del valencià a l'FCT a les empreses dependrà de les característiques del centre de pràctiques i dels diferents usuaris amb els que cada alumne haurà de dur a terme les activitats encomanades pel seu instructor/a.

Al centre educatiu l'alumnat presentarà les activitat en qualsevol de les dos llengües cooficials de la comunitat, al mateix temps que l'usarà per a les reunions i activitats d'ensenyament i aprenentatge.

11.6. Igualtat de gènere

Als nostres Departaments on també s'imparteixen estudis conduents a l'obtenció del títol de Tècnica/c Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere, som conscients que la igualtat de gènere no existeix a l'actualitat. Això implica que des dels diferents mòduls de tots els cicles es treballaran activitats per intentar aconseguir-la i fer conscient al nostre alumnat que és un problema de la societat actual. A més a més, si en tots els cicles que impartim aconseguim potenciar la igualtat serem la millor eina per previndre la violència de gènere.

Per afavorir la igualtat, si es dona el cas de tindre als cicles formatius alguna persona que desitge ser anomenada per altre nom degut al seu canvi de gènere per ser un cas de transsexualitat, s'adaptarà tota la documentació interna que es puga, tot i que en ÍTACA i com a conseqüència a SAÓ ha de constar el mateix nombre que al DNI de tot l'alumnat.

11.7. Inclusió

La inclusió és un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida normals. La inclusió està relacionada amb la integració, la cohesió i la justícia social. Una societat inclusiva, per tant, disposarà i habilitarà mecanismes per a assegurar la garantia dels drets humans, la dignitat i la ciutadania activa de totes les persones que la componen.

Per aquest motiu, al mòdul FCT incidim en la importància de valorar i treballar amb la diversitat per fer possible una participació completa i justa en les nostres activitats. Fomentant la igualtat en el tracte a les persones independentment del seu origen ètnic, religió i/o de creença, cultural, nivell socioeconòmic, capacitats físiques i/o intel·lectuals, edat, gènere i relacions socioafectives.

Aquest element es treballa tant al centre educatiu com a les empreses ja que els nostres cicles pertanyen majoritàriament a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat.

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ

A la fi d'innovar i per implementar les actuacions dissenyades al centre educatiu, l'alumnat porta a terme alguna de les activitats plantejades al seu projecte o a la activitat avaluable

sol·licitada pel tutor/a. Aquestes activitat, innovadores a la vegada que realistes i necessàries, fan que un alt nombre d'alumnat rebran una oferta de treball del centre de pràctiques a la finalització d'aquestes.

Projecte d'Innovació: Programa Emprén:

El Programa Emprén pretén dinamitzar, en tots els centres que ofereixen Formació Professional, experiències de cultura emprendedora mitjançant la implantació d'iniciatives emprendedores i la creació d'empreses en els centres educatius públics de la Generalitat Valenciana.

El Programa Emprén té els objectius generals següents:

- a) Fomentar la cultura emprendedora en tots els centres que imparteixen Formació Professional del sistema educatiu utilitzant metodologies actives d'educació i potenciant aspectes com la creativitat, la innovació i l'autogestió de l'alumnat que cursa cicles formatius de grau mitjà o superior de Formació Professional.
- b) Potenciar, des dels centres educatius, la col·laboració real entre alumnes, professors i l'ecosistema emprendedor de l'entorn territorial.
- c) Consolidar una xarxa de suport als docents, que permeta l'intercanvi i l'optimització d'experiències i recursos en matèria d'iniciativa emprendedora.
- d) Acostar els alumnes que cursen Formació Professional l'emprenedoria a l'entorn dels centres d'ensenyament.
- e) Implicar l'alumnat en el disseny i el desenvolupament de projectes emprendadors que puguin ser capaços de desenvolupar la seua pròpia empresa, desenvolupar la cooperació, la solidaritat, el treball en equip i l'esperit investigador i innovador, entre altres valors.
- f) Col·laborar amb altres comunitats autònomes sobre noves experiències que fomenten l'emprenedoria creativa.

- g) Generar un equip de treball integrat per personal docent per a la investigació i l'elaboració de materials didàctics per al foment de les habilitats emprenedores en Formació Professional.

L'IES Ribalta, com a centre innovador, porta a terme el programa Emprén amb l'alumnat de formació professional.

EDUCACIÓ INFANTIL

EDUCACIÓ INFANTIL

CICLE FORMATIU GRAU SUPERIOR
Presencial/Semipresencial

1. INTRODUCCIÓ

El mòdul d'FCT consistirà en un pla formatiu pràctic, de caràcter obligatori i presencial, que pot adaptar-se als processos de treball de l'empresa, en el qual l'alumnat exercirà les activitats i funcions pròpies de l'àmbit productiu de la seua professió, en un centre de treball segons es defineix en la disposició normativa que regule el currículum del cicle en la Comunitat Valenciana.

El mòdul d'FCT es desenvoluparà en un entorn laboral on l'alumnat, orientat tant pel seu tutor o tutora del centre educatiu com pel seu instructor o instructora del centre de treball, realitzarà activitats del seu programa formatiu, prèviament establert, portant-les al món productiu real.

L'alumnat que realitze el mòdul d'FCT continua sent estudiant matriculat en ensenyaments reglats, per tant, la relació amb el centre de treball no és laboral ni haurà d'estar retribuïda econòmicament. No obstant això, és compatible amb la percepció de subvencions o beques, públiques o privades, en concepte de desplaçament o dietes.

El mòdul d'FCT es podrà cursar totalment en un sol període temporal ininterromput, o bé en diversos períodes parcials, cadascun dels quals constituirà una unitat formativa.

1.1. Justificació de la programació

1.1.1. Normativa

El sistema educatiu espanyol es regeix actualment per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) i la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE). Pel que fa a la Formació Professional, la LOMQE no realitza canvis de currículum. Per tant, no existeixen cicles LOMQE perquè aquesta nova llei no canvia ni currículum, ni metodologia, ni criteris d'avaluació.

La LOE-LOMQE estableix com a finalitat de la Formació Professional la de preparar als alumnes per a l'activitat en el seu camp professional i facilitar la seua adaptació a les modificacions laborals, contribuir al seu desenvolupament personal i a l'exercici d'una ciutadania democràtica.

Com s'assenyala en la norma, una persona qualificada no solament compta amb el domini de tècniques que li permeten fer el seu treball eficaçment, sinó també amb un altre tipus de capacitats que li permetran integrar-se laboralment en els objectius i les missions de l'organització productiva. Segons l'article 2 de la LOE, l'educació ha de ser integral.

La present programació se fonamenta específicament en el Reial Decret 1147/2011 de 29 de juliol per la que s'estableix l'ordenació general de la formació professional i en el recollit en les següents normes legals:

[Reial Decret 1394/2007, de 29 d'octubre](#), pel que s'estableix el Títol de Tècnic/a Superior en Educació Infantil i els corresponents ensenyaments mínims.

[Ordre de 29 de juliol de 2009](#), pel que s'estableix el Currículum del cicle de Tècnic/a Superior en Educació Infantil.

A més hem de tindre en compte la següent normativa:

- Orde 78/2010, de 27 d'agost, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació i organització acadèmica dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. (Modificada parcialment per l'Ordre 86/2013).
- Orde 46/2012 de 12 de juliol de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Ordre 86/2013, de 20 de setembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- ORDRE 30/2022, de 12 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i l'autorització dels ensenyaments dels cicles formatius de Formació Professional en el règim semipresencial en centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 12/2022, de 9 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) dels cicles formatius de grau mitjà i superior, Formació Professional Bàsica, Programes Formatius de Qualificació Bàsica, Cursos d'Especialització i Bloc de Formació Pràctica (BFP) dels Ensenyaments de Règim Especial, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- RESOLUCIÓ de 2 de juny de 2022, de la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es dicten instruccions per a la gestió del mòdul professional de Formació en Centres de Treball.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2023-2024 impartisquen Formació Professional de grau C, D i E.
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2024, del director general de Centres Docents per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2024-2025 en la Comunitat Valenciana.

1.1. 2. Per organitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge en un temps definit

El mòdul professional d'FCT té com a finalitat que l'alumnat adquireisca els resultats d'aprenentatge (LOE), que han de ser desenrotllats en un àmbit productiu real, on l'alumnat observe i exercisca les funcions pròpies de la professió, conega l'organització dels processos productius o de servicis i les relacions sociolaborals en el centre de treball.

Tots els cicles formatius de Formació Professional i FPB inclouen un mòdul professional de Formació en Centres de Treball, FCT, que no tindrà caràcter laboral ni estarà retribuït, i del qual podrà declarar-se la seua exempció per als que acrediten experiència laboral, relacionada amb els estudis professionals respectius.

Este mòdul té caràcter obligatori i presencial per a l'alumnat que cursa les mencionades ensenyances. Per al mòdul d'FCT, només podrà presentar-se en 2 convocatòries, preferentment per a la segona convocatòria les activitats d'FCT es realitzaran en un centre de treball diferent de la primera.

Els períodes de realització del mòdul d'FCT coincidiran amb caràcter general en calendari escolar i dependran del model triat. Es pot diferenciar entre el model ordinari i el model extraordinari flexible.

S'entén per model ordinari el que es realitza de manera total, ininterrompudament, en segon curs una vegada superats els mòduls formatius del currículum corresponent, segons el calendari escolar establert.

S'entén per model extraordinari flexible el que es realitza de manera parcial, en diversos períodes, inclòs el mes d'agost, amb caràcter voluntari per a l'alumnat, segons acord de l'equip educatiu i autorització de la direcció del centre, a partir de la finalització del tercer quadrimestre del primer curs, sempre que l'alumne o alumna dispose de formació certificada en matèria de prevenció de riscos laborals de nivell bàsic amb un mínim de 30 hores. Els períodes parcials de realització seran com a mínim de 100 hores i com a màxim del 70 % de les hores totals que comprenen el mòdul d'FCT.

La realització del mòdul d'FCT en model extraordinari requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Els requisits que s'han d'aportar per a dur a terme les **autoritzacions**, dependran de cadascuna de les situacions excepcionals, i en tots haurà de constar:

- Consentiment del tutor o tutora.
- Consentiment de l'alumnat
- Instància de l'equip educatiu.
- Informe amb les causes objectives que ho justifiquen (falta de llocs formatius, estacionalitat del sector, etc.).
- Programa formatiu.
- Calendari i horari proposats.
- Mecanisme de seguiment i control tutorial.

Horaris de realització del mòdul d'FCT:

1. El nombre màxim d'hores per jornada de pràctiques s'ajustarà al determinat per la normativa laboral vigent, general i sectorial, tenint en compte la normativa aplicable a menors d'edat, quan siga procedent.

2. Durant el període de realització del mòdul professional d'FCT l'horari de l'alumnat haurà d'adaptar-se a l'horari laboral del centre de treball i preferentment s'establirà en horari comprés entre les 6.00 i 22.00 hores.

3. L'alumnat podrà simultaniejar un treball remunerat amb la realització del mòdul professional d'FCT sempre que pugua ser compatible per raó d'horari.

4. L'horari nocturn és extraordinari i serà, exclusivament, per a alumnes majors d'edat, i únicament durant el temps indispensable per a realitzar les activitats del programa formatiu que no puguen realitzar-se en horari ordinari.

La realització del mòdul professional d'FCT en horari extraordinari requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu i la comunicació a Inspecció d'Educació.

5. A l'efecte del còmput d'hores, la realització de pràctiques que comporten la pernoctació de l'alumnat en el lloc del seu desenvolupament (cas de l'alumnat embarcat o d'activitats en el medi natural i altres), cada dia de pràctiques podrà computar fins a 14 hores.

6. El còmput total d'hores efectives de permanència en un mateix dia en el centre de treball, corresponent a la suma de jornada de pràctiques i si és el cas hores exercint un lloc de treball en el mateix centre de treball diferent a aquell per al qual s'exerceixen les FCT, no podrà sobrepasar les 40 hores setmanals o hores màximes de còmput setmanal que determine la normativa laboral corresponent al sector productiu en el qual es trobe.

1.2. Contextualització

La PGA deu estar vinculada amb el Projecte Curricular de Centre, des del punt de vista escolar, al marc sociocultural.

A l'IES Francesc Ribalta s'imparteixen els cicles de grau superior d'Educació Infantil, Animació sociocultural i Turística, Promoció d'Igualtat de Gènere i Integració Social, i de grau mitjà el cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència, tots ells pertanyen a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat. Estan en modalitat presencial i el cicles d'Educació Infantil, Integració Social, Promoció de la Igualtat de Gènere i Atenció a Persones en Situació de Dependència també en semipresencial. A més s'imparteix la Formació Professional Bàsica de Informàtica d'Oficina presencial.

El nombre d'hores de FCT són: 240 hores la FP bàsica, 380 el grau mitjà i 400 els superiors. El nombre d'alumnes per grup està al voltant de 30 en presencial, 45 en semipresencial, i 18 en FPB. Per les característiques dels nostres cicles, l'alumnat és de diferents zones de la ciutat i molts d'ells de fora de la localitat.

L'alumnat de FPB té entre 15 i 18 anys, normalment sense acabar 2n de la ESO i algunes vegades amb conductes disruptives. El més important és ensenyar pautes de comportament i motivar-los a l'esforç i a trobar uns estudis relacionats amb les seues fortaleces.

L'alumnat de CF de Grau Mitjà té unes edats compreses entre 16 i 20 anys. En la seua majoria accedeix al immediatament després d'acabar l'ESO, havent triat els estudis professionals com a complement d'una formació que li permeta l'accés al grau superior normalment o al mercat laboral.

El perfil de l'alumnat dels CF de Grau Superior és heterogeni, tant en la seua edat com en la seua formació prèvia i amb circumstàncies personals i professionals de major responsabilitat. La crisi econòmica ha propiciat la matriculació de persones adultes que desitgen ampliar la seua formació o reorientar la seua carrera professional. Tampoc és infreqüent en aquest nivell la presència d'alumnat amb estudis universitaris que trien els CF com un complement idoni per a la seua formació.

Una característica de l'alumnat dels nostres cicles és que són majoritàriament de sexe femení i això descriu ja el sector i la societat en si, ja que les tasques de "tenir cura" de persones queden habitualment relegades a este sexe. A l'FPB d'Informàtica no es dona esta situació.

Cap destacar l'augment d'alumnat amb nese i amb malalties mentals els últims anys (ansietat, depressions, trastorns de personalitat...). Aquesta situació comporta una gran dificultat al treball a classe, a la ubicació en centres de pràctiques i a la titulació de l'alumnat.

Molts d'ells compaginen els estudis amb l'activitat laboral o han treballat ja alguna vegada. Açò fa que es tracte d'alumnat molt motivat que els cursa perquè realment els interessa i troben que tenen eixides professionals. Per tant, no trobem problemes seriosos de conducta, excepte en FPB.

Respecte als espais i instal·lacions del centre contem amb aules amb projector, WiFi, aules d'informàtica i aula-taller. En el cas de la FPB les aules estan dotades amb ordinadors per als alumnes. D'aquests espais fem ús en les tasques de tutorització de l'alumnat ja que el mòdul FCT es desenvolupa majoritàriament en diferents empreses.

2. OBJECTIUS

2.1. Objectius generals d'etapa

A aquesta programació li són aplicables tots els principis i continguts del projecte curricular de formació professional de l'IES Francesc Ribalta de la que forma part.

A més, en primer lloc hem de tindre en compte l'OBJECTE DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, recollits en l'art. 3 del RD 1147/2011 de 29 de juliol d'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu:

- Exercir l'activitat professional definida en la competència general del programa formatiu.
- Comprendre l'organització i característiques del sector productiu corresponent, els mecanismes d'inserció professional, la seua legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

- Consolidar hàbits de disciplina, treball individual i en equip, així com capacitats d'autoaprenentatge i capacitat crítica.
- Establir relacions interpersonals i socials, en l'activitat professional i personal, basades en la resolució pacífica dels conflictes, el respecte als altres i el rebuig a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als comportaments sexistes.
- Previndre els riscos laborals i mediambientals i adoptar mesures per a treballar en condicions de seguretat i salut.
- Desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.
- Potenciar la creativitat, la innovació i la iniciativa emprenedora.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, així com les llengües estrangeres necessàries en la seua activitat professional.
- Comunicar-se de forma efectiva en el desenvolupament de l'activitat professional i personal.
- Gestionar la seua carrera professional, analitzant els itineraris formatius més adequats per a millorar la seua ocupabilitat.

Així mateix, la formació professional fomentarà la igualtat efectiva d'oportunitats entre homes i dones per a accedir a una formació que permet tot tipus d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes.

Respecte als diferents cicles formatius, el objectius generals seran:

Objectius generals del CFGS Educació Infantil

a) Identificar i concretar els elements de la programació, relacionant-los amb les característiques del grup i del context per programar la intervenció educativa i d'atenció social a la infància.

b) Identificar i seleccionar els recursos didàctics, descrivint les seves característiques i aplicacions per organitzar-los d'acord amb l'activitat i els destinataris.

- c) Seleccionar i aplicar recursos i estratègies metodològiques, relacionant-los amb les característiques dels nens i nenes, en el context per realitzar les activitats programades.
- d) Seleccionar i aplicar dinàmiques de comunicació i participació, analitzant les variables del context i seguint el procediment, establert i les estratègies d'intervenció amb les famílies.
- e) Identificar necessitats dels nens i nenes, així com de les famílies, que requereixen la participació d'altres professionals o serveis, concretant els recursos de diagnòstic i d'actuació, per donar una resposta adequada.
- f) Seleccionar i aplicar tècniques i instruments d'avaluació, relacionant-los amb les variables rellevants i comparant els resultats amb l'estàndard establert en el procés d'intervenció.
- g) Seleccionar i aplicar estratègies de transmissió d'informació relacionant-les amb els continguts a transmetre, la seva finalitat i els receptors per millorar la qualitat del servei.
- h) Reconèixer els diferents recursos i estratègies d'aprenentatge al llarg de la vida, relacionant-los amb els diferents aspectes de la seva competència professional per mantenir actualitzats els seus coneixements científics i tècnics.
- i) Identificar i avaluar la seva contribució als objectius de la Institució, valorant la seva activitat professional per a la consecució dels mateixos.
- j) Identificar les característiques del treball en equip, valorant la seva importància per millorar la pràctica educativa i aconseguir una intervenció planificada, coherent i compartida.
- k) Aplicar dinàmiques de grup i tècniques de comunicació a l'equip de treball, intercanviant informació i experiències per facilitar la coherència en el projecte.
- m) Analitzar els espais i els materials per a la intervenció, actualitzant la legislació vigent en matèria de prevenció de riscos i de seguretat per a, així, preservar la salut i integritat física dels nens i nenes.
- n) Identificar i valorar les oportunitats d'aprenentatge i ocupació, analitzant les ofertes i demandes del mercat laboral per millorar la seva ocupabilitat.

ñ) Reconèixer els seus drets i deures com agent actiu de la societat per a l'exercici d'una ciutadania democràtica.

o) Aplicar tècniques de primers auxilis, utilitzant els protocols establerts per donar resposta a situacions d'emergència i risc per a la salut en el desenvolupament de la seva activitat professional.

2.2. Resultats aprenentatge del mòdul professional de Formació en Centres de Treball

Resultats aprenentatge del CFGS Educació Infantil

CODI: 0023

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-la amb el tipus de servei que presta.
2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i procediments establerts de l'empresa.
3. Programa activitats dirigides als nens i nenes, seguint les directrius establertes en els documents que organitzen la institució en la qual està integrat i col·laborant amb l'equip responsable del centre.
4. Implementa activitats dirigides als nens i nenes seguint les directrius establertes en la programació i adaptant-les a les característiques dels nens i nenes.
5. Avalua programes i activitats intervenint a l'equip de treball, assegurant la qualitat en el procés i en la intervenció.

3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

Competències professionals, personals i socials del CFGS Educació Infantil

- a) Programar la intervenció educativa i d'atenció social a la infància a partir de les directrius del programa de la institució i de les característiques individuals, del grup i del context.
- b) Organitzar els recursos per al desenvolupament de l'activitat responent a les necessitats i característiques dels nens i nenes.
- c) Desenvolupar les activitats programades, emprant els recursos i estratègies metodològiques apropiats i creant un clima de confiança.
- d) Dissenyar i aplicar estratègies d'actuació amb les famílies, en el marc de les finalitats i procediments de la institució, per millorar el procés d'intervenció.
- e) Donar resposta a les necessitats dels nens i nenes, així com de les famílies que requereixen la participació d'altres professionals o serveis, utilitzant els recursos i procediments apropiats.
- f) Actuar davant contingències relatives a les persones, recursos o al medi, transmetent seguretat i confiança i aplicant, si s'escau, els protocols d'actuació establerts.
- g) Avaluar el procés d'intervenció i els resultats obtinguts, elaborant i gestionant la documentació associada al procés i transmetent la informació per tal de millorar la qualitat del servei.
- h) Mantenir actualitzats els coneixements científics i tècnics relatius a la seva activitat professional, utilitzant els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida.
- i) Actuar amb autonomia i iniciativa en el disseny i realització d'activitats, respectant les línies pedagògiques i d'actuació de la institució en la qual desenvolupa la seva activitat.
- j) Mantenir relacions fluides amb els nens i nenes i les seves famílies, membres del grup en el qual s'estigué integrat i altres professionals, mostrant habilitats socials, capacitat de gestió de la diversitat cultural i aportant solucions a conflictes que es presenten.
- k) Generar entorns segurs, respectant la normativa i protocols de seguretat en la planificació i desenvolupament de les activitats.
- l) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions que es deriven de les relacions laborals, d'acord amb el que estableix la legislació vigent.

m) Gestionar la seva carrera professional, analitzant oportunitats d'ocupació, autoocupació i aprenentatge.

n) Crear i gestionar una petita empresa, realitzant estudi de viabilitat de productes, de planificació de la producció i de comercialització.

ñ) Participar de manera activa en la vida econòmica, social i cultural, amb una actitud crítica i de responsabilitat.

4. CONTINGUTS

Continguts del CFGS Educació Infantil

Identificació de l'estructura i organització empresarial:

- Estructura i organització empresarial del sector de l'educació infantil.
- Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector de l'educació infantil.
- Organigrama de l'empresa. Relació funcional entre departaments.
- Organigrama logístic de l'empresa. Proveïdors, clients i canals de comercialització.
- Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.
- Recursos humans en l'empresa: requisits de formació i de competències professionals, personals i socials associades als diferents llocs de treball.
- Sistema de qualitat establert en el centre de treball.
- Sistema de seguretat establert en el centre de treball.

Aplicació d'hàbits ètics i laborals:

- Actituds personals: empatia, puntualitat.
- Actituds professionals: orde, neteja, responsabilitat i seguretat.

- Actituds davant de la prevenció de riscos laborals i ambientals.
- Jerarquia en l'empresa. Comunicació amb l'equip de treball.
- Documentació de les activitats professionals: mètodes de classificació, codificació, renovació i eliminació.
- Reconeixement i aplicació de les normes internes, instruccions de treball, procediments normalitzats de treball i d'altres, de l'empresa.

Programació d'activitats dirigides als xiquets i les xiquetes:

- Identificació de les característiques del programa aplicat.
- Obtenció d'informació sobre els destinataris.
- Definició d'una proposta adequada als recursos i materials de què disposa.
- Proposta d'activitats adaptades a les característiques dels destinataris.
- Selecció d'estratègies d'intervenció adequades als objectius i destinataris.

Implementació d'activitats dirigides als xiquets i les xiquetes:

- Identificació de les característiques dels destinataris.
- Determinació de les característiques del context.
- Organització dels espais i temps.
- Selecció de recursos.
- Aplicació d'estratègies metodològiques.
- Aplicació d'estratègies de gestió de conflictes.

Avaluació de programes i d'activitats:

- Disseny de l'avaluació a desenrotllar.
- Determinació de les activitats d'avaluació.
- Aplicació dels instruments d'avaluació.
- Control i seguiment de l'activitat.

- Elaboració d'informes d'avaluació.
- Comunicació i anàlisi de la informació recollida.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

El mòdul professional FCT no s'estructura per unitats didàctiques ja que és la posada en pràctica en les empreses de tots els continguts après durant la resta de mòduls professionals dels diferents cicles formatius.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

L'activitat de l'alumne o l'alumna que accedisca al mòdul professional d'FCT s'haurà d'ajustar al programa formatiu establert pel tutor o la tutora d'FCT i l'empresa col·laboradora.

El mòdul professional d'FCT es realitzarà, amb caràcter general, en centres de treball situats a la Comunitat Valenciana les activitats des quals estiguen relacionats amb el cicle formatiu que estiga cursant l'alumnat.

Amb caràcter excepcional,

- Fora de la Comunitat Valenciana: requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu, que comunicarà aquesta autorització a la Inspecció d'Educació i a la direcció general competent en matèria de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.
- En el mateix centre de treball on exerceix treball remunerat si el lloc formatiu de pràctiques, els períodes i els horaris relatius en aquest estan clarament diferenciats dels corresponents al lloc de treball remunerat.

- Com a conseqüència de les circumstàncies personals de l'alumnat o situacions d'excepcionalitat, es podrà realitzar una simulació de les competències a adquirir en el centre de treball, en el mateix centre educatiu, bé de manera parcial o total. La realització del mòdul professional d'FCT en el mateix centre educatiu requerirà autorització expressa de la direcció del centre i la comunicació a la Inspecció d'Educació.
- Fora del marc de programes afavorits per la conselleria competent en matèria d'educació, podran sol·licitar la realització total o parcial del mòdul professional d'FCT per part del seu alumnat fora del territori espanyol, tant si és en el marc de programes de la Unió Europea com si no.

Aquestes situacions requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Per poder ser autoritzades hauran de contar amb el consentiment del tutor o tutora, el consentiment de l'alumnat, un informe amb les causes objectives que ho justifiquen, calendari i horari proposats i mecanisme de seguiment i control tutorial.

6.1 Metodologia general i específica

Este mòdul professional contribuïx a completar les competències de cada títol i els objectius generals del cicle o FPB, tant aquells que s'han aconseguit en el centre educatiu, com els que són difícils d'aconseguir en el mateix.

6.2. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge

Les activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge són:

- Totes les activitats i funcions assignades al centre de treball relacionades amb el seu perfil professional i que consten al programa formatiu de l'alumne.
- Les activitats sol·licitades pel tutor/a.
- Totes aquestes activitats són avaluable i consten dins dels criteris d'avaluació que estan al punt 7 de aquesta programació.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació del mòdul d'FCT ha d'assegurar que l'alumnat ha adquirit un grau de competències suficients en situacions reals de treball.

L'avaluació final del mòdul d'FCT serà realitzada pel tutor o tutora i l'equip educatiu de cada alumne o alumna. Aquesta avaluació es fonamentarà en els assoliments adquirits per l'alumnat, tenint en compte el programa formatiu i les competències adquirides en finalitzar el període d'FCT.

7.1. Objectius

Els objectius de l'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) són els resultats d'aprenentatge que estan reflectits al punt 2.b d'aquesta programació.

7.2. Criteris d'avaluació

Criteris d'avaluació del CFGS Educació Infantil

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-la amb el tipus de servei que presta.

- S'ha interpretat la influència de les característiques del mercat: clients, proveïdors i serveis, entre d'altres, en les activitats de l'empresa.
- S'han interpretat valors de paràmetres com ara, productivitat, qualitat de servei, entre d'altres, que permeten relacionar la situació de l'empresa en el context productiu.
- S'han identificat els procediments de treball en el desenvolupament de la prestació de servei.
- S'ha analitzat la prestació del servei, determinant els seus aspectes positius i negatius.
- S'han valorat les competències necessàries dels recursos humans per al desenvolupament òptim de l'activitat de l'empresa.
- S'han identificat els canals de difusió més freqüents en aquesta activitat, valorant la seva idoneïtat.
- S'han relacionat avantatges i inconvenients de l'estructura de l'empresa enfront d'un altre tipus d'organitzacions empresarials.

2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i procediments establerts de l'empresa.

- S'han reconegut i justificat:
- La disponibilitat personal i temporal necessàries en el lloc de treball.
- Les actituds personals (puntualitat, empatia, entre d'altres) i professionals (ordre, neteja, responsabilitat, entre d'altres) necessàries per al lloc de treball.
- Els requeriments actitudinals davant la prevenció de riscos en l'activitat professional.
- Els requeriments actitudinals referits a la qualitat en l'activitat professional.
- Les actituds relacionals amb el propi equip de treball i amb les jerarquies establertes en l'empresa.

- Les actituds relacionades amb la documentació de les activitats, realitzades en l'àmbit laboral.
- Les necessitats formatives per a la inserció i reinserció laboral en l'àmbit científic i tècnic del bon fer del professional.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals que cal aplicar en activitat professional i els aspectes fonamentals de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals.
- S'han aplicat els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.
- S'ha mantingut una actitud clara de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades i aplicat les normes internes i externes vinculades a la mateixa.
- S'ha mantingut organitzat, neta i lliure d'obstacles el lloc de treball o l'àrea corresponent al desenvolupament de l'activitat.
- S'han interpretat i complert les instruccions rebudes, responsabilitzant-se del treball assignat.
- S'ha establert una comunicació i relació eficaç amb la persona responsable en cada situació i membres del seu equip, mantenint un tracte fluid i correcte.
- S'ha coordinat amb la resta de l'equip, informant de qualsevol canvi, necessitat rellevant o imprevist que es presente.
- S'ha valorat la importància de la seva activitat i l'adaptació als canvis de tasques assignats en el desenvolupament de la prestació del servei integrant-se en les noves funcions.
- S'ha compromès responsablement en l'aplicació de les normes i procediments en el desenvolupament de qualsevol activitat o tasca.

3. Programa activitats dirigides als nens i nenes, seguint les directrius establertes en els documents que organitzen la institució en la qual està integrat i col·laborant amb l'equip responsable del centre.

- S'han identificat les característiques pròpies del centre de treball i del programa o programes que desenvolupa.
- S'ha obtingut informació sobre els destinataris del programa.
- S'ha definit una proposta tenint en compte els recursos humans i materials dels quals disposa.
- S'han proposat activitats adaptades a les característiques dels nens i nenes.
- S'han seleccionat les estratègies d'intervenció acords amb els objectius i els destinataris.
- S'ha dissenyat l'avaluació de la intervenció que se'n va a realitzar.

4. Implementa activitats dirigides als nens i nenes seguint les directrius establertes en la programació i adaptant-les a les característiques dels nens i nenes.

- S'han identificat les característiques del grup de nens i nenes assignat.
- S'han determinat les característiques del context assignat utilitzant mitjans i tècniques adequats.
- S'han organitzat els espais seguint els criteris establerts en la programació.
- S'ha distribuït el temps respectant les directrius establertes en la programació i els ritmes individuals.
- S'han seleccionat els recursos en funció dels criteris metodològics previstos.
- S'han aplicat les estratègies metodològiques.
- S'ha aconseguit un clima d'afecte i confiança,
- S'han aplicat estratègies de gestió de conflictes.
- S'ha respost adequadament a les contingències.

- S'ha realitzat el control i seguiment de l'activitat.

5. Avalua programes i activitats intervenint a l'equip de treball, assegurant la qualitat en el procés i en la intervenció.

- S'han determinat les activitats d'avaluació i els moments de la seva aplicació.
- S'ha avaluat l'entorn del treball, identificant les relacions laborals en el marc organitzatiu i de funcionament de l'empresa.
- S'han aplicat els instruments d'avaluació establerts, modificant el projecte, l'activitat o la seva pròpia intervenció quan ha calgut.
- S'han elaborat els informes d'avaluació on es reflecteixen els canvis produïts en els nens i nenes arran de la seva intervenció.
- S'ha organitzat la informació recollida seguint els cursos establerts.
- S'ha comunicat la informació recollida, permetent la presa de decisions a l'equip de treball.
- S'ha reflexionat sobre la seva pròpia intervenció, valorant l'aplicació dels coneixements, habilitats i actituds desenvolupades.

7.3. Indicadors d'èxit (estàndards d'aprenentatge)

Els indicadors d'èxit no existeixen en formació professional.

7.4. Instruments d'avaluació

Per a efectuar l'avaluació, es comptarà amb els documents següents:

– L'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat, que podrà incloure la valoració personal de l'instructor o instructora del centre de treball.

- El diari de seguiment elaborat per l'alumnat al programa de Conselleria SAÓ FCT.
- Aquells que requerisca el professor tutor o professora tutora per a realitzar una avaluació sistemàtica i objectiva.

Els instruments d'avaluació que requereixen des de tutoria en els diferents cicles formatius són:

Instruments d'avaluació del CFGS Educació Infantil

- Informe descriptiu de la institució.
- Disseny i execució d'una activitat.
- Entrevistes de seguiment amb l'alumnat.
- Entrevistes de seguiment amb els instructors o instructoras de les empreses.
- Autoavaluació i valoració de la seua FCT i el cicle.
- Assistència a sessions en el centre educatiu de l'alumnat que estiga desenvolupant el mòdul professional d'FCT per a realitzar activitats de seguiment, assessorament i suport. Aquestes sessions seran d'assistència obligatòria i serà causa justificada d'inassistència al centre de treball aqueix dia.

La còpia i/o el plagi de qualsevol dels instruments d'avaluació de la FCT comporta la repetició d'aquest i en cas de no realitzar-lo correctament serà motiu de NO apte al mòdul.

La falsedat documental al diari de seguiment elaborat per l'alumnat respecte a les activitats realitzades al centre de pràctiques o les hores de permanència al mateix seran igualment NO apte al mòdul FCT.

7.5. Tipus d'avaluació

Als cicles en règim semipresencial o a distància, la matrícula del mòdul de Formació en centres de treball, i si escau del mòdul projecte, es farà en aquest règim semipresencial. La realització del mòdul professional FCT sempre té caràcter obligatori i presencial.

Amb caràcter general, **l'accés de l'alumnat al mòdul professional d'FCT**, amb independència del règim en què va cursar els ensenyaments, tindrà lloc sempre que haja aconseguit un determinat nivell de competències professionals en els altres mòduls professionals d'un cicle formatiu i podrà produir-se:

- a) Quan l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals del cicle, exceptuant el mòdul professional de Projecte en aquells estudis en els quals estiga regulat.
- b) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, quan l'alumnat tinga pendents de superació un o més mòduls, la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15 % de la duració del conjunt de mòduls formatius cursats des de l'inici del cicle formatiu fins al moment anterior a l'inici del període d'FCT corresponent. Al GM són 243 hores i al GS 234 hores.
- c) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, l'alumnat podrà accedir a la realització de l'FCT flexible, en primer curs, una vegada superades les competències de seguretat i riscos laborals i s'haja aconseguit, com a mínim, el 80 % dels resultats d'aprenentatge del curs, en cicles formatius. En segon curs, podrà accedir en qualsevol moment. En tots dos casos, sempre en funció de la decisió de l'equip docent justificada per la idoneïtat per a l'alumnat o el sector professional del cicle formatiu.

Els alumnes que tinguen pendent de superar un o més mòduls la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15% podran accedir, o no al mòdul professional d'FCT en funció de la decisió de l'equip docent:

- a) Si se'ls autoritza l'accés a l'FCT, s'haurà de recuperar els mòduls pendents. Per això, durant el període de realització del mòdul professional d'FCT, caldrà compatibilitzar-la amb el pla de recuperació, tal i como consta al apartat 7.8 d'aquesta programació. L'alumne o l'alumna formalitzarà la matrícula dels mòduls pendents i del mòdul professional d'FCT.
- b) Si l'equip docent no autoritza a l'alumne o l'alumna l'accés al mòdul professional d'FCT, haurà de repetir com a alumne escolaritzat el mòdul o mòduls pendents, i es matricularà només d'aquests mòduls.

En l'avaluació del mòdul d'FCT col·laborarà el responsable de formació de l'alumnat designat pel centre de treball (instructor o instructora) durant el seu període d'estada en aquest. La **col·laboració en l'avaluació de la persona instructora** es concretarà de la manera següent:

- Durant el desenvolupament de l'FCT, valorant les activitats realitzades per l'alumnat, indicades en el programa formatiu, mitjançant trobades amb el professor tutor o professora tutora en les seues visites periòdiques al centre de treball, així com en les comunicacions telemàtiques o d'un altre tipus.
- Al final del procés, poden incloure una valoració personal a l'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat. Si el mòdul professional d'FCT s'ha realitzat en diverses empreses, es recollirà un informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat de cadascuna d'aquestes.

Amb la finalitat de no esgotar el límit de les convocatòries establides per als mòduls professionals, l'alumnat podrà sol·licitar la **renúncia a la convocatòria del mòdul FCT o unitat formativa d'FCT** en qualsevol moment, fins i tot iniciat el seu procés de realització, mitjançant un escrit motivat a la direcció del centre educatiu. Aquesta resolució s'incorporarà a l'expedient acadèmic de l'alumnat.

La sol·licitud perquè s'admeta la renúncia a la convocatòria es presentarà, segons l'annex IX de l'Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació. Les raons que s'al·leguen per a la renúncia s'han de justificar sempre documentalment.

A l'alumnat al qual s'ha concedit la renúncia al mòdul d'FCT, si aquest ja l'haguera iniciat i realitzat un mínim de cent hores, se li podrà avaluar, i constarà com a realitzat parcialment, en cas favorable, en el seu expedient. La renúncia a cursar les FCT en els cicles superiors implica la renúncia al mòdul de projecte corresponent del cicle.

Quan la resolució adoptada siga favorable, si l'alumne o l'alumna disposa d'una nova convocatòria per al mòdul d'FCT en el mateix curs acadèmic, l'equip docent podrà decidir si les hores efectuades fins al moment de la concessió de la renúncia a la convocatòria, amb un mínim de 100, li són comptabilitzades com a realitzades i, en conseqüència, només hauria de realitzar les hores que falten fins a completar les assignades a aquest mòdul professional. També podrà prendre aquesta decisió l'equip docent si la següent convocatòria de què disposa l'alumne o l'alumna correspon a un curs acadèmic posterior i es matricula en el mateix centre educatiu; si continuara els estudis en un altre centre, hauria de realitzar de nou el total d'hores atribuït al mòdul d'FCT.

A més de la **interrupció del mòdul d'FCT** per renúncia a la convocatòria, hi ha que tindre en compte:

1. S'entén per interrupció total o temporal del mòdul professional d'FCT l'abandó de l'aquest mòdul una vegada iniciat aquest.
2. La interrupció total es produeix quan l'alumnat, una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT, l'abandona i no és possible la seua reincorporació durant el mateix curs acadèmic.
3. Es produeix interrupció temporal quan una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT l'alumnat l'abandona temporalment.
4. La direcció del centre educatiu, d'ofici o a instàncies del centre de treball, pot interrompre la continuïtat del mòdul professional d'FCT d'un determinat alumne o alumna en els casos següents:
  - a) Faltes d'assistència repetides i/o impuntualitat repetida no justificada d'acord amb el reglament de règim intern del centre educatiu.
  - b) Actitud incorrecta o falta d'aprofitament o rendiment.

c) Altres causes i/o faltes imputables a l'alumnat que no permeten el normal desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

5. Quan es demostre algun dels casos descrits anteriorment i després d'escoltar l'alumnat implicat, si es determina la no continuïtat del mòdul professional d'FCT, aquest serà qualificat com a no apte o no apta i consumirà la convocatòria.

6. Altres supòsits que poden implicar la interrupció del mòdul professional d'FCT seran:

- a) Malaltia prolongada o accident de l'alumnat o familiar fins a segon grau de consanguinitat o afinitat en línia recta o col·lateral.
- b) Obligacions de tipus personal o familiar degudament justificades apreciades per l'equip directiu del centre que condicionen o impedisquen la normal dedicació en l'estudi.
- c) Maternitat o paternitat, adopció o acolliment.
- d) Incorporació a un lloc de treball incompatible amb les pràctiques.
- e) Altres circumstàncies de caràcter personal com poden ser les associades a la violència de gènere, assetjament o altres.
- f) Causes imputables al centre de treball.

En els casos esmentats en el punt 6 d'aquest article, si l'alumnat ha realitzat un mínim del 85% de les hores totals del mòdul professional d'FCT, i després d'aportar la documentació que justifique fefaentment les circumstàncies al·legades, el tutor o tutora, juntament amb l'equip educatiu i després d'escoltar la persona que exerceix la instrucció en el centre de treball podran dur a terme l'avaluació.

Es podrà determinar l'**exempció total o parcial del mòdul professional o unitat formativa d'FCT** per la seua correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'hi acredite, al menys, un any a temps complet, o el seu equivalent a temps parcial, d'experiència relacionada amb el cicle formatiu que cursa l'alumnat. En períodes inferiors a l'any d'experiència laboral, es podrà proposar exempció parcial del mòdul d'FCT.

- a) L'exempció total és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient d'almenys el 85 % de les competències professionals establides en el programa

formatiu. L'alumnat no cursarà el mòdul professional d'FCT i en el seu expedient acadèmic i actes d'avaluació constarà com a exempció del mòdul professional d'FCT.

- b) L'exempció parcial és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient de part de les competències professionals establides en el programa formatiu que no arribe al llindar del 85 % d'aquestes. L'alumnat només realitzarà les activitats conduents a l'adquisició dels resultats d'aprenentatge (LOE) no adquirides, aquestes estaran determinades pel tutor o tutora i l'avaluació del cicle serà d'apte o no apte.

Podran sol·licitar la seua exempció després de formalitzar la matrícula d'aquest, o fora del període de matrícula, sempre amb una antelació mínima de 30 dies hàbils a l'inici previst de les pràctiques.

7.6. Adaptacions individuals del currículum

La adaptació curricular del programa formatiu o del lloc formatiu i productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de persona amb discapacitat:

1. L'alumnat que estiga en possessió del certificat de condició de discapacitat o minusvalidesa expedit per la conselleria competent en matèria de benestar social o organisme competent, podrà sol·licitar la corresponent adaptació curricular o del lloc formatiu i productiu per al desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

2. L'alumnat haurà de presentar una sol·licitud i adjuntar certificat d'aquesta diversitat funcional en el qual es detalle el grau d'aquesta, i haurà d'adjuntar els informes mèdics o documentació o altres documents que siguin necessaris per a concretar l'adaptació curricular corresponent.

3. El departament d'orientació, en col·laboració amb el tutor o tutora, dissenyarà un programa formatiu que detallarà les adaptacions curriculars i mitjans necessaris per a poder realitzar les activitats formatives i productives.

4. Quan en el centre de treball existisca un preparador o preparadora laboral amb especialització per a facilitar l'adaptació social i laboral dels treballadors o treballadores amb discapacitat, mitjançant l'ocupació amb suport, en els termes previstos pel Reial decret 870/2007, de 2 de juliol, pel qual es regula el programa d'ocupació amb suport com a mesura de foment d'ús de persones amb discapacitat en el mercat ordinari de treball, i les seues funcions d'orientació i acompanyament individualitzat siguen susceptibles d'estendre's a l'alumnat que desenvolupe el mòdul professional d'FCT amb necessitats educatives especials les característiques de les quals coincidisquen amb els criteris de discapacitat fixats en el reial decret, s'atribuirà a la persona encarregada de la preparació laboral especialitzada, la condició de personal de suport d'aquest alumnat i, a aquest efecte, aquest podrà ser sentit per a l'avaluació, en els mateixos termes que l'instructor o instructora.

Les funcions que el preparador/a laboral especialitzat/ada podrà realitzar amb la supervisió del tutor/a i la col·laboració de l'instructor/a seran les següents:

- 1) Orientació, assessorament i acompanyament a l'alumnat amb discapacitat, elaborant per a cada alumne/a un programa d'adaptació al lloc de treball.
- 2) Labors d'acostament i mútua ajuda entre l'alumne/a beneficiari del programa d'ocupació amb suport, el centre de treball i el personal d'este que compartisca tasques amb l'alumne/a amb discapacitat.
- 3) Suport a l'alumne/a en el desenrotllament d'habilitats socials i comunitàries, de manera que pugua relacionar-se amb l'entorn laboral en les millors condicions.
- 4) Formació específica de l'alumne/a amb discapacitat en les tasques inherents al lloc formatiu.
- 5) Seguiment de l'alumne/a i avaluació del procés d'inserció en el lloc formatiu. Estes accions tindran com a objecte la detecció de necessitats i la prevenció de possibles obstacles, tant per a l'alumne/a com per al centre de treball, que posen en perill l'objectiu d'inserció i permanència en l'ocupació.
- 6) Assessorament i informació al centre de treball sobre les necessitats i els processos d'adaptació del lloc formatiu.

7.7. Criteris de qualificació

La qualificació del mòdul d'FCT es formularà en termes d'APTE/NO APTE. Per a l'obtenció de la qualificació apte, l'alumnat haurà de tindre con dita qualificació tots els instruments d'avaluació que consten al punt 7.4 de la present programació.

Els mòduls professionals convalidats, o que hagen sigut objecte de correspondència amb la pràctica laboral es qualificaran, respectivament, amb l'expressió EXEMPCIÓ.

Al mòdul d'FCT només podrà presentar-se en dues convocatòries. Per a l'avaluació d'FCT es disposa únicament de les convocatòries i matrícules establides en la normativa vigent corresponent, sent necessària la matrícula en el curs acadèmic corresponent.

7.8. Procediment i criteris de recuperació

Les activitats del mòdul professional de Formació en centres de treball només podran realitzar-se dues vegades, preferentment la segona en un centre de treball diferent de la primera.

La no presentació a una convocatòria sense haver-hi renunciat prèviament segons consta al punt 7.5 d'aquesta programació; constarà com a «no apte» i consumirà convocatòria.

Els i les alumnes que no superen el mòdul professional d'FCT en la convocatòria ordinària no disposaran en el mateix curs escolar d'una convocatòria extraordinària de recuperació.

La resolució d'inici de curs en l'article 13 diu que el **programa formatiu específic dels mòduls no superats** es dissenyarà de forma diferenciada segons els períodes o moments d'aplicació, que podran ser els següents, això mantenint l'assistència a l'FCT:

c) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria realitzada abans de l'inici del primer període de realització del mòdul professional de Formació en centres de treball. Aquest programa incorporarà les activitats que l'alumne o

alumna realitzarà durant el tercer trimestre de l'any acadèmic, amb docència directa per part de professor o professora responsable de cada mòdul professional. Sense deixar d'assistir a l'FCT.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

d) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria fent-ho compatible amb la realització del mòdul de Formació en centres de treball o de Projecte. Es dissenyarà perquè l'alumne o l'alumna el realitze simultàniament, compatibilitzant l'assistència a classes o comptant amb tutories i orientació del professorat corresponent.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

En cas de no realitzar les activitats de recuperació s'haurà de tornar a cursar el mòdul el curs següent.

7.9. Activitats de reforç i ampliació

Les activitats de reforç i ampliació es portaran a terme en les:

- Entrevistes de seguiment de l'alumnat, tant al institut com al centre de pràctiques.
- Reunions amb l'alumnat al centre educatiu.

Aquestes consistiran en formació complementària per a que adquireixen les seues competències professionals, personals i socials.

7.10. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent del departament

En finalitzar cada curs acadèmic, el departament de pràctiques avaluarà la seua programació a la vista dels resultats aconseguits per l'alumnat.

L'avaluació de la programació didàctica es referirà, al menys, als aspectes següents:

- a) La selecció, distribució i seqüenciació dels continguts.
- b) Els criteris d'avaluació.
- c) La metodologia didàctica aplicada.
- d) Els materials i recursos didàctics utilitzats.
- e) Els criteris establits per a adoptar les mesures d'atenció a la diversitat i realitzar les adaptacions curriculars per als alumnes i les alumnes que les necessiten.
- f) Els resultats obtinguts per l'alumnat en el mòdul de Formació en centres de treball, especialment la seua inserció professional.

Els resultats de l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat, dels processos d'ensenyament, del projecte curricular de cicle i de la inserció professional dels alumnes que acaben els estudis, s'inclouran en les memòries de final de curs.

Memòria final del mòdul professional d'FCT: al finalitzar el curs acadèmic, el tutor o tutora elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en el desenvolupament de les pràctiques formatives., d'acord amb el model que s'establisca.

Memòria final del departament de pràctiques: al finalitzar el curs acadèmic, la direcció del departament de pràctiques elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en la realització de les pràctiques formatives, d'acord amb el model que s'establisca, posant l'accent en els indicadors de resultat i de satisfacció de l'alumnat i de les empreses col·laboradores.

8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els recursos didàctics i organitzatius estaran majoritàriament a l'empresa en que l'alumne realitza la seua FCT.

A més a més, realitzaran un diari al que deixaran constància de les activitats, orientacions i observacions de les seues actuacions i l'horari de permanència, a través del programa de Conselleria SAÓ FCT.

9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

La diversitat de capacitats, motivacions o interessos que presenten els alumnes al llarg de la seua trajectòria escolar és un fet ineludible que no es deu entendre com un obstacle per a l'assoliment dels objectius educatius proposats. Hi ha que entendre-la com una peculiaritat del desenvolupament dels sers humans que ha de ser tinguda en compte en tot procés d'ensenyament-aprenentatge. L'existència d'alumnes diversos és, doncs, el punt de partida normal de qualsevol procés educatiu, en el que no deu identificar-se el concepte d'atenció a la diversitat amb mesures extraordinàries per a donar resposta a dificultats d'aprenentatge que ocasionalment se puguem plantejar.

A l'article 15 de l'ordre 79/2010 es fa constar que el mòdul professional d'FCT podrà ser avaluat en dos convocatòries com a màxim, però l'alumnat amb greus problemes d'audició, visió i/o motricitat o amb unes altres necessitats educatives especials podrà disposar de tres convocatòries.

Si ocupa lloc d'alumnat amb NESE se'l pot fer una adaptació del programa formatiu. Sol si té algun tipus de discapacitat.

Els centres que imparteixen programes de formació professional en les modalitats presencial, semipresencial i a distància, facilitaran itineraris adaptats als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge de cada alumna i alumne, amb una organització que permeta les adaptacions, la provisió de suports materials o personal d'accés i les mesures flexibilitzadores que possibiliten l'assoliment dels objectius encaminats a l'obtenció total o parcial de la titulació.

No obstant en aquest últim cas devem tenir en compte que en l'ensenyament reglat postobligatori sols es poden aplicar adaptacions curriculars no significatives per als alumnes, a fi de que puguen obtenir la titulació corresponent.

Per tant, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb adaptacions curriculars, es realitzarà prenent com a referència els criteris d'avaluació per a ells contemplats, que, en tot cas, asseguraran un nivell suficient i necessari de consecució dels resultats d'aprenentatge corresponents, imprescindibles per a aconseguir la titulació (els mínims).

El departament d'orientació assessorarà als departaments didàctics, amb l'objecte de que aquestos alumnes puguen arribar a aconseguir els objectius del cicle formatiu.

La conselleria competent en matèria d'educació, en coordinació amb la conselleria competent en matèria de formació professional per a l'ocupació, ha de promoure la implicació de les empreses en els processos d'inserció, i afavorir que aquestes oferisquen pràctiques per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i facilitar-los la incorporació posterior al món laboral.

Al punt 7.6 d'aquesta programació figura la adaptació curricular del programa formatiu i/o del lloc formatiu-productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de minusvalidesa.

10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR

En el mòdul FCT no es realitzen activitats complementàries.

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

Els elements transversals seran tractats a mesura que s'exposen i estudien la resta de continguts específics del cicle formatiu, estant present en tots els mòduls i de forma contínua en els intercanvis comunicatius i en els treballs realitzats.

Amb els elements transversals aconseguim dotar a l'alumnat de una formació integral, que contribuïska al seu desenvolupament com a persona en totes les seues dimensions i no solament com a estudiant. en l'execució de les pràctiques.

11.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

L'expressió oral i escrita es treballarà a les activitats presentades als tutors i tutores d'FCT de l'institut i les exposicions orals davant dels seus companys.

Activitats realitzades:

- Redacció del diari de l'alumnat amb SAÓ FCT.
- Treballs presentats com a instruments d'avaluació.
- Activitats de lectura i reflexió mitjançant el anàlisis de documents, bibliografia, i audiovisuals relacionades amb l'FCT o l'empresa, aportats pel tutor/a i/o instructor/a.
- Activitats de síntesis després de la reflexió per a presentar els treballs.
- Exposició oral de l'alumnat a les reunions al centre educatiu i posterior debat per al foment de l'expressió oral.

Les faltes d'ortografia, així com l'organització de coneixements i la expressió d'aquests seran presos en consideració a l'hora de les qualificacions en les activitats.

11.2. Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i la comunicació

Les TICs (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) fan referència a les tecnologies que ens faciliten els processos d'adquisició, transmissió i intercanvi d'informació. L'ús d'aquestes tecnologies en l'educació "per si" no basta per a un òptim procés d'aprenentatge. Per això, va néixer el terme TACs (Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement) fent referència a l'ús de les TICs com a eina formativa, incidint en la metodologia i en la utilització de la tecnologia dins de les planificacions educatives.

Al mòdul FCT s'utilitzen TICs tant a les entrevistes personals i reunions al centre educatiu sinó per a la comunicació amb l'alumnat a través del correu electrònic o del programa SAÓ per intercanviar missatges com per fer el diari de l'alumnat on han de deixar constància de les activitats fetes al lloc de pràctiques.

11.3. Foment de la competència emprenedora

El mòdul FCT afavoreix l'emprenedoria ja que permet que els alumnes coneguen la l'empresa en la que realitzen les seues pràctiques i altres empreses del sector en les exposicions orals de l'alumnat a les reunions al centre educatiu.

L'alumnat ha de comprendre l'organització i les característiques del sector productiu corresponent, així com els mecanismes d'inserció professional; conèixer la legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

A la vegada, cadascú ha de desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.

11.4. Educació cívica i constitucional

La LOE i la LOMQE, realitzen una referència constant a l'educació en valors, especialment en els art. 1 i 2 (principis i finalitats de l'educació, respectivament), en els quals es destaca: equitat i compensació de les desigualtats, la llibertat, la tolerància, el respecte, la no discriminació, la concepció de l'educació com un aprenentatge permanent al llarg de la vida, la flexibilitat de l'educació per a adaptar-se a qualsevol context, l'orientació educativa i professional als alumnes, l'esforç individual i la motivació, la prevenció i solució de conflictes i problemes, la no violència, el desenvolupament d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la responsabilitat i mèrit personals, respecte als drets humans, solidaritat, respecte cap als éssers vius i el medi ambient, regulació del propi aprenentatge i confiança en les seues aptituds, creativitat i esperit emprenedor, adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, i d'hàbits saludables, capacitat per a l'exercici d'activitats professionals, capacitat d'adaptació davant les situacions canviants.

Per a treballar aquests principis i l'educació cívica i constitucional del nostre alumnat, abans d'incorporar-se a les empreses, des del departament de pràctiques se'ls aporta per a la seua lectura, reflexió i debat amb els tutors o tutores, un protocol d'actuació als centres.

11.5. Utilització del valencià

La utilització del valencià a l'FCT a les empreses dependrà de les característiques del centre de pràctiques i dels diferents usuaris amb els que cada alumne haurà de dur a terme les activitats encomanades pel seu instructor/a.

Al centre educatiu l'alumnat presentarà les activitat en qualsevol de les dos llengües cooficials de la comunitat, al mateix temps que l'usarà per a les reunions i activitats d'ensenyament i aprenentatge.

11.6. Igualtat de gènere

Als nostres Departaments on també s'imparteixen estudis conduents a l'obtenció del títol de Tècnica/c Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere, som conscients que la igualtat de gènere no existeix a l'actualitat. Això implica que des dels diferents mòduls de tots els cicles es treballaran activitats per intentar aconseguir-la i fer conscient al nostre alumnat que és un problema de la societat actual. A més a més, si en tots els cicles que impartim aconseguim potenciar la igualtat serem la millor eina per previndre la violència de gènere.

Per afavorir la igualtat, si es dona el cas de tindre als cicles formatius alguna persona que desitge ser anomenada per altre nom degut al seu canvi de gènere per ser un cas de transsexualitat, s'adaptarà tota la documentació interna que es puga, tot i que en ÍTACA i com a conseqüència a SAÓ ha de constar el mateix nombre que al DNI de tot l'alumnat.

11.7. Inclusió

La inclusió és un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida normals. La inclusió està relacionada amb la integració, la cohesió i la justícia social. Una societat inclusiva, per tant, disposarà i habilitarà mecanismes per a assegurar la garantia dels drets humans, la dignitat i la ciutadania activa de totes les persones que la componen.

Per aquest motiu, al mòdul FCT incidim en la importància de valorar i treballar amb la diversitat per fer possible una participació completa i justa en les nostres activitats. Fomentant la igualtat en el tracte a les persones independentment del seu origen ètnic, religiós i/o de creença, cultural, nivell socioeconòmic, capacitats físiques i/o intel·lectuals, edat, gènere i relacions socioafectives.

Aquest element es treballa tant al centre educatiu com a les empreses ja que els nostres cicles pertanyen majoritàriament a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat.

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ

A la fi d'innovar i per implementar les actuacions dissenyades al centre educatiu, l'alumnat porta a terme alguna de les activitats plantejades al seu projecte o a la activitat avaluable sol·licitada pel tutor/a. Aquestes activitats, innovadores a la vegada que realistes i necessàries, fan que un alt nombre d'alumnat rebran una oferta de treball del centre de pràctiques a la finalització d'aquestes.

Projecte d'Innovació: Programa Emprén:

El Programa Emprén pretén dinamitzar, en tots els centres que ofereixen Formació Professional, experiències de cultura emprenedora mitjançant la implantació d'iniciatives emprenedores i la creació d'empreses en els centres educatius públics de la Generalitat Valenciana.

El Programa Emprén té els objectius generals següents:

- a) Fomentar la cultura emprenedora en tots els centres que imparteixen Formació Professional del sistema educatiu utilitzant metodologies actives d'educació i potenciant aspectes com la creativitat, la innovació i l'autogestió de l'alumnat que cursa cicles formatius de grau mitjà o superior de Formació Professional.
- b) Potenciar, des dels centres educatius, la col·laboració real entre alumnes, professors i l'ecosistema emprenedor de l'entorn territorial.
- c) Consolidar una xarxa de suport als docents, que permeta l'intercanvi i l'optimització d'experiències i recursos en matèria d'iniciativa emprenedora.

- d) Acostar els alumnes que cursen Formació Professional l'emprenedoria a l'entorn dels centres d'ensenyament.
- e) Implicar l'alumnat en el disseny i el desenvolupament de projectes emprenedors que puguin ser capaços de desenvolupar la seua pròpia empresa, desenvolupar la cooperació, la solidaritat, el treball en equip i l'esperit investigador i innovador, entre altres valors.
- f) Col·laborar amb altres comunitats autònomes sobre noves experiències que fomenten l'emprenedoria creativa.
- g) Generar un equip de treball integrat per personal docent per a la investigació i l'elaboració de materials didàctics per al foment de les habilitats emprenedores en Formació Professional.

L'IES Ribalta, com a centre innovador, porta a terme el programa Emprén amb l'alumnat de formació professional.

INTEGRACIÓ SOCIAL

INTEGRACIÓ SOCIAL

CICLE FORMATIU GRAU SUPERIOR
Presencial/Semipresencial

1. INTRODUCCIÓ

El mòdul d'FCT consistirà en un pla formatiu pràctic, de caràcter obligatori i presencial, que pot adaptar-se als processos de treball de l'empresa, en el qual l'alumnat exercirà les activitats i funcions pròpies de l'àmbit productiu de la seua professió, en un centre de treball segons es defineix en la disposició normativa que regule el currículum del cicle en la Comunitat Valenciana.

El mòdul d'FCT es desenvoluparà en un entorn laboral on l'alumnat, orientat tant pel seu tutor o tutora del centre educatiu com pel seu instructor o instructora del centre de treball, realitzarà activitats del seu programa formatiu, prèviament establert, portant-les al món productiu real.

L'alumnat que realitze el mòdul d'FCT continua sent estudiant matriculat en ensenyaments reglats, per tant, la relació amb el centre de treball no és laboral ni haurà d'estar retribuïda econòmicament. No obstant això, és compatible amb la percepció de subvencions o beques, públiques o privades, en concepte de desplaçament o dietes.

El mòdul d'FCT es podrà cursar totalment en un sol període temporal ininterromput, o bé en diversos períodes parcials, cadascun dels quals constituirà una unitat formativa.

1.1. Justificació de la programació

1.1.1. Normativa

El sistema educatiu espanyol es regeix actualment per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) i la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE). Pel que fa a la Formació Professional, la LOMQE no realitza canvis de currículum. Per tant, no existeixen cicles LOMQE perquè aquesta nova llei no canvia ni currículum, ni metodologia, ni criteris d'avaluació.

La LOE-LOMQE estableix com a finalitat de la Formació Professional la de preparar als alumnes per a l'activitat en el seu camp professional i facilitar la seua adaptació a les modificacions laborals, contribuir al seu desenvolupament personal i a l'exercici d'una ciutadania democràtica.

Com s'assenyala en la norma, una persona qualificada no solament compta amb el domini de tècniques que li permeten fer el seu treball eficaçment, sinó també amb un altre tipus de capacitats que li permetran integrar-se laboralment en els objectius i les missions de l'organització productiva. Segons l'article 2 de la LOE, l'educació ha de ser integral.

La present programació se fonamenta específicament en el Reial Decret 1147/2011 de 29 de juliol per la que s'estableix l'ordenació general de la formació professional i en el recollit en les següents normes legals:

[Reial Decret 1074/2012, de 13 de juliol](#), pel que s'estableix el Títol de Tècnic/a Superior en Integració Social i els corresponents ensenyaments mínims.

[Decret 29/2017, de 3 de març](#), per la qual s'estableix el Currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic/a Superior en Integració Social.

A més hem de tindre en compte la següent normativa:

- Orde 78/2010, de 27 d'agost, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació i organització acadèmica dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. (Modificada parcialment per l'Ordre 86/2013).
- Orde 46/2012 de 12 de juliol de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Ordre 86/2013, de 20 de setembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- ORDRE 30/2022, de 12 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i l'autorització dels ensenyaments dels cicles formatius de Formació Professional en el règim semipresencial en centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 12/2022, de 9 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) dels cicles formatius de grau mitjà i superior, Formació Professional Bàsica, Programes Formatius de Qualificació Bàsica, Cursos d'Especialització i Bloc de Formació Pràctica (BFP) dels Ensenyaments de Règim Especial, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- RESOLUCIÓ de 2 de juny de 2022, de la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es dicten instruccions per a la gestió del mòdul professional de Formació en Centres de Treball.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2023-2024 impartisquen Formació Professional de grau C, D i E.
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2024, del director general de Centres Docents per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2024-2025 en la Comunitat Valenciana.

1.1.2. Per organitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge en un temps definit

El mòdul professional d'FCT té com a finalitat que l'alumnat adquireisca els resultats d'aprenentatge (LOE), que han de ser desenrotllats en un àmbit productiu real, on l'alumnat observe i exercisca les funcions pròpies de la professió, conega l'organització dels processos productius o de servicis i les relacions sociolaborals en el centre de treball.

Tots els cicles formatius de Formació Professional i FPB inclouen un mòdul professional de Formació en Centres de Treball, FCT, que no tindrà caràcter laboral ni estarà retribuït, i del qual podrà declarar-se la seua exempció per als que acrediten experiència laboral, relacionada amb els estudis professionals respectius.

Este mòdul té caràcter obligatori i presencial per a l'alumnat que cursa les mencionades ensenyances. Per al mòdul d'FCT, només podrà presentar-se en 2 convocatòries, preferentment per a la segona convocatòria les activitats d'FCT es realitzaran en un centre de treball diferent de la primera.

Els períodes de realització del mòdul d'FCT coincidiran amb caràcter general en calendari escolar i dependran del model triat. Es pot diferenciar entre el model ordinari i el model extraordinari flexible.

S'entén per model ordinari el que es realitza de manera total, ininterrompudament, en segon curs una vegada superats els mòduls formatius del currículum corresponent, segons el calendari escolar establert.

S'entén per model extraordinari flexible el que es realitza de manera parcial, en diversos períodes, inclòs el mes d'agost, amb caràcter voluntari per a l'alumnat, segons acord de l'equip educatiu i autorització de la direcció del centre, a partir de la finalització del tercer quadrimestre del primer curs, sempre que l'alumne o alumna dispose de formació certificada en matèria de prevenció de riscos laborals de nivell bàsic amb un mínim de 30 hores. Els períodes parcials de realització seran com a mínim de 100 hores i com a màxim del 70 % de les hores totals que comprenen el mòdul d'FCT.

La realització del mòdul d'FCT en model extraordinari requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Els requisits que s'han d'aportar per a dur a terme les **autoritzacions**, dependran de cadascuna de les situacions excepcionals, i en tots haurà de constar:

- Consentiment del tutor o tutora.
- Consentiment de l'alumnat
- Instància de l'equip educatiu.
- Informe amb les causes objectives que ho justifiquen (falta de llocs formatius, estacionalitat del sector, etc.).
- Programa formatiu.
- Calendari i horari proposats.
- Mecanisme de seguiment i control tutorial.

Horaris de realització del mòdul d'FCT:

1. El nombre màxim d'hores per jornada de pràctiques s'ajustarà al determinat per la normativa laboral vigent, general i sectorial, tenint en compte la normativa aplicable a menors d'edat, quan siga procedent.

2. Durant el període de realització del mòdul professional d'FCT l'horari de l'alumnat haurà d'adaptar-se a l'horari laboral del centre de treball i preferentment s'establirà en horari comprés entre les 6.00 i 22.00 hores.

3. L'alumnat podrà simultaniejar un treball remunerat amb la realització del mòdul professional d'FCT sempre que pugua ser compatible per raó d'horari.

4. L'horari nocturn és extraordinari i serà, exclusivament, per a alumnes majors d'edat, i únicament durant el temps indispensable per a realitzar les activitats del programa formatiu que no puguen realitzar-se en horari ordinari.

La realització del mòdul professional d'FCT en horari extraordinari requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu i la comunicació a Inspecció d'Educació.

5. A l'efecte del còmput d'hores, la realització de pràctiques que comporten la pernoctació de l'alumnat en el lloc del seu desenvolupament (cas de l'alumnat embarcat o d'activitats en el medi natural i altres), cada dia de pràctiques podrà computar fins a 14 hores.

6. El còmput total d'hores efectives de permanència en un mateix dia en el centre de treball, corresponent a la suma de jornada de pràctiques i si és el cas hores exercint un lloc de treball en el mateix centre de treball diferent a aquell per al qual s'exerceixen les FCT, no podrà sobrepasar les 40 hores setmanals o hores màximes de còmput setmanal que determine la normativa laboral corresponent al sector productiu en el qual es trobe.

1.2. Contextualització

La PGA deu estar vinculada amb el Projecte Curricular de Centre, des del punt de vista escolar, al marc sociocultural.

A l'IES Francisc Ribalta s'imparteixen els cicles de grau superior d'Educació Infantil, Animació sociocultural i Turística, Promoció d'Igualtat de Gènere i Integració Social, i de grau mitjà el cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència, tots ells pertanyen a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat. Estan en modalitat presencial i el cicles d'Educació Infantil, Integració Social, Promoció de la Igualtat de Gènere i Atenció a Persones en Situació de Dependència també en semipresencial. A més s'imparteix la Formació Professional Bàsica de Informàtica d'Oficina presencial.

El nombre d'hores de FCT són: 240 hores la FP bàsica, 380 el grau mitjà i 400 els superiors. El nombre d'alumnes per grup està al voltant de 30 en presencial, 45 en semipresencial, i 18 en FPB. Per les característiques dels nostres cicles, l'alumnat és de diferents zones de la ciutat i molts d'ells de fora de la localitat.

L'alumnat de FPB té entre 15 i 18 anys, normalment sense acabar 2n de la ESO i algunes vegades amb conductes disruptives. El més important és ensenyar pautes de comportament i motivar-los a l'esforç i a trobar uns estudis relacionats amb les seues fortaleces.

L'alumnat de CF de Grau Mitjà té unes edats compreses entre 16 i 20 anys. En la seua majoria accedeix al immediatament després d'acabar l'ESO, havent triat els estudis professionals com a complement d'una formació que li permeta l'accés al grau superior normalment o al mercat laboral.

El perfil de l'alumnat dels CF de Grau Superior és heterogeni, tant en la seua edat com en la seua formació prèvia i amb circumstàncies personals i professionals de major responsabilitat. La crisi econòmica ha propiciat la matriculació de persones adultes que desitgen ampliar la seua formació o reorientar la seua carrera professional. Tampoc és infreqüent en aquest nivell la presència d'alumnat amb estudis universitaris que trien els CF com un complement idoni per a la seua formació.

Una característica de l'alumnat dels nostres cicles és que són majoritàriament de sexe femení i això descriu ja el sector i la societat en si, ja que les tasques de "tenir cura" de persones queden habitualment relegades a este sexe. A l'FPB d'Informàtica no es dona esta situació.

Cap destacar l'augment d'alumnat amb nese i amb malalties mentals els últims anys (ansietat, depressions, trastorns de personalitat...). Aquesta situació comporta una gran dificultat al treball a classe, a la ubicació en centres de pràctiques i a la titulació de l'alumnat.

Molts d'ells compaginen els estudis amb l'activitat laboral o han treballat ja alguna vegada. Açò fa que es tracte d'alumnat molt motivat que els cursa perquè realment els interessa i troben que tenen eixides professionals. Per tant, no trobem problemes seriosos de conducta, excepte en FPB.

Respecte als espais i instal·lacions del centre contem amb aules amb projector, WiFi, aules d'informàtica i aula-taller. En el cas de la FPB les aules estan dotades amb ordinadors per als alumnes. D'aquests espais fem ús en les tasques de tutorització de l'alumnat ja que el mòdul FCT es desenvolupa majoritàriament en diferents empreses.

2. OBJECTIUS

2.1. Objectius generals d'etapa

A aquesta programació li són aplicables tots els principis i continguts del projecte curricular de formació professional de l'IES Francesc Ribalta de la que forma part.

A més, en primer lloc hem de tindre en compte l'OBJECTE DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, recollits en l'art. 3 del RD 1147/2011 de 29 de juliol d'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu:

- Exercir l'activitat professional definida en la competència general del programa formatiu.
- Comprendre l'organització i característiques del sector productiu corresponent, els mecanismes d'inserció professional, la seua legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

- Consolidar hàbits de disciplina, treball individual i en equip, així com capacitats d'autoaprenentatge i capacitat crítica.
- Establir relacions interpersonals i socials, en l'activitat professional i personal, basades en la resolució pacífica dels conflictes, el respecte als altres i el rebuig a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als comportaments sexistes.
- Previndre els riscos laborals i mediambientals i adoptar mesures per a treballar en condicions de seguretat i salut.
- Desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.
- Potenciar la creativitat, la innovació i la iniciativa emprenedora.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, així com les llengües estrangeres necessàries en la seua activitat professional.
- Comunicar-se de forma efectiva en el desenvolupament de l'activitat professional i personal.
- Gestionar la seua carrera professional, analitzant els itineraris formatius més adequats per a millorar la seua ocupabilitat.

Així mateix, la formació professional fomentarà la igualtat efectiva d'oportunitats entre homes i dones per a accedir a una formació que permet tot tipus d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes.

Respecte als diferents cicles formatius, el objectius generals seran:

Objectius generals del CFGS Integració Social

a) Interpretar informació seleccionant les estratègies i recursos pertinents per elaborar projectes d'integració social adequats a la persona destinatària, el context i el marc legal vigent i que incorporen la perspectiva de gènere, així com la defensa dels drets de les víctimes de violència de gènere i de les seves filles i fills.

- b) Identificar les competències requerides al tècnic superior en Integració Social i als membres de l'equip interdisciplinari, analitzant el context d'intervenció i els criteris de qualitat establerts en la planificació, per dirigir i supervisar la posada en pràctica de projectes i programes.
- c) Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació, identificant els protocols i recursos pertinents per gestionar la documentació i realitzar les actuacions administratives associades a la intervenció.
- d) Seleccionar recursos i estratègies metodològiques, interpretant les normatives relatives a requisits tècnics i instal·lacions, per programar activitats d'integració social.
- e) Identificar els nivells d'intervenció, analitzant els factors influents per dissenyar, implementar i avaluar intervencions dirigides a la prevenció de la violència domèstica.
- f) Identificar les necessitats d'atenció física de les persones usuàries, relacionant-les en el seu cas amb les ajudes tècniques disponibles, per dissenyar, supervisar i avaluar activitats que donen resposta a les mateixes.
- g) Analitzar les característiques de les unitats de convivència, identificant les variables rellevants, per organitzar, supervisar i avaluar activitats de suport a la gestió domèstica.
- h) Seleccionar estratègies metodològiques i pautes d'actuació, identificant els recursos necessaris per organitzar, dur a terme i avaluar activitats de suport psicosocial.
- i) Seleccionar estratègies metodològiques i pautes d'actuació, concretant les ajudes tècniques necessàries, per organitzar, dur a terme i avaluar activitats d'entrenament en habilitats d'autonomia personal i social.
- j) Seleccionar estratègies metodològiques i d'avaluació, aplicant els criteris establerts per l'equip interdisciplinari per dissenyar i dur a terme activitats d'intervenció socioeducativa.
- k) Analitzar les necessitats d'entrenament, mediació i suport tècnic en funció dels recursos sociolaborals disponibles, per organitzar, dur a terme i avaluar activitats d'inserció laboral i ocupacional.

- l) Identificar les necessitats de suport a la comunicació i, si s'escau, les ajudes tècniques, en funció de les característiques de la persona destinatària, per entrenar en habilitats de comunicació.
- m) Analitzar els problemes plantejats, seleccionant tècniques de participació i gestió de conflictes, per realitzar tasques de mediació entre persones i grups.
- n) Descriure els protocols d'actuació en cas d'accident o emergència, seleccionant les tècniques adequades per a aplicar primers auxilis.
- ñ) Seleccionar tècniques i instruments d'avaluació, analitzant els criteris i indicadors de qualitat establerts en la programació per a realitzar el control, seguiment i retroalimentació de la intervenció.
- o) Analitzar les habilitats socials requerides en l'entorn professional, identificant els factors influents per mantenir relacions fluïdes amb les persones implicades en la intervenció i superar els possibles conflictes.
- p) Analitzar i utilitzar els recursos i oportunitats d'aprenentatge relacionats amb l'evolució científica, tecnològica i organitzativa del sector i les tecnologies de la informació i la comunicació, per mantenir l'esperit d'actualització i adaptar-se a noves situacions laborals i personals.
- q) Desenvolupar la creativitat i l'esperit d'innovació per respondre als reptes que es presenten en els processos i en l'organització del treball i de la vida personal.
- r) Prendre decisions de forma fonamentada, analitzant les variables implicades, integrant sabers de diferent àmbit i acceptant els riscos i la possibilitat d'equivocació en les mateixes, per afrontar i resoldre diferents situacions, problemes o contingències.
- s) Desenvolupar tècniques de lideratge, motivació, supervisió i comunicació en contextos de treball en grup, per facilitar l'organització i coordinació d'equips de treball.
- t) Aplicar estratègies i tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es van a transmetre, a la finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia en els processos de comunicació.

- u) Avaluar situacions de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, proposant i aplicant mesures de prevenció personals i col·lectives, d'acord amb la normativa aplicable en els processos de treball, per garantir entorns segurs.
- v) Identificar i proposar les accions professionals necessàries, per donar resposta a l'accessibilitat universal i al «disseny per a tots».
- w) Identificar i aplicar paràmetres de qualitat en els treballs i activitats realitzats en el procés d'aprenentatge, per valorar la cultura de l'avaluació i de la qualitat i ser capaços de supervisar i millorar procediments de gestió de qualitat.
- x) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per realitzar la gestió bàsica d'una petita empresa o emprendre un treball.
- i) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals, per participar com a ciutadà democràtic.

2.2. Resultats aprenentatge del mòdul professional de Formació en Centres de Treball

Resultats aprenentatge del CFGS Integració Social

CODI: 0348

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-la amb el tipus de servei que presta.
2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.
3. Realitza operacions de preparació de l'activitat laboral, aplicant tècniques i procediments, d'acord amb les instruccions i normes establertes.

4. Porta a terme les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats que cal desenvolupar.

5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries, de seguretat laboral i de protecció ambiental.

6. Analitza el servei prestat, relacionant-lo amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

Competències professionals, personals i socials del CFGS Integració Social

a) Elaborar projectes d'integració social, aplicant la normativa legal vigent i incorporant la perspectiva de gènere.

b) Dirigir la implementació de projectes d'integració social, coordinant les actuacions necessàries per dur-les a terme i supervisant la realització de les activitats amb criteris de qualitat.

c) Realitzar actuacions administratives associades al desenvolupament del projecte, aplicant les tecnologies de la informació i la comunicació per gestionar la documentació generada.

d) Programar activitats d'integració social, aplicant els recursos i estratègies metodològiques més adequades.

e) Dissenyar i posar en pràctica actuacions per prevenir la violència domèstica, avaluant el desenvolupament de les mateixes.

f) Dissenyar activitats d'atenció a les necessitats físiques i psicosocials, en funció de les característiques dels usuaris i del context, controlant i avaluant el desenvolupament de les mateixes.

- g) Organitzar les activitats de suport a la gestió domèstica, en funció de les característiques de la unitat de convivència, controlant i avaluant el desenvolupament de les mateixes.
- h) Organitzar i desenvolupar activitats de suport psicosocial, mostrant una actitud respectuosa amb la intimitat de les persones i avaluant el desenvolupament de les mateixes.
- i) Organitzar i desenvolupar activitats d'entrenament en habilitats d'autonomia personal i social, avaluant els resultats aconseguits.
- j) Dissenyar i desenvolupar activitats d'intervenció socioeducativa dirigides a l'alumnat amb necessitats educatives específiques, col·laborant amb l'equip interdisciplinari.
- k) Organitzar i implementar programes d'inserció laboral i ocupacional, avaluant el desenvolupament dels mateixos i el seu ajust a l'itinerari prefixat.
- l) Entrenar en habilitats de comunicació, fent ús de sistemes alternatius o augmentatius i motivant les persones usuàries en la utilització dels mateixos.
- m) Realitzar tasques de mediació entre persones i grups, aplicant tècniques participatives i de gestió de conflictes de forma eficient.
- n) Aplicar protocols establerts en matèria de primers auxilis en situacions d'accident o emergència.
- ñ) Realitzar el control i seguiment de la intervenció amb actitud autocrítica i aplicant criteris de qualitat i procediments de retroalimentació per corregir les desviacions detectades.
- o) Mantenir relacions fluides amb les persones usuàries i les seves famílies, membres del grup de treball i altres professionals, mostrant habilitats socials i aportant solucions als conflictes que sorgeixen.
- p) Adaptar-se a les noves situacions laborals, mantenint actualitzats els coneixements científics, tècnics i tecnològics relatius al seu entorn professional, gestionant la seva formació i els recursos existents en l'aprenentatge al llarg de la vida i utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació .

q) Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seva competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i en el dels membres de l'equip.

r) Organitzar i coordinar equips de treball amb responsabilitat, supervisant el desenvolupament del mateix, mantenint relacions fluides i assumint el lideratge, així com aportant solucions als conflictes grupals que es presenten.

s) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones sota la seva responsabilitat, utilitzant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.

t) Generar entorns segurs en el desenvolupament del seu treball i el del seu equip, supervisant i aplicant els procediments de prevenció de riscos laborals i ambientals, d'acord amb el que estableix la normativa i els objectius de l'empresa.

u) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de «disseny per a tots», en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.

v) Realitzar la gestió bàsica per a la creació i funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seva activitat professional amb sentit de la responsabilitat social.

w) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

4. CONTINGUTS

Continguts del CFGS Integració Social

Identificació de l'estructura i organització empresarial:

- Estructura i organització empresarial del sector de la integració social.
- Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector de la integració social.
- Organigrama de l'empresa. Relació funcional entre departaments.
- Organigrama logístic de l'empresa. Proveïdors, clients i canals de comercialització.
- Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.
- Recursos humans en l'empresa: requisits de formació i de competències professionals, personals i socials associades als diferents llocs de treball.
- Sistema de qualitat establert en el centre de treball.
- Sistema de seguretat establert en el centre de treball.

Aplicació d'hàbits ètics i laborals:

- Actituds personals: empatia, puntualitat.
- Actituds professionals: orde, neteja, responsabilitat i seguretat.
- Actituds davant de la prevenció de riscos laborals i ambientals.
- Jerarquia en l'empresa. Comunicació amb l'equip de treball.
- Documentació de les activitats professionals: mètodes de classificació, codificació, renovació i eliminació.
- Reconeixement i aplicació de les normes internes, instruccions de treball, procediments normalitzats de treball i d'altres, de l'empresa.

Programació d'activitats dirigides a col·lectius específics:

- Identificació de les característiques del programa aplicat.
- Obtenció d'informació sobre els destinataris.
- Definició d'una proposta adequada als recursos i materials de què disposa.
- Proposta d'activitats adaptades a les característiques dels destinataris.

- Selecció d'estratègies d'intervenció adequades als objectius i destinataris.

Implementació d'activitats dirigides a col·lectius específics:

- Identificació de les característiques dels destinataris.
- Determinació de les característiques del context.
- Organització dels espais i temps.
- Selecció de recursos.
- Aplicació d'estratègies metodològiques.
- Aplicació d'estratègies de gestió de conflictes.

Avaluació de programes i d'activitats:

- Disseny de l'avaluació a desenrotllar.
- Determinació de les activitats d'avaluació.
- Aplicació dels instruments d'avaluació.
- Control i seguiment de l'activitat.
- Elaboració d'informes d'avaluació.
- Comunicació i anàlisi de la informació recollida.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

El mòdul professional FCT no s'estructura per unitats didàctiques ja que és la posada en pràctica en les empreses de tots els continguts après durant la resta de mòduls professionals dels diferents cicles formatius.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

L'activitat de l'alumne o l'alumna que accedisca al mòdul professional d'FCT s'haurà d'ajustar al programa formatiu establert pel tutor o la tutora d'FCT i l'empresa col·laboradora.

El mòdul professional d'FCT es realitzarà, amb caràcter general, en centres de treball situats a la Comunitat Valenciana les activitats des quals estiguen relacionats amb el cicle formatiu que estiga cursant l'alumnat.

Amb caràcter excepcional,

- Fora de la Comunitat Valenciana: requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu, que comunicarà aquesta autorització a la Inspecció d'Educació i a la direcció general competent en matèria de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.
- En el mateix centre de treball on exerceix treball remunerat si el lloc formatiu de pràctiques, els períodes i els horaris relatius en aquest estan clarament diferenciats dels corresponents al lloc de treball remunerat.
- Com a conseqüència de les circumstàncies personals de l'alumnat o situacions d'excepcionalitat, es podrà realitzar una simulació de les competències a adquirir en el centre de treball, en el mateix centre educatiu, bé de manera parcial o total. La realització del mòdul professional d'FCT en el mateix centre educatiu requerirà autorització expressa de la direcció del centre i la comunicació a la Inspecció d'Educació.
- Fora del marc de programes afavorits per la conselleria competent en matèria d'educació, podran sol·licitar la realització total o parcial del mòdul professional d'FCT per part del seu alumnat fora del territori espanyol, tant si és en el marc de programes de la Unió Europea com si no.

Aquestes situacions requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que

s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Per poder ser autoritzades hauran de contar amb el consentiment del tutor o tutora, el consentiment de l'alumnat, un informe amb les causes objectives que ho justifiquen, calendari i horari proposats i mecanisme de seguiment i control tutorial.

6.1. Metodologia general i específica

Este mòdul professional contribuïx a completar les competències de cada títol i els objectius generals del cicle o FPB, tant aquells que s'han aconseguit en el centre educatiu, com els que són difícils d'aconseguir en el mateix.

6.2. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge

Les activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge són:

- Totes les activitats i funcions assignades al centre de treball relacionades amb el seu perfil professional i que consten al programa formatiu de l'alumne.
- Les activitats sol·licitades pel tutor/a.
- Totes aquestes activitats són avaluable i consten dins dels criteris d'avaluació que estan al punt 7 de aquesta programació.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació del mòdul d'FCT ha d'assegurar que l'alumnat ha adquirit un grau de competències suficients en situacions reals de treball.

L'avaluació final del mòdul d'FCT serà realitzada pel tutor o tutora i l'equip educatiu de cada alumne o alumna. Aquesta avaluació es fonamentarà en els assoliments adquirits per l'alumnat, tenint en compte el programa formatiu i les competències adquirides en finalitzar el període d'FCT.

7.1. Objectius

Els objectius de l'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) són els resultats d'aprenentatge que estan reflectits al punt 2.b d'aquesta programació.

7.2. Criteris d'avaluació

Criteris d'avaluació del CFGS Integració Social

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-la amb el tipus de servei que presta.

- S'ha identificat l'estructura organitzativa de l'empresa i les funcions de cada àrea de la mateixa.
- S'ha comparat l'estructura de l'empresa amb les organitzacions empresarials tipus existents en el sector.
- S'han relacionat les característiques del servei i el tipus de clients amb el desenvolupament de l'activitat empresarial.
- S'han identificat els procediments de treball en el desenvolupament de la prestació de servei.
- S'han valorat les competències necessàries dels recursos humans per al desenvolupament òptim de l'activitat.

- S'ha valorat la idoneïtat dels canals de difusió més freqüents en aquesta activitat.

2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seva activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.

- S'han reconegut i justificat:
- La disponibilitat personal i temporal necessàries en el lloc de treball.
- Les actituds personals (puntualitat, empatia, entre d'altres) i professionals (ordre, neteja, responsabilitat, entre d'altres) necessàries per al lloc de treball.
- Els requeriments actitudinals davant la prevenció de riscos en l'activitat professional.
- Els requeriments actitudinals referits a la qualitat en l'activitat professional.
- Les actituds relacionals amb el propi equip de treball i amb les jerarquies establertes en l'empresa.
- Les actituds relacionades amb la documentació de les activitats, realitzades en l'àmbit laboral.
- Les necessitats formatives per a la inserció i reinserció laboral en l'àmbit científic i tècnic del bon fer del professional.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals i els aspectes fonamentals de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals d'aplicació en l'activitat professional.
- S'han aplicat els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.
- S'ha mantingut una actitud clara de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades.
- S'ha mantingut organitzat, net i lliure d'obstacles el lloc de treball o l'àrea corresponent al desenvolupament de l'activitat.

- S'ha responsabilitzat del treball assignat, interpretant i complint les instruccions rebudes.
- S'ha establert una comunicació eficaç amb la persona responsable en cada situació i membres del seu equip.
- S'ha coordinat amb la resta de l'equip, comunicant les incidències rellevants que es presenten.
- S'ha valorat la importància de la seva activitat i la necessitat d'adaptació als canvis de tasques.
- S'ha responsabilitzat de l'aplicació de les normes i procediments en el desenvolupament del seu treball.

3. Realitza operacions de preparació de l'activitat laboral, aplicant tècniques i procediments, d'acord amb les instruccions i normes establertes.

- S'han interpretat les instruccions rebudes per a la preparació de l'activitat laboral.
- S'ha identificat la documentació associada a la preparació dels processos laborals que s'han de desenvolupar.
- S'han utilitzat els procediments de control d'acord amb les instruccions o normes establertes.
- S'han identificat les necessitats de condicionament dels espais en què es va a realitzar l'activitat laboral.
- S'han aplicat correctament els criteris per a l'inici de l'activitat laboral, tenint en compte les instruccions i normes establertes.
- S'han reconegut i determinat les necessitats de les persones destinatàries del servei, tenint en compte els protocols establerts.
- S'han realitzat correctament els procediments per al primer contacte amb les persones usuàries, utilitzant mitjans i aplicant tècniques, segons les instruccions i normes establertes.

- S'han identificat les dificultats sorgides en el procés de preparació de l'activitat laboral.
- S'han realitzat totes les activitats de preparació, tenint en compte els principis de respecte a la intimitat de les persones usuàries.

4. Porta a terme les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats que cal desenvolupar.

- S'han interpretat les instruccions rebudes per a la realització de l'activitat laboral.
- S'ha identificat la documentació associada als processos laborals que s'han de desenvolupar.
- S'han realitzat les tasques seguint els procediments establerts.
- S'han realitzat totes les activitats laborals tenint en compte els criteris deontològics de la professió.
- S'ha respectat la confidencialitat de la informació relativa a les persones usuàries amb les que es té relació.
- S'han emprat les actituds adequades al tipus de persona usuària, situació o tasca.
- S'han emprat els recursos tècnics apropiats a l'activitat.
- S'han seguit els procediments establerts en la utilització dels recursos tècnics.
- S'han relacionat les tècniques emprades amb les necessitats de les persones destinatàries del servei.

5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries, de seguretat laboral i de protecció ambiental.

- S'han reconegut les normes higiènic-sanitàries d'obligat compliment relacionades amb la normativa legal i les específiques de la pròpia empresa.
- S'han reconegut tots aquells comportaments o actituds susceptibles de produir problemes higiènic-sanitaris o de seguretat.

- S'ha emprat la vestimenta apropiada per a l'activitat.
- S'han aplicat els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals que cal aplicar en l'activitat professional i els aspectes fonamentals de la legislació aplicable.
- S'ha mantingut una actitud clara de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades i s'han aplicat les normes internes i externes vinculades a la mateixa.
- S'han aplicat les operacions de recollida, selecció, classificació i eliminació o abocament de residus.

6. Analitza el servei prestat, relacionant-lo amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

- S'han identificat els procediments i instruments de gestió de la qualitat.
- S'han utilitzat adequadament els canals de transmissió de la informació establerts a l'empresa o institució.
- S'ha valorat el grau de compliment de les instruccions rebudes per a la realització de l'activitat laboral.
- S'ha identificat la documentació associada als processos de control i seguiment de la seva activitat.
- S'ha mostrat una actitud crítica en la realització de les activitats.
- S'ha comprovat que s'ha seguit el procediment establert per a la realització de les tasques.
- S'han aplicat els criteris deontològics de la professió en la realització de les activitats professionals.
- S'ha argumentat l'adequació de les tècniques i recursos emprats.

7.3. Indicadors d'èxit (estàndards d'aprenentatge)

Els indicadors d'èxit no existeixen en formació professional.

7.4. Instruments d'avaluació

Per a efectuar l'avaluació, es comptarà amb els documents següents:

- L'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat, que podrà incloure la valoració personal de l'instructor o instructora del centre de treball.
- El diari de seguiment elaborat per l'alumnat al programa de Conselleria SAÓ FCT.
- Aquells que requerisca el professor tutor o professora tutora per a realitzar una avaluació sistemàtica i objectiva.

Els instruments d'avaluació que requerixen des de tutoria en els diferents cicles formatius són:

Instruments d'avaluació del CFGS Integració Social

- Guia de coneixement de la institució.
- Entrevistes de seguiment amb l'alumnat.
- Entrevistes de seguiment amb els instructors o instructoras de les empreses.
- Autoavaluació i valoració de la seua FCT i el cicle.
- Assistència a sessions en el centre educatiu de l'alumnat que estiga desenvolupant el mòdul professional d'FCT per a realitzar activitats de seguiment, assessorament i suport. Aquestes sessions seran d'assistència obligatòria i serà causa justificada d'inassistència al centre de treball aqueix dia.

La còpia i/o el plagi de qualsevol dels instruments d'avaluació de la FCT comporta la repetició d'aquest i en cas de no realitzar-lo correctament serà motiu de NO apte al mòdul.

La falsedat documental al diari de seguiment elaborat per l'alumnat respecte a les activitats realitzades al centre de pràctiques o les hores de permanència al mateix seran igualment NO apte al mòdul FCT.

7.5. Tipus d'avaluació

Als cicles en règim semipresencial o a distància, la matrícula del mòdul de Formació en centres de treball, i si escau del mòdul projecte, es farà en aquest règim semipresencial. La realització del mòdul professional FCT sempre té caràcter obligatori i presencial.

Amb caràcter general, **l'accés de l'alumnat al mòdul professional d'FCT**, amb independència del règim en què va cursar els ensenyaments, tindrà lloc sempre que haja aconseguit un determinat nivell de competències professionals en els altres mòduls professionals d'un cicle formatiu i podrà produir-se:

- a) Quan l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals del cicle, exceptuant el mòdul professional de Projecte en aquells estudis en els quals estiga regulat.
- b) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, quan l'alumnat tinga pendents de superació un o més mòduls, la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15 % de la duració del conjunt de mòduls formatius cursats des de l'inici del cicle formatiu fins al moment anterior a l'inici del període d'FCT corresponent. Al GM són 243 hores i al GS 234 hores.
- c) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, l'alumnat podrà accedir a la realització de l'FCT flexible, en primer curs, una vegada superades les competències de seguretat i riscos laborals i s'haja aconseguit, com a mínim, el 80 % dels resultats d'aprenentatge del curs, en cicles formatius. En segon curs, podrà accedir en qualsevol moment. En tots dos casos, sempre en funció de la decisió de l'equip docent justificada per la idoneïtat per a l'alumnat o el sector professional del cicle formatiu.

Els alumnes que tinguen pendent de superar un o més mòduls la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15% podran accedir, o no al mòdul professional d'FCT en funció de la decisió de l'equip docent:

- a) Si se'ls autoritza l'accés a l'FCT, s'haurà de recuperar els mòduls pendents. Per això, durant el període de realització del mòdul professional d'FCT, caldrà compatibilitzar-la amb el pla de recuperació, tal i como consta al apartat 7.8 d'aquesta programació. L'alumne o l'alumna formalitzarà la matrícula dels mòduls pendents i del mòdul professional d'FCT.
- b) Si l'equip docent no autoritza a l'alumne o l'alumna l'accés al mòdul professional d'FCT, haurà de repetir com a alumne escolaritzat el mòdul o mòduls pendents, i es matricularà només d'aquests mòduls.

En l'avaluació del mòdul d'FCT col·laborarà el responsable de formació de l'alumnat designat pel centre de treball (instructor o instructora) durant el seu període d'estada en aquest. La **col·laboració en l'avaluació de la persona instructora** es concretarà de la manera següent:

- Durant el desenvolupament de l'FCT, valorant les activitats realitzades per l'alumnat, indicades en el programa formatiu, mitjançant trobades amb el professor tutor o professora tutora en les seues visites periòdiques al centre de treball, així com en les comunicacions telemàtiques o d'un altre tipus.
- Al final del procés, poden incloure una valoració personal a l'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat. Si el mòdul professional d'FCT s'ha realitzat en diverses empreses, es recollirà un informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat de cadascuna d'aquestes.

Amb la finalitat de no esgotar el límit de les convocatòries establides per als mòduls professionals, l'alumnat podrà sol·licitar la **renúncia a la convocatòria del mòdul FCT o unitat formativa d'FCT** en qualsevol moment, fins i tot iniciat el seu procés de realització, mitjançant un escrit motivat a la direcció del centre educatiu. Aquesta resolució s'incorporarà a l'expedient acadèmic de l'alumnat.

La sol·licitud perquè s'admeta la renúncia a la convocatòria es presentarà, segons l'annex IX de l'Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació. Les raons que s'al·leguen per a la renúncia s'han de justificar sempre documentalment.

A l'alumnat al qual s'ha concedit la renúncia al mòdul d'FCT, si aquest ja l'haguera iniciat i realitzat un mínim de cent hores, se li podrà avaluar, i constarà com a realitzat parcialment, en cas favorable, en el seu expedient. La renúncia a cursar les FCT en els cicles superiors implica la renúncia al mòdul de projecte corresponent del cicle.

Quan la resolució adoptada siga favorable, si l'alumne o l'alumna disposa d'una nova convocatòria per al mòdul d'FCT en el mateix curs acadèmic, l'equip docent podrà decidir si les hores efectuades fins al moment de la concessió de la renúncia a la convocatòria, amb un mínim de 100, li són comptabilitzades com a realitzades i, en conseqüència, només hauria de realitzar les hores que falten fins a completar les assignades a aquest mòdul professional. També podrà prendre aquesta decisió l'equip docent si la següent convocatòria de què disposa l'alumne o l'alumna correspon a un curs acadèmic posterior i es matricula en el mateix centre educatiu; si continuara els estudis en un altre centre, hauria de realitzar de nou el total d'hores atribuït al mòdul d'FCT.

A més de la **interrupció del mòdul d'FCT** per renúncia a la convocatòria, hi ha que tindre en compte:

1. S'entén per interrupció total o temporal del mòdul professional d'FCT l'abandó de l'aquest mòdul una vegada iniciat aquest.

2. La interrupció total es produeix quan l'alumnat, una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT, l'abandona i no és possible la seua reincorporació durant el mateix curs acadèmic.

3. Es produeix interrupció temporal quan una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT l'alumnat l'abandona temporalment.

4. La direcció del centre educatiu, d'ofici o a instàncies del centre de treball, pot interrompre la continuïtat del mòdul professional d'FCT d'un determinat alumne o alumna en els casos següents:

a) Faltes d'assistència repetides i/o impuntualitat repetida no justificada d'acord amb el reglament de règim intern del centre educatiu.

b) Actitud incorrecta o falta d'aprofitament o rendiment.

c) Altres causes i/o faltes imputables a l'alumnat que no permeten el normal desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

5. Quan es demostre algun dels casos descrits anteriorment i després d'escoltar l'alumnat implicat, si es determina la no continuïtat del mòdul professional d'FCT, aquest serà qualificat com a no apte o no apta i consumirà la convocatòria.

6. Altres supòsits que poden implicar la interrupció del mòdul professional d'FCT seran:

a) Malaltia prolongada o accident de l'alumnat o familiar fins a segon grau de consanguinitat o afinitat en línia recta o col·lateral.

b) Obligacions de tipus personal o familiar degudament justificades apreciades per l'equip directiu del centre que condicionen o impedisquen la normal dedicació en l'estudi.

c) Maternitat o paternitat, adopció o acolliment.

d) Incorporació a un lloc de treball incompatible amb les pràctiques.

e) Altres circumstàncies de caràcter personal com poden ser les associades a la violència de gènere, assetjament o altres.

f) Causes imputables al centre de treball.

En els casos esmentats en el punt 6 d'aquest article, si l'alumnat ha realitzat un mínim del 85% de les hores totals del mòdul professional d'FCT, i després d'aportar la documentació que justifique fefaentment les circumstàncies al·legades, el tutor o tutora, juntament amb l'equip educatiu i després d'escoltar la persona que exerceix la instrucció en el centre de treball podran dur a terme l'avaluació.

Es podrà determinar l'**exempció total o parcial del mòdul professional o unitat formativa d'FCT** per la seua correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'hi acredite, al menys, un any a temps complet, o el seu equivalent a temps parcial, d'experiència relacionada amb el

cicle formatiu que cursa l'alumnat. En períodes inferiors a l'any d'experiència laboral, es podrà proposar exempció parcial del mòdul d'FCT.

- a) L'exempció total és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient d'almenys el 85 % de les competències professionals establides en el programa formatiu. L'alumnat no cursarà el mòdul professional d'FCT i en el seu expedient acadèmic i actes d'avaluació constarà com a exempció del mòdul professional d'FCT.
- b) L'exempció parcial és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient de part de les competències professionals establides en el programa formatiu que no arribe al llindar del 85 % d'aquestes. L'alumnat només realitzarà les activitats conduents a l'adquisició dels resultats d'aprenentatge (LOE) no adquirides, aquestes estaran determinades pel tutor o tutora i l'avaluació del cicle serà d'apte o no apte.

Podran sol·licitar la seua exempció després de formalitzar la matrícula d'aquest, o fora del període de matrícula, sempre amb una antelació mínima de 30 dies hàbils a l'inici previst de les pràctiques.

7.6. Adaptacions individuals del currículum

La adaptació curricular del programa formatiu o del lloc formatiu i productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de persona amb discapacitat:

1. L'alumnat que estiga en possessió del certificat de condició de discapacitat o minusvalidesa expedit per la conselleria competent en matèria de benestar social o organisme competent, podrà sol·licitar la corresponent adaptació curricular o del lloc formatiu i productiu per al desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

2. L'alumnat haurà de presentar una sol·licitud i adjuntar certificat d'aquesta diversitat funcional en el qual es detalle el grau d'aquesta, i haurà d'adjuntar els informes mèdics o documentació o altres documents que siguen necessaris per a concretar l'adaptació curricular corresponent.

3. El departament d'orientació, en col·laboració amb el tutor o tutora, dissenyarà un programa formatiu que detallarà les adaptacions curriculars i mitjans necessaris per a poder realitzar les activitats formatives i productives.

4. Quan en el centre de treball existisca un preparador o preparadora laboral amb especialització per a facilitar l'adaptació social i laboral dels treballadors o treballadores amb discapacitat, mitjançant l'ocupació amb suport, en els termes previstos pel Reial decret 870/2007, de 2 de juliol, pel qual es regula el programa d'ocupació amb suport com a mesura de foment d'ús de persones amb discapacitat en el mercat ordinari de treball, i les seues funcions d'orientació i acompanyament individualitzat siguen susceptibles d'estendre's a l'alumnat que desenvolupe el mòdul professional d'FCT amb necessitats educatives especials les característiques de les quals coincidisquen amb els criteris de discapacitat fixats en el reial decret, s'atribuirà a la persona encarregada de la preparació laboral especialitzada, la condició de personal de suport d'aquest alumnat i, a aquest efecte, aquest podrà ser sentit per a l'avaluació, en els mateixos termes que l'instructor o instructora.

Les funcions que el preparador/a laboral especialitzat/ada podrà realitzar amb la supervisió del tutor/a i la col·laboració de l'instructor/a seran les següents:

- 1) Orientació, assessorament i acompanyament a l'alumnat amb discapacitat, elaborant per a cada alumne/a un programa d'adaptació al lloc de treball.
- 2) Labors d'acostament i mútua ajuda entre l'alumne/a beneficiari del programa d'ocupació amb suport, el centre de treball i el personal d'este que compartisca tasques amb l'alumne/a amb discapacitat.
- 3) Suport a l'alumne/a en el desenrotllament d'habilitats socials i comunitàries, de manera que pugua relacionar-se amb l'entorn laboral en les millors condicions.
- 4) Formació específica de l'alumne/a amb discapacitat en les tasques inherents al lloc formatiu.
- 5) Seguiment de l'alumne/a i avaluació del procés d'inserció en el lloc formatiu. Estes accions tindran com a objecte la detecció de necessitats i la prevenció de possibles

obstacles, tant per a l'alumne/a com per al centre de treball, que posen en perill l'objectiu d'inserció i permanència en l'ocupació.

- 6) Assessorament i informació al centre de treball sobre les necessitats i els processos d'adaptació del lloc formatiu.

7.7. Criteris de qualificació

La qualificació del mòdul d'FCT es formularà en termes d'APTE/NO APTE. Per a l'obtenció de la qualificació apte, l'alumnat haurà de tindre con dita qualificació tots els instruments d'avaluació que consten al punt 7.4 de la present programació.

Els mòduls professionals convalidats, o que hagen sigut objecte de correspondència amb la pràctica laboral es qualificaran, respectivament, amb l'expressió EXEMPCIÓ.

Al mòdul d'FCT només podrà presentar-se en dues convocatòries. Per a l'avaluació d'FCT es disposa únicament de les convocatòries i matrícules establides en la normativa vigent corresponent, sent necessària la matrícula en el curs acadèmic corresponent.

7.8. Procediment i criteris de recuperació

Les activitats del mòdul professional de Formació en centres de treball només podran realitzar-se dues vegades, preferentment la segona en un centre de treball diferent de la primera.

La no presentació a una convocatòria sense haver-hi renunciat prèviament segons consta al punt 7.5 d'aquesta programació; constarà com a «no apte» i consumirà convocatòria.

Els i les alumnes que no superen el mòdul professional d'FCT en la convocatòria ordinària no disposaran en el mateix curs escolar d'una convocatòria extraordinària de recuperació.

La resolució d'inici de curs en l'article 13 diu que el **programa formatiu específic dels mòduls no superats** es dissenyarà de forma diferenciada segons els períodes o moments d'aplicació, que podran ser els següents, això mantenint l'assistència a l'FCT:

c) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria realitzada abans de l'inici del primer període de realització del mòdul professional de Formació en centres de treball. Aquest programa incorporarà les activitats que l'alumne o alumna realitzarà durant el tercer trimestre de l'any acadèmic, amb docència directa per part de professor o professora responsable de cada mòdul professional. Sense deixar d'assistir a l'FCT.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

d) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria fent-ho compatible amb la realització del mòdul de Formació en centres de treball o de Projecte. Es dissenyarà perquè l'alumne o l'alumna el realitze simultàniament, compatibilitzant l'assistència a classes o comptant amb tutories i orientació del professorat corresponent.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

En cas de no realitzar les activitats de recuperació s'haurà de tornar a cursar el mòdul el curs següent.

7.9. Activitats de reforç i ampliació

Les activitats de reforç i ampliació es portaran a terme en les:

- Entrevistes de seguiment de l'alumnat, tant al institut com al centre de pràctiques.
- Reunions amb l'alumnat al centre educatiu.

Aquestes consistiran en formació complementària per a que adquireixen les seues competències professionals, personals i socials.

7.10. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent del departament

En finalitzar cada curs acadèmic, el departament de pràctiques avaluarà la seua programació a la vista dels resultats aconseguits per l'alumnat.

L'avaluació de la programació didàctica es referirà, al menys, als aspectes següents:

- a) La selecció, distribució i seqüenciació dels continguts.
- b) Els criteris d'avaluació.
- c) La metodologia didàctica aplicada.
- d) Els materials i recursos didàctics utilitzats.
- e) Els criteris establits per a adoptar les mesures d'atenció a la diversitat i realitzar les adaptacions curriculars per als alumnes i les alumnes que les necessiten.
- f) Els resultats obtinguts per l'alumnat en el mòdul de Formació en centres de treball, especialment la seua inserció professional.

Els resultats de l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat, dels processos d'ensenyament, del projecte curricular de cicle i de la inserció professional dels alumnes que acaben els estudis, s'inclouran en les memòries de final de curs.

Memòria final del mòdul professional d'FCT: al finalitzar el curs acadèmic, el tutor o tutora elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en el desenvolupament de les pràctiques formatives., d'acord amb el model que s'establisca.

Memòria final del departament de pràctiques: al finalitzar el curs acadèmic, la direcció del departament de pràctiques elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en la realització de les pràctiques formatives, d'acord amb el model que s'establisca, posant

l'accent en els indicadors de resultat i de satisfacció de l'alumnat i de les empreses col·laboradores.

8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els recursos didàctics i organitzatius estaran majoritàriament a l'empresa en que l'alumne realitza la seua FCT.

A més a més, realitzaran un diari al que deixaran constància de les activitats, orientacions i observacions de les seues actuacions i l'horari de permanència, a través del programa de Conselleria SAÓ FCT.

9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

La diversitat de capacitats, motivacions o interessos que presenten els alumnes al llarg de la seua trajectòria escolar és un fet ineludible que no es deu entendre com un obstacle per a l'assoliment dels objectius educatius proposats. Hi ha que entendre-la com una peculiaritat del desenvolupament dels sers humans que ha de ser tinguda en compte en tot procés d'ensenyament-aprenentatge. L'existència d'alumnes diversos és, doncs, el punt de partida normal de qualsevol procés educatiu, en el que no deu identificar-se el concepte d'atenció a la diversitat amb mesures extraordinàries per a donar resposta a dificultats d'aprenentatge que ocasionalment se puguen plantejar.

A l'article 15 de l'ordre 79/2010 es fa constar que el mòdul professional d'FCT podrà ser avaluat en dos convoca-tòries com a màxim, però l'alumnat amb greus problemes d'audició,

visió i/o motricitat o amb unes altres necessitats educatives especials podrà disposar de tres convocatòries.

Si ocupa lloc d'alumnat amb NESE se'l pot fer una adaptació del programa formatiu. Sol si té algun tipus de discapacitat.

Els centres que imparteixen programes de formació professional en les modalitats presencial, semipresencial i a distància, facilitaran itineraris adaptats als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge de cada alumna i alumne, amb una organització que permeta les adaptacions, la provisió de suports materials o personal d'accés i les mesures flexibilitzadores que possibiliten l'assoliment dels objectius encaminats a l'obtenció total o parcial de la titulació.

No obstant en aquest últim cas devem tenir en compte que en l'ensenyament reglat postobligatori sols es poden aplicar adaptacions curriculars no significatives per als alumnes, a fi de que puguen obtenir la titulació corresponent.

Per tant, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb adaptacions curriculars, es realitzarà prenent com a referència els criteris d'avaluació per a ells contemplats, que, en tot cas, asseguraran un nivell suficient i necessari de consecució dels resultats d'aprenentatge corresponents, imprescindibles per a aconseguir la titulació (els mínims).

El departament d'orientació assessorarà als departaments didàctics, amb l'objecte de que aquestos alumnes puguen arribar a aconseguir els objectius del cicle formatiu.

La conselleria competent en matèria d'educació, en coordinació amb la conselleria competent en matèria de formació professional per a l'ocupació, ha de promoure la implicació de les empreses en els processos d'inserció, i afavorir que aquestes oferisquen pràctiques per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i facilitar-los la incorporació posterior al món laboral.

Al punt 7.6 d'aquesta programació figura la adaptació curricular del programa formatiu i/o del lloc formatiu-productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de minusvalidesa.

10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR

En el mòdul FCT no es realitzen activitats complementàries.

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

Els elements transversals seran tractats a mesura que s'exposen i estudien la resta de continguts específics del cicle formatiu, estant present en tots els mòduls i de forma contínua en els intercanvis comunicatius i en els treballs realitzats.

Amb els elements transversals aconseguim dotar a l'alumnat de una formació integral, que contribuïska al seu desenvolupament com a persona en totes les seues dimensions i no solament com a estudiant. en l'execució de les pràctiques.

11.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

L'expressió oral i escrita es treballarà a les activitats presentades als tutors i tutores d'FCT de l'institut i les exposicions orals davant dels seus companys.

Activitats realitzades:

- Redacció del diari de l'alumnat amb SAÓ FCT.
- Treballs presentats com a instruments d'avaluació.
- Activitats de lectura i reflexió mitjançant el anàlisis de documents, bibliografia, i audiovisuals relacionades amb l'FCT o l'empresa, aportats pel tutor/a i/o instructor/a.
- Activitats de síntesis després de la reflexió per a presentar els treballs.

- Exposició oral de l'alumnat a les reunions al centre educatiu i posterior debat per al foment de l'expressió oral.

Les faltes d'ortografia, així com l'organització de coneixements i la expressió d'aquests seran presos en consideració a l'hora de les qualificacions en les activitats.

11.2. Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i la comunicació

Les TICs (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) fan referència a les tecnologies que ens faciliten els processos d'adquisició, transmissió i intercanvi d'informació. L'ús d'aquestes tecnologies en l'educació "per si" no basta per a un òptim procés d'aprenentatge. Per això, va néixer el terme TACs (Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement) fent referència a l'ús de les TICs com a eina formativa, incidint en la metodologia i en la utilització de la tecnologia dins de les planificacions educatives.

Al mòdul FCT s'utilitzen TICs tant a les entrevistes personals i reunions al centre educatiu sinó per a la comunicació amb l'alumnat a través del correu electrònic o del programa SAÓ per intercanviar missatges com per fer el diari de l'alumnat on han de deixar constància de les activitats fetes al lloc de pràctiques.

11.3. Foment de la competència emprenedora

El mòdul FCT afavoreix l'emprenedoria ja que permet que els alumnes coneguen la l'empresa en la que realitzen les seues pràctiques i altres empreses del sector en les exposicions orals de l'alumnat a les reunions al centre educatiu.

L'alumnat ha de comprendre l'organització i les característiques del sector productiu corresponent, així com els mecanismes d'inserció professional; conèixer la legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

A la vegada, cadascú ha de desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.

11.4. Educació cívica i constitucional

La LOE i la LOMQE, realitzen una referència constant a l'educació en valors, especialment en els art. 1 i 2 (principis i finalitats de l'educació, respectivament), en els quals es destaca: equitat i compensació de les desigualtats, la llibertat, la tolerància, el respecte, la no discriminació, la concepció de l'educació com un aprenentatge permanent al llarg de la vida, la flexibilitat de l'educació per a adaptar-se a qualsevol context, l'orientació educativa i professional als alumnes, l'esforç individual i la motivació, la prevenció i solució de conflictes i problemes, la no violència, el desenvolupament d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la responsabilitat i mèrit personals, respecte als drets humans, solidaritat, respecte cap als éssers vius i el medi ambient, regulació del propi aprenentatge i confiança en les seues aptituds, creativitat i esperit emprenedor, adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, i d'hàbits saludables, capacitació per a l'exercici d'activitats professionals, capacitat d'adaptació davant les situacions canviants.

Per a treballar aquests principis i l'educació cívica i constitucional del nostre alumnat, abans d'incorporar-se a les empreses, des del departament de pràctiques se'ls aporta per a la seua lectura, reflexió i debat amb els tutors o tutores, un protocol d'actuació als centres.

11.5. Utilització del valencià

La utilització del valencià a l'FCT a les empreses dependrà de les característiques del centre de pràctiques i dels diferents usuaris amb els que cada alumne haurà de dur a terme les activitats encomanades pel seu instructor/a.

Al centre educatiu l'alumnat presentarà les activitat en qualsevol de les dos llengües cooficials de la comunitat, al mateix temps que l'usarà per a les reunions i activitats d'ensenyament i aprenentatge.

11.6. Igualtat de gènere

Als nostres Departaments on també s'imparteixen estudis conduents a l'obtenció del títol de Tècnica/c Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere, som conscients que la igualtat de gènere no existeix a l'actualitat. Això implica que des dels diferents mòduls de tots els cicles es treballaran activitats per intentar aconseguir-la i fer conscient al nostre alumnat que és un problema de la societat actual. A més a més, si en tots els cicles que impartim aconseguim potenciar la igualtat serem la millor eina per previndre la violència de gènere.

Per afavorir la igualtat, si es dona el cas de tindre als cicles formatius alguna persona que desitge ser anomenada per altre nom degut al seu canvi de gènere per ser un cas de transsexualitat, s'adaptarà tota la documentació interna que es puga, tot i que en ÍTACA i com a conseqüència a SAÓ ha de constar el mateix nombre que al DNI de tot l'alumnat.

11.7 Inclusió

La inclusió és un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida normals. La inclusió està relacionada amb la integració, la cohesió i la justícia social. Una societat inclusiva, per tant, disposarà i habilitarà mecanismes per a assegurar la garantia dels drets humans, la dignitat i la ciutadania activa de totes les persones que la componen.

Per aquest motiu, al mòdul FCT incidim en la importància de valorar i treballar amb la diversitat per fer possible una participació completa i justa en les nostres activitats. Fomentant

la igualtat en el tracte a les persones independentment del seu origen ètnic, religiós i/o de creença, cultural, nivell socioeconòmic, capacitats físiques i/o intel·lectuals, edat, gènere i relacions socioafectives.

Aquest element es treballa tant al centre educatiu com a les empreses ja que els nostres cicles pertanyen majoritàriament a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat.

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ

A la fi d'innovar i per implementar les actuacions dissenyades al centre educatiu, l'alumnat porta a terme alguna de les activitats plantejades al seu projecte o a la activitat avaluable sol·licitada pel tutor/a. Aquestes activitats, innovadores a la vegada que realistes i necessàries, fan que un alt nombre d'alumnat rebran una oferta de treball del centre de pràctiques a la finalització d'aquestes.

A la fi d'innovar i per implementar les actuacions dissenyades al centre educatiu, l'alumnat porta a terme alguna de les activitats plantejades al seu projecte o a la activitat avaluable sol·licitada pel tutor/a. Aquestes activitats, innovadores a la vegada que realistes i necessàries, fan que un alt nombre d'alumnat rebran una oferta de treball del centre de pràctiques a la finalització d'aquestes.

Projecte d'Innovació: Programa Emprén:

El Programa Emprén pretén dinamitzar, en tots els centres que ofereixen Formació Professional, experiències de cultura emprendora mitjançant la implantació d'iniciatives emprendedores i la creació d'empreses en els centres educatius públics de la Generalitat Valenciana.

El Programa Emprén té els objectius generals següents:

- a) Fomentar la cultura emprenedora en tots els centres que imparteixen Formació Professional del sistema educatiu utilitzant metodologies actives d'educació i potenciant aspectes com la creativitat, la innovació i l'autogestió de l'alumnat que cursa cicles formatius de grau mitjà o superior de Formació Professional.
- b) Potenciar, des dels centres educatius, la col·laboració real entre alumnes, professors i l'ecosistema emprenedor de l'entorn territorial.
- c) Consolidar una xarxa de suport als docents, que permeta l'intercanvi i l'optimització d'experiències i recursos en matèria d'iniciativa emprenedora.
- d) Acostar els alumnes que cursen Formació Professional l'emprenedoria a l'entorn dels centres d'ensenyament.
- e) Implicar l'alumnat en el disseny i el desenvolupament de projectes emprenedors que puguin ser capaços de desenvolupar la seua pròpia empresa, desenvolupar la cooperació, la solidaritat, el treball en equip i l'esperit investigador i innovador, entre altres valors.
- f) Col·laborar amb altres comunitats autònomes sobre noves experiències que fomenten l'emprenedoria creativa.
- g) Generar un equip de treball integrat per personal docent per a la investigació i l'elaboració de materials didàctics per al foment de les habilitats emprenedores en Formació Professional.

L'IES Ribalta, com a centre innovador, porta a terme el programa Emprén amb l'alumnat de formació professional.

PROMOCIÓ D'IGUALTAT DE GÈNERE

PROMOCIÓ D'IGUALTAT DE GÈNERE

CICLE FORMATIU GRAU SUPERIOR
Presencial

1. INTRODUCCIÓ

El mòdul d'FCT consistirà en un pla formatiu pràctic, de caràcter obligatori i presencial, que pot adaptar-se als processos de treball de l'empresa, en el qual l'alumnat exercirà les activitats i funcions pròpies de l'àmbit productiu de la seua professió, en un centre de treball segons es defineix en la disposició normativa que regule el currículum del cicle en la Comunitat Valenciana.

El mòdul d'FCT es desenvoluparà en un entorn laboral on l'alumnat, orientat tant pel seu tutor o tutora del centre educatiu com pel seu instructor o instructora del centre de treball, realitzarà activitats del seu programa formatiu, prèviament establert, portant-les al món productiu real.

L'alumnat que realitze el mòdul d'FCT continua sent estudiant matriculat en ensenyaments reglats, per tant, la relació amb el centre de treball no és laboral ni haurà d'estar retribuïda econòmicament. No obstant això, és compatible amb la percepció de subvencions o beques, públiques o privades, en concepte de desplaçament o dietes.

El mòdul d'FCT es podrà cursar totalment en un sol període temporal ininterromput, o bé en diversos períodes parcials, cadascun dels quals constituirà una unitat formativa.

1.1. Justificació de la programació

1.1.1. Normativa

El sistema educatiu espanyol es regeix actualment per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) i la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE). Pel que fa a la Formació Professional, la LOMQE no realitza canvis de currículum. Per tant, no existeixen cicles LOMQE perquè aquesta nova llei no canvia ni currículum, ni metodologia, ni criteris d'avaluació.

La LOE-LOMQE estableix com a finalitat de la Formació Professional la de preparar als alumnes per a l'activitat en el seu camp professional i facilitar la seua adaptació a les modificacions laborals, contribuir al seu desenvolupament personal i a l'exercici d'una ciutadania democràtica.

Com s'assenyala en la norma, una persona qualificada no solament compta amb el domini de tècniques que li permeten fer el seu treball eficaçment, sinó també amb un altre tipus de capacitats que li permetran integrar-se laboralment en els objectius i les missions de l'organització productiva. Segons l'article 2 de la LOE, l'educació ha de ser integral.

La present programació se fonamenta específicament en el Reial Decret 1147/2011 de 29 de juliol per la que s'estableix l'ordenació general de la formació professional i en el recollit en les següents normes legals:

[Reial Decret 779/2013, de 11 d'octubre](#), pel que s'estableix el Títol de Tècnic/a Superior de Promoció d'Igualtat de gènere.

[Decret 43/2017, de 24 de març](#), pel que s'estableix el currículum del cicle de grau superior corresponent al títol de Tècnic/a Superior de Promoció d'Igualtat de gènere.

A més hem de tindre en compte la següent normativa:

- Orde 78/2010, de 27 d'agost, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació i organització acadèmica dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
- Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. (Modificada parcialment per l'Ordre 86/2013).
- Orde 46/2012 de 12 de juliol de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Ordre 86/2013, de 20 de setembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- ORDRE 30/2022, de 12 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i l'autorització dels ensenyaments dels cicles formatius de Formació Professional en el règim semipresencial en centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 12/2022, de 9 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) dels cicles formatius de grau mitjà i superior, Formació Professional

Bàsica, Programes Formatius de Qualificació Bàsica, Cursos d'Especialització i Bloc de Formació Pràctica (BFP) dels Ensenyaments de Règim Especial, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- RESOLUCIÓ de 2 de juny de 2022, de la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es dicten instruccions per a la gestió del mòdul professional de Formació en Centres de Treball.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2023-2024 impartisquen Formació Professional de grau C, D i E.
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2024, del director general de Centres Docents per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2024-2025 en la Comunitat Valenciana.

1.1.2. Per organitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge en un temps definit

El mòdul professional d'FCT té com a finalitat que l'alumnat adquireisca els resultats d'aprenentatge (LOE), que han de ser desenrotllats en un àmbit productiu real, on l'alumnat observe i exercisca les funcions pròpies de la professió, conega l'organització dels processos productius o de servicis i les relacions sociolaborals en el centre de treball.

Tots els cicles formatius de Formació Professional i FPB inclouen un mòdul professional de Formació en Centres de Treball, FCT, que no tindrà caràcter laboral ni estarà retribuït, i del qual podrà declarar-se la seua exempció per als que acrediten experiència laboral, relacionada amb els estudis professionals respectius.

Este mòdul té caràcter obligatori i presencial per a l'alumnat que cursa les mencionades ensenyances. Per al mòdul d'FCT, només podrà presentar-se en 2 convocatòries, preferentment per a la segona convocatòria les activitats d'FCT es realitzaran en un centre de treball diferent de la primera.

Els períodes de realització del mòdul d'FCT coincidiran amb caràcter general en calendari escolar i dependran del model triat. Es pot diferenciar entre el model ordinari i el model extraordinari flexible.

S'entén per model ordinari el que es realitza de manera total, ininterrompudament, en segon curs una vegada superats els mòduls formatius del currículum corresponent, segons el calendari escolar establert.

S'entén per model extraordinari flexible el que es realitza de manera parcial, en diversos períodes, inclòs el mes d'agost, amb caràcter voluntari per a l'alumnat, segons acord de l'equip educatiu i autorització de la direcció del centre, a partir de la finalització del tercer quadrimestre del primer curs, sempre que l'alumne o alumna dispose de formació certificada en matèria de prevenció de riscos laborals de nivell bàsic amb un mínim de 30 hores. Els períodes parcials de realització seran com a mínim de 100 hores i com a màxim del 70 % de les hores totals que comprenen el mòdul d'FCT.

La realització del mòdul d'FCT en model extraordinari requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Els requisits que s'han d'aportar per a dur a terme les **autoritzacions**, dependran de cadascuna de les situacions excepcionals, i en tots haurà de constar:

- Consentiment del tutor o tutora.
- Consentiment de l'alumnat
- Instància de l'equip educatiu.
- Informe amb les causes objectives que ho justifiquen (falta de llocs formatius, estacionalitat del sector, etc.).
- Programa formatiu.
- Calendari i horari proposats.
- Mecanisme de seguiment i control tutorial.

Horaris de realització del mòdul d'FCT:

1. El nombre màxim d'hores per jornada de pràctiques s'ajustarà al determinat per la normativa laboral vigent, general i sectorial, tenint en compte la normativa aplicable a menors d'edat, quan siga procedent.

2. Durant el període de realització del mòdul professional d'FCT l'horari de l'alumnat haurà d'adaptar-se a l'horari laboral del centre de treball i preferentment s'establirà en horari comprés entre les 6.00 i 22.00 hores.

3. L'alumnat podrà simultaniejar un treball remunerat amb la realització del mòdul professional d'FCT sempre que pugua ser compatible per raó d'horari.

4. L'horari nocturn és extraordinari i serà, exclusivament, per a alumnes majors d'edat, i únicament durant el temps indispensable per a realitzar les activitats del programa formatiu que no puguen realitzar-se en horari ordinari.

La realització del mòdul professional d'FCT en horari extraordinari requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu i la comunicació a Inspecció d'Educació.

5. A l'efecte del còmput d'hores, la realització de pràctiques que comporten la pernoctació de l'alumnat en el lloc del seu desenvolupament (cas de l'alumnat embarcat o d'activitats en el medi natural i altres), cada dia de pràctiques podrà computar fins a 14 hores.

6. El còmput total d'hores efectives de permanència en un mateix dia en el centre de treball, corresponent a la suma de jornada de pràctiques i si és el cas hores exercint un lloc de treball en el mateix centre de treball diferent a aquell per al qual s'exerceixen les FCT, no podrà sobrepassar les 40 hores setmanals o hores màximes de còmput setmanal que determine la normativa laboral corresponent al sector productiu en el qual es trobe.

1.2. Contextualització

La PGA deu estar vinculada amb el Projecte Curricular de Centre, des del punt de vista escolar, al marc sociocultural.

A l'IES Francisc Ribalta s'imparteixen els cicles de grau superior d'Educació Infantil, Animació sociocultural i Turística, Promoció d'Igualtat de Gènere i Integració Social, i de grau mitjà el cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència, tots ells pertanyen a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat. Estan en modalitat presencial i el cicles d'Educació Infantil, Integració Social, Promoció de la Igualtat de Gènere i Atenció a Persones en Situació de Dependència també en semipresencial. A més s'imparteix la Formació Professional Bàsica de Informàtica d'Oficina presencial.

El nombre d'hores de FCT són: 240 hores la FP bàsica, 380 el grau mitjà i 400 els superiors. El nombre d'alumnes per grup està al voltant de 30 en presencial, 45 en semipresencial, i 18 en FPB. Per les característiques dels nostres cicles, l'alumnat és de diferents zones de la ciutat i molts d'ells de fora de la localitat.

L'alumnat de FPB té entre 15 i 18 anys, normalment sense acabar 2n de la ESO i algunes vegades amb conductes disruptives. El més important és ensenyar pautes de comportament i motivar-los a l'esforç i a trobar uns estudis relacionats amb les seues fortaleces.

L'alumnat de CF de Grau Mitjà té unes edats compreses entre 16 i 20 anys. En la seua majoria accedeix al immediatament després d'acabar l'ESO, havent triat els estudis professionals com a complement d'una formació que li permeta l'accés al grau superior normalment o al mercat laboral.

El perfil de l'alumnat dels CF de Grau Superior és heterogeni, tant en la seua edat com en la seua formació prèvia i amb circumstàncies personals i professionals de major responsabilitat. La crisi econòmica ha propiciat la matriculació de persones adultes que desitgen ampliar la seua formació o reorientar la seua carrera professional. Tampoc és infreqüent en aquest nivell la presència d'alumnat amb estudis universitaris que trien els CF com un complement idoni per a la seua formació.

Una característica de l'alumnat dels nostres cicles és que són majoritàriament de sexe femení i això descriu ja el sector i la societat en si, ja que les tasques de "tenir cura" de persones queden habitualment relegades a este sexe. A l'FPB d'Informàtica no es dona esta situació.

Cap destacar l'augment d'alumnat amb nese i amb malalties mentals els últims anys (ansietat, depressions, trastorns de personalitat...). Aquesta situació comporta una gran dificultat al treball a classe, a la ubicació en centres de pràctiques i a la titulació de l'alumnat.

Molts d'ells compaginen els estudis amb l'activitat laboral o han treballat ja alguna vegada. Açò fa que es tracte d'alumnat molt motivat que els cursa perquè realment els interessa i troben que tenen eixides professionals. Per tant, no trobem problemes seriosos de conducta, excepte en FPB.

Respecte als espais i instal·lacions del centre contem amb aules amb projector, WiFi, aules d'informàtica i aula-taller. En el cas de la FPB les aules estan dotades amb ordinadors per als alumnes. D'aquests espais fem ús en les tasques de tutorització de l'alumnat ja que el mòdul FCT es desenvolupa majoritàriament en diferents empreses.

2. OBJECTIUS

2.1. Objectius generals d'etapa

A aquesta programació li són aplicables tots els principis i continguts del projecte curricular de formació professional de l'IES Francesc Ribalta de la que forma part.

A més, en primer lloc hem de tindre en compte l'OBJECTE DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, recollits en l'art. 3 del RD 1147/2011 de 29 de juliol d'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu:

- Exercir l'activitat professional definida en la competència general del programa formatiu.
- Comprendre l'organització i característiques del sector productiu corresponent, els mecanismes d'inserció professional, la seua legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

- Consolidar hàbits de disciplina, treball individual i en equip, així com capacitats d'autoaprenentatge i capacitat crítica.
- Establir relacions interpersonals i socials, en l'activitat professional i personal, basades en la resolució pacífica dels conflictes, el respecte als altres i el rebuig a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als comportaments sexistes.
- Previndre els riscos laborals i mediambientals i adoptar mesures per a treballar en condicions de seguretat i salut.
- Desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.
- Potenciar la creativitat, la innovació i la iniciativa emprenedora.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, així com les llengües estrangeres necessàries en la seua activitat professional.
- Comunicar-se de forma efectiva en el desenvolupament de l'activitat professional i personal.
- Gestionar la seua carrera professional, analitzant els itineraris formatius més adequats per a millorar la seua ocupabilitat.

Així mateix, la formació professional fomentarà la igualtat efectiva d'oportunitats entre homes i dones per a accedir a una formació que permet tot tipus d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes.

Respecte als diferents cicles formatius, el objectius generals seran:

Objectius generals del CFGS Promoció d'Igualtat de Gènere

a) Seleccionar recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat analitzant les seues característiques, possibilitats i limitacions per a obtenir informació al voltant de les necessitats de les persones destinatàries i del context d'intervenció en matèria d'igualtat entre dones i homes.

- b) Aplicar procediments de planificació, relacionant els seus diferents elements amb la informació obtinguda de l'anàlisi de realitat per a programar intervencions que promoguen la igualtat entre homes i dones.
- c) Interpretar el marc legal, econòmic, laboral i social de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, identificant criteris, estratègies i instruments per a incorporar la perspectiva de gènere en totes les fases de la intervenció.
- d) Analitzar les competències requerides al tècnic superior en promoció d'igualtat de gènere i als membres de l'equip de treball, analitzant el context d'intervenció i els criteris de qualitat establerts en la planificació per a dirigir la implementació de projectes de promoció d'igualtat de gènere.
- e) Seleccionar espais, estratègies i materials, analitzant les possibilitats dels avanços tecnològics de l'àmbit de la comunicació per a desenvolupar activitats d'informació, comunicació i sensibilització de les dones i la població en general.
- f) Aplicar tècniques de gestió, analitzant els recursos necessaris, les fonts de finançament i la documentació associada al control pressupostari per a organitzar departaments, programes i activitats de promoció d'igualtat de gènere.
- g) Interpretar els processos i estratègies del desenvolupament comunitari, analitzant el marc legal i els recursos disponibles per a proporcionar suport tècnic, documental i logístic als diferents agents que configuren una comunitat, facilitant les seues relacions i autogestió.
- h) Seleccionar tècniques participatives i de dinamització, analitzant las possibles fonts de conflicte per a dinamitzar grups promovent el respecte i la solidaritat.
- i) Dissenyar estratègies de creació i manteniment de contactes, seleccionant potencials xarxes i espais de trobada per a realitzar intervencions de foment de la participació de les dones.
- j) Analitzar els factors influents en l'accés al treball remunerat de les dones, identificant focs d'ocupació per a desenvolupar intervencions dirigides a la seua inserció laboral.

- k) Detectar factors potencials de risc, aplicant instruments i indicadors d'avaluació per a dissenyar estratègies preventives de la violència de gènere.
- l) Aplicar protocols d'actuació analitzant els processos de victimització secundària per a implementar programes i accions de prevenció de violència de gènere.
- m) Seleccionar protocols d'actuació, interpretant la normativa legal en matèria de drets, serveis i recursos de protecció per assessorar i acompanyar a les dones en situació de violència de gènere.
- n) Descriure els protocols d'actuació en cas d'accident o emergència, seleccionant les tècniques adequades per aplicar primers auxilis.
- ñ) Dissenyar estratègies i materials de formació i sensibilització, analitzant les necessitats i característiques de la població destinatària, per a desenvolupar accions d'intervenció socioeducativa en matèria d'igualtat i en prevenció de la violència contra les dones.
- o) Seleccionar tècniques i instruments d'avaluació, analitzant els criteris i indicadors de qualitat establerts en la planificació i la documentació associada al procés, per avaluar el procés de intervenció i els resultats obtinguts.
- p) Analitzar i utilitzar els recursos i oportunitats d'aprenentatge relacionats amb l'evolució científica, tecnològica i organitzativa del sector i les tecnologies de la informació i la comunicació, per a mantenir el esperit d'actualització i adaptar-se a noves situacions laborals i personals.
- q) Desenvolupar la creativitat i l'esperit d'innovació per a respondre als reptes que es presenten en els processos i en l'organització del treball i de la vida personal.
- r) Prendre decisions de forma fonamentada, analitzant les variables implicades, integrant sabers de distint àmbit i acceptant els riscos i la possibilitat d'equivocació en les mateixes, per a enfrontar i resoldre distintes situacions, problemes o contingències.
- s) Desenvolupar tècniques de lideratge, motivació, supervisió i comunicació en contexts de treball en grup, per a facilitar l'organització i coordinació de equips de treball.

- t) Aplicar estratègies i tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que s'han de transmetre, a la finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia en els processos de comunicació.
- u) Avaluar situacions de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, proposant i aplicant mesures de prevenció, personals i col·lectives, d'acord amb la normativa aplicable en els processos de treball, per garantir entorns segurs, així com de detecció, prevenció i protecció d'acaçament sexual i per raó de sexe.
- v) Identificar i proposar les accions professionals necessàries, per donar resposta a l'accessibilitat universal i al «disseny per a tots» i de gestió de la diversitat.
- w) Identificar i aplicar paràmetres de qualitat en els treballs i activitats realitzats en el procés d'aprenentatge, per valorar la cultura de l'avaluació i de la qualitat i ser capaços de supervisar i millorar procediments de gestió de qualitat.
- x) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per realitzar la gestió bàsica d'una petita empresa o emprendre un treball.
- y) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals, per a participar com a ciutadà i ciutadana democràtica.

2.2. Resultats aprenentatge del mòdul professional de Formació en Centres de Treball

Resultats aprenentatge del CFGS Promoció d'Igualtat de Gènere

CODI: 1410

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-les amb el tipus de servei que presta.

2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seua activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.

3. Realitza operacions de preparació de l'activitat de promoció d'igualtat o prevenció de la violència de gènere, aplicant tècniques i procediments d'acord a instruccions i normes establertes en la institució o empresa.

4. Implementa les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats a desenvolupar.

5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries, de seguretat laboral i de protecció ambiental.

6. Analitza el servei prestat, relacionant-lo amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

Competències professionals, personals i socials del CFGS Promoció d'Igualtat de Gènere

a) Obtenir informació utilitzant recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat, amb la fi d'adequar la intervenció en matèria d'igualtat a les necessitats i característiques de les persones destinatàries i del context.

b) Programar intervencions que promoguen la igualtat entre homes i dones, interpretant i tenint en compte la normativa legal, així como el pla estratègic, i polítiques públiques de referència.

c) Incorporar la perspectiva de gènere en totes les fases de la intervenció, seleccionant estratègies i tècniques que permeten la visibilització de les dones.

- d) Dirigir la implementació de projectes de promoció de igualtat de gènere, coordinant les actuacions de altres professionals, supervisant la realització de les activitats amb criteris de qualitat i facilitant el treball en equip.
- e) Desenvolupar activitats de informació, comunicació i sensibilització de les dones i la població en general, utilitzant diversos suports de comunicació, promovent l'ús d'imatges no estereotipades de les dones i la utilització d'un llenguatge no sexista.
- f) Organitzar departaments, programes i activitats de promoció d'igualtat de gènere, gestionant la documentació i els recursos així com el finançament i el control del pressupost assignat.
- g) Proporcionar suport tècnic, documental i logístic per a la constitució i funcionament de grups i associacions, capacitant als participants per a l'autogestió i facilitant les relacions entre els diferents agents que configuren una comunitat o una zona territorial.
- h) Dinamitzar grups, aplicant tècniques participatives i de dinamització, gestionant els conflictes i promovent el respecte i la solidaritat.
- i) Realitzar intervencions de foment de la participació de les dones en els diferents àmbits de la vida social i en els processos de presa de decisions, promovent la creació i manteniment de xarxes i espais de trobada i col·laboració.
- j) Desenvolupar intervencions dirigides a la inserció laboral de les dones, analitzant els factors influents així como els potencials jaciments d'ocupació.
- k) Dissenyar estratègies per a prevenir la violència de gènere, detectant els possibles factors de risc.
- l) Implementar programes i accions de prevenció de violència de gènere, aplicant els protocols d'actuació per a evitar els processos de victimització secundària.
- m) Assessorar i acompanyar a les dones en situació de violència de gènere, aplicant la normativa legal en matèria de drets, serveis i recursos de protecció.
- n) Aplicar els protocols establerts en matèria de primers auxilis en situacions d'accident o emergència.

ñ) Desenvolupar accions d'intervenció socioeducativa en matèria d'igualtat de gènere, sensibilitzant a la població sobre la seua importància per al canvi social i la prevenció de la violència de gènere.

o) Avaluar el procés d'intervenció i els resultats obtinguts, amb actitud autocrítica, elaborant i gestionant la documentació associada al procés amb criteris de qualitat.

p) Adaptar-se a les noves situacions laborals, mantenint actualitzats els coneixements científics, tècnics i tecnològics relatius al seu entorn professional, gestionant la seua formació i els recursos existents en l'aprenentatge al llarg de la vida i utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació.

q) Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seua competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i en el dels membres de l'equip.

r) Organitzar i coordinar equips de treball amb responsabilitat, supervisant el desenvolupament del mateix, mantenint relacions fluides i assumint el lideratge, així com aportant solucions als conflictes grupals que es presenten.

s) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones sota la seua responsabilitat, utilitzant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.

t) Generar entorns segurs en el desenvolupament del seu treball i el del seu equip, supervisant i aplicant els procediments de prevenció de riscos laborals i ambientals, d'acord amb l'establert per la normativa i els objectius de l'empresa, i els protocols de prevenció i protecció front a l'acaçament sexual i a l'acaçament per raó de sexe.

u) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de «disseny per a tots i totes» i de gestió de la diversitat, en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.

v) Realitzar la gestió bàsica per a la creació i funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seua activitat professional amb sentit de la responsabilitat social.

w) Exercir els seus drets i acomplir amb les obligacions derivades de la seua activitat professional, d'acord amb l'establert en la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

4. CONTINGUTS

Continguts del CFGS Promoció d'Igualtat de Gènere

Identificació de l'estructura i l'organització empresarials

- Estructura i organització empresarials del sector dels serveis a la comunitat.
- Activitat i ubicació de l'entitat en el sector de serveis a la comunitat.
- Organigrama de l'entitat. Relació funcional entre departaments.
- Organigrama logístic de l'entitat. Proveïdors, clients i canals de comercialització.
- Procediments de treball en l'àmbit de l'entitat. Sistemes i mètodes de treball.
- Recursos humans en l'entitat: requisits de formació i de competències professionals, personals i socials associats als diferents llocs de treball.
- Sistema de qualitat establert en el centre de treball.
- Sistema de seguretat establert en el centre de treball.

Aplicació d'hàbits ètics i laborals:

- Actituds personals: empatia, puntualitat.
- Actituds professionals: orde, neteja, responsabilitat i seguretat.
- Actituds davant de la prevenció de riscos laborals i ambientals.
- Jerarquia en l'entitat. Comunicació amb l'equip de treball.

- Documentació de les activitats professionals: mètodes de classificació, codificació, renovació i eliminació.
- Reconeixement i aplicació de les normes internes de l'entitat, instruccions de treball, procediments normalitzats de treball i altres.

Realització d'operacions de preparació de l'activitat de promoció d'igualtat (coeducació, igualtat salarial i en prevenció de la violència de gènere en els diferents àmbits d'intervenció):

- Identificació de la documentació associada a la preparació de l'activitat.
- Interpretació d'instruccions per a la preparació de l'activitat.
- Aplicació de la normativa i dels procediments de control.
- Condicionament d'espais.
- Adequació de l'activitat a les pautes i criteris establerts en la programació.
- Identificació de les necessitats de les persones destinatàries de l'activitat.
- Relació amb les persones usuàries.
- Identificació de dificultats en l'organització de l'activitat.
- Respecte a la intimitat de les persones usuàries.

Implementació de les activitats previstes en el pla de treball

- Documentació associada a l'exercici de l'activitat.
- Interpretació d'instruccions per a la realització de l'activitat.
- Aplicació dels procediments establerts per a la realització de les tasques.
- Aplicació de criteris deontològics en l'exercici de l'activitat.
- Confidencialitat de la informació.
- Actituds en la relació amb les persones usuàries.
- Utilització de recursos tècnics.

Compliment dels criteris de seguretat i higiene

- Normes higiènic-sanitàries.
- Identificació de comportaments de risc higiènic-sanitari o de seguretat.
- Adequació de la vestimenta a l'activitat.
- Identificació de les normes de prevenció de riscos laborals.
- Respecte per la conservació del medi ambient.
- Aplicació de normes relacionades amb l'atenció mediambiental.

Anàlisi del servei prestat

- Determinació de les activitats d'avaluació.
- Documentació associada al control i seguiment de l'activitat.
- Procediments i instruments de gestió de la qualitat.
- Aplicació dels instruments d'avaluació.
- Anàlisi i comunicació de la informació arrecollida.
- Autoavaluació de l'activitat.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

El mòdul professional FCT no s'estructura per unitats didàctiques ja que és la posada en pràctica en les empreses de tots els continguts après durant la resta de mòduls professionals dels diferents cicles formatius.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

L'activitat de l'alumne o l'alumna que accedisca al mòdul professional d'FCT s'haurà d'ajustar al programa formatiu establert pel tutor o la tutora d'FCT i l'empresa col·laboradora.

El mòdul professional d'FCT es realitzarà, amb caràcter general, en centres de treball situats a la Comunitat Valenciana les activitats des quals estiguen relacionats amb el cicle formatiu que estiga cursant l'alumnat.

Amb caràcter excepcional,

- Fora de la Comunitat Valenciana: requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu, que comunicarà aquesta autorització a la Inspecció d'Educació i a la direcció general competent en matèria de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.
- En el mateix centre de treball on exerceix treball remunerat si el lloc formatiu de pràctiques, els períodes i els horaris relatius en aquest estan clarament diferenciats dels corresponents al lloc de treball remunerat.
- Com a conseqüència de les circumstàncies personals de l'alumnat o situacions d'excepcionalitat, es podrà realitzar una simulació de les competències a adquirir en el centre de treball, en el mateix centre educatiu, bé de manera parcial o total. La realització del mòdul professional d'FCT en el mateix centre educatiu requerirà autorització expressa de la direcció del centre i la comunicació a la Inspecció d'Educació.
- Fora del marc de programes afavorits per la conselleria competent en matèria d'educació, podran sol·licitar la realització total o parcial del mòdul professional d'FCT per part del seu alumnat fora del territori espanyol, tant si és en el marc de programes de la Unió Europea com si no.

Aquestes situacions requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Per poder ser autoritzades hauran de contar amb el consentiment del tutor o tutora, el consentiment de l'alumnat, un informe amb les causes objectives que ho justifiquen, calendari i horari proposats i mecanisme de seguiment i control tutorial.

6.1. Metodologia general i específica

Este mòdul professional contribuïx a completar les competències de cada títol i els objectius generals del cicle o FPB, tant aquells que s'han aconseguit en el centre educatiu, com els que són difícils d'aconseguir en el mateix.

6.2. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge

Les activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge són:

- Totes les activitats i funcions assignades al centre de treball relacionades amb el seu perfil professional i que consten al programa formatiu de l'alumne.
- Les activitats sol·licitades pel tutor/a.
- Totes aquestes activitats són avaluable i consten dins dels criteris d'avaluació que estan al punt 7 de aquesta programació.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació del mòdul d'FCT ha d'assegurar que l'alumnat ha adquirit un grau de competències suficients en situacions reals de treball.

L'avaluació final del mòdul d'FCT serà realitzada pel tutor o tutora i l'equip educatiu de cada alumne o alumna. Aquesta avaluació es fonamentarà en els assoliments adquirits per l'alumnat, tenint en compte el programa formatiu i les competències adquirides en finalitzar el període d'FCT.

7.1. Objectius

Els objectius de l'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) són els resultats d'aprenentatge que estan reflectits al punt 2.b d'aquesta programació.

7.2. Criteris d'avaluació

Criteris d'avaluació del CFGS Promoció d'Igualtat de Gènere

1. Identifica l'estructura i organització de l'empresa relacionant-les amb el tipus de servei que presta.

- S'han identificat l'estructura organitzativa de l'empresa i les funcions de cada àrea de la mateixa.
- S'ha comparat l'estructura de l'empresa amb les organitzacions empresarials tipus existents en el sector.
- S'han relacionat les característiques del servei i el tipus de clients amb el desenvolupament de l'activitat empresarial.
- S'han identificat els procediments de treball en el desenvolupament de la prestació de servei.
- S'han valorat les competències necessàries dels recursos humans per al desenvolupament òptim de l'activitat.
- S'ha valorat la idoneïtat dels canals de difusió més freqüents en aquesta activitat.

2. Aplica hàbits ètics i laborals en el desenvolupament de la seua activitat professional, d'acord amb les característiques del lloc de treball i amb els procediments establerts en l'empresa.

- S'han reconegut i justificat:
  - La disponibilitat personal i temporal necessàries en el lloc de treball.

- Les actituds personals (puntualitat i empatia, entre altres) i professionals (ordre, neteja i responsabilitat, entre altres) necessàries per al lloc de treball.
- Els requeriments actitudinals davant de la prevenció de riscos en l'activitat professional.
- Els requeriments actitudinals referits a la qualitat en l'activitat professional.
- Les actituds relacionades amb el propi equip de treball i amb les jerarquies establertes a l'empresa.
- Les actituds relacionades amb la documentació de les activitats realitzades en l'àmbit laboral.
- Les necessitats formatives per a la inserció i reinserció laboral en l'àmbit científic i tècnic del bon fer del professional.
- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals i els aspectes fonamentals de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals d'aplicació en l'activitat professional.
- S'han posat en marxa els equips de protecció individual segons els riscos de l'activitat professional i les normes de l'empresa.
- S'ha mantingut una actitud de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades.
- S'ha mantingut organitzat, net i lliure d'obstacles el lloc de treball o l'àrea corresponent al desenvolupament de l'activitat.
- S'ha responsabilitzat del treball assignat, interpretant i complint les instruccions rebudes.
- S'ha establert una comunicació eficaç amb la persona responsable en cada situació i amb els membres de l'equip.
- S'ha coordinat amb la resta de l'equip, comunicant les incidències rellevants que es presenten.

- S'ha valorat la importància de la seua activitat i la necessitat d'adaptació als canvis de tasques.
- S'ha responsabilitzat de l'aplicació de les normes i procediments en el desenvolupament del seu treball.

3. Realitza operacions de preparació de l'activitat de promoció d'igualtat o prevenció de la violència de gènere, aplicant tècniques i procediments d'acord a instruccions i normes establertes en la institució o empresa.

- S'han interpretat les instruccions rebudes per a la preparació de l'activitat de promoció d'igualtat o prevenció de la violència de gènere.
- S'ha identificat la documentació associada a la preparació dels processos laborals que s'han de desenvolupar.
- S'han utilitzat els procediments de control d'acord amb les instruccions o normes establertes.
- S'han identificat les necessitats de condicionament dels espais en què es va a realitzar l'activitat de promoció d'igualtat o prevenció de la violència de gènere.
- S'han aplicat correctament els criteris per a l'inici de l'activitat, tenint en compte instruccions i normes establertes.
- S'han reconegut i determinat les necessitats de les persones destinatàries del servei tenint en compte els protocols establerts.
- S'han realitzat correctament els procediments per al primer contacte amb les persones usuàries, utilitzant mitjans i aplicant tècniques, segons instruccions i normes establertes.
- S'han identificat les dificultats sorgides en el procés de preparació de l'activitat de promoció d'igualtat o prevenció de la violència de gènere.

4. Implementa les activitats previstes en el pla de treball, relacionant les instruccions i normes establertes amb l'aplicació de procediments i tècniques inherents a les activitats a desenvolupar.

- S'han interpretat les instruccions rebudes per a la realització de l'activitat de promoció d'igualtat o prevenció de la violència de gènere.
- S'ha identificat la documentació associada als processos laborals que s'han de desenvolupar.
- S'han realitzat les tasques seguint els procediments establerts.
- S'han realitzat totes les activitats laborals tenint en compte els criteris deontològics de la professió.
- S'ha respectat la confidencialitat de la informació relativa a les persones usuàries amb què es té relació.
- S'han emprat les actituds adequades al tipus de persona usuària, situació o tasca.
- S'han emprat els recursos tècnics apropiats a l'activitat.
- S'han seguit els procediments establerts en la utilització dels recursos tècnics.
- S'han relacionat les tècniques emprades amb les necessitats de les persones destinatàries del servei.

5. Compleix criteris de seguretat i higiene, actuant segons normes higiènic-sanitàries, de seguretat laboral i de protecció ambiental.

- S'han reconegut les normes higiènic-sanitàries d'obligat compliment relacionades amb la normativa legal i les específiques de la pròpia empresa.
- S'han reconegut tots aquells comportaments o actituds susceptibles de produir problemes higiènic sanitaris o de seguretat.
- S'ha emprat la vestimenta apropiada a l'activitat.

- S'han identificat les normes de prevenció de riscos laborals que cal aplicar en l'activitat professional i els aspectes fonamentals de la legislació aplicable.
- S'ha mantingut una actitud clara de respecte al medi ambient en les activitats desenvolupades i aplicat les normes internes i externes vinculades a la mateixa.
- S'han aplicat les operacions de recollida, selecció, classificació i eliminació o abocament de residus.

6. Analitza el servei prestat, relacionant-lo amb els criteris de qualitat del procediment d'intervenció.

- S'ha valorat el grau de compliment de les instruccions rebudes per a la realització de l'activitat de promoció d'igualtat o prevenció de la violència de gènere.
- S'ha identificat la documentació associada als processos de control i seguiment de la seua activitat.
- Es mostrat una actitud crítica amb la realització de les activitats.
- S'ha comprovat que s'ha seguit el procediment establert per a la realització de les tasques.
- S'han aplicat els criteris deontològics de la professió en la realització de les activitats professionals.
- S'ha argumentat l'adequació de les tècniques i recursos emprats.

7.3. Indicadors d'èxit (estàndards d'aprenentatge)

Els indicadors d'èxit no existeixen en formació professional.

7.4. Instruments d'avaluació

Per a efectuar l'avaluació, es comptarà amb els documents següents:

- L'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat, que podrà incloure la valoració personal de l'instructor o instructora del centre de treball.
- El diari de seguiment elaborat per l'alumnat al programa de Conselleria SAÓ FCT.
- Aquells que requerisca el professor tutor o professora tutora per a realitzar una avaluació sistemàtica i objectiva.

Els instruments d'avaluació que requerixen des de tutoria en els diferents cicles formatius són:

Instruments d'avaluació del CFGS Promoció d'Igualtat de Gènere

- Informe del centre o institució.
- Programació i desenvolupament d'una activitat.
- Entrevistes de seguiment amb l'alumnat.
- Entrevistes de seguiment amb els instructors o instructoras de les empreses.
- Autoavaluació i valoració de la seua FCT i el cicle.
- Assistència a sessions en el centre educatiu de l'alumnat que estiga desenvolupant el mòdul professional d'FCT per a realitzar activitats de seguiment, assessorament i suport. Aquestes sessions seran d'assistència obligatòria i serà causa justificada d'inassistència al centre de treball aqueix dia.

La còpia i/o el plagi de qualsevol dels instruments d'avaluació de la FCT comporta la repetició d'aquest i en cas de no realitzar-lo correctament serà motiu de NO apte al mòdul.

La falsedat documental al diari de seguiment elaborat per l'alumnat respecte a les activitats realitzades al centre de pràctiques o les hores de permanència al mateix seran igualment NO apte al mòdul FCT.

7.5. Tipus d'avaluació

Als cicles en règim semipresencial o a distància, la matrícula del mòdul de Formació en centres de treball, i si escau del mòdul projecte, es farà en aquest règim semipresencial. La realització del mòdul professional FCT sempre té caràcter obligatori i presencial.

Amb caràcter general, **l'accés de l'alumnat al mòdul professional d'FCT**, amb independència del règim en què va cursar els ensenyaments, tindrà lloc sempre que haja aconseguit un determinat nivell de competències professionals en els altres mòduls professionals d'un cicle formatiu i podrà produir-se:

- a) Quan l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals del cicle, exceptuant el mòdul professional de Projecte en aquells estudis en els quals estiga regulat.
- b) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, quan l'alumnat tinga pendents de superació un o més mòduls, la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15 % de la duració del conjunt de mòduls formatius cursats des de l'inici del cicle formatiu fins al moment anterior a l'inici del període d'FCT corresponent. Al GM són 243 hores i al GS 234 hores.
- c) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, l'alumnat podrà accedir a la realització de l'FCT flexible, en primer curs, una vegada superades les competències de seguretat i riscos laborals i s'haja aconseguit, com a mínim, el 80 % dels resultats d'aprenentatge del curs, en cicles formatius. En segon curs, podrà accedir en qualsevol moment. En tots dos casos, sempre en funció de la decisió de l'equip docent justificada per la idoneïtat per a l'alumnat o el sector professional del cicle formatiu.

Els alumnes que tinguen pendent de superar un o més mòduls la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15% podran accedir, o no al mòdul professional d'FCT en funció de la decisió de l'equip docent:

- a) Si se'ls autoritza l'accés a l'FCT, s'haurà de recuperar els mòduls pendents. Per això, durant el període de realització del mòdul professional d'FCT, caldrà compatibilitzar-la amb el pla de recuperació, tal i como consta al apartat 7.8 d'aquesta programació. L'alumne o l'alumna formalitzarà la matrícula dels mòduls pendents i del mòdul professional d'FCT.
- b) Si l'equip docent no autoritza a l'alumne o l'alumna l'accés al mòdul professional d'FCT, haurà de repetir com a alumne escolaritzat el mòdul o mòduls pendents, i es matricularà només d'aquests mòduls.

En l'avaluació del mòdul d'FCT col·laborarà el responsable de formació de l'alumnat designat pel centre de treball (instructor o instructora) durant el seu període d'estada en aquest. La **col·laboració en l'avaluació de la persona instructora** es concretarà de la manera següent:

- Durant el desenvolupament de l'FCT, valorant les activitats realitzades per l'alumnat, indicades en el programa formatiu, mitjançant trobades amb el professor tutor o professora tutora en les seues visites periòdiques al centre de treball, així com en les comunicacions telemàtiques o d'un altre tipus.
- Al final del procés, poden incloure una valoració personal a l'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat. Si el mòdul professional d'FCT s'ha realitzat en diverses empreses, es recollirà un informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat de cadascuna d'aquestes.

Amb la finalitat de no esgotar el límit de les convocatòries establides per als mòduls professionals, l'alumnat podrà sol·licitar la **renúncia a la convocatòria del mòdul FCT o unitat formativa d'FCT** en qualsevol moment, fins i tot iniciat el seu procés de realització, mitjançant un escrit motivat a la direcció del centre educatiu. Aquesta resolució s'incorporarà a l'expedient acadèmic de l'alumnat.

La sol·licitud perquè s'admeta la renúncia a la convocatòria es presentarà, segons l'annex IX de l'Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació. Les raons que s'al·leguen per a la renúncia s'han de justificar sempre documentalment.

A l'alumnat al qual s'ha concedit la renúncia al mòdul d'FCT, si aquest ja l'haguera iniciat i realitzat un mínim de cent hores, se li podrà avaluar, i constarà com a realitzat parcialment, en cas favorable, en el seu expedient. La renúncia a cursar les FCT en els cicles superiors implica la renúncia al mòdul de projecte corresponent del cicle.

Quan la resolució adoptada siga favorable, si l'alumne o l'alumna disposa d'una nova convocatòria per al mòdul d'FCT en el mateix curs acadèmic, l'equip docent podrà decidir si les hores efectuades fins al moment de la concessió de la renúncia a la convocatòria, amb un mínim de 100, li són comptabilitzades com a realitzades i, en conseqüència, només hauria de realitzar les hores que falten fins a completar les assignades a aquest mòdul professional. També podrà prendre aquesta decisió l'equip docent si la següent convocatòria de què disposa l'alumne o l'alumna correspon a un curs acadèmic posterior i es matricula en el mateix centre educatiu; si continuara els estudis en un altre centre, hauria de realitzar de nou el total d'hores atribuït al mòdul d'FCT.

A més de la **interrupció del mòdul d'FCT** per renúncia a la convocatòria, hi ha que tindre en compte:

1. S'entén per interrupció total o temporal del mòdul professional d'FCT l'abandó de l'aquest mòdul una vegada iniciat aquest.

2. La interrupció total es produeix quan l'alumnat, una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT, l'abandona i no és possible la seua reincorporació durant el mateix curs acadèmic.

3. Es produeix interrupció temporal quan una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT l'alumnat l'abandona temporalment.

4. La direcció del centre educatiu, d'ofici o a instàncies del centre de treball, pot interrompre la continuïtat del mòdul professional d'FCT d'un determinat alumne o alumna en els casos següents:

a) Faltes d'assistència repetides i/o impuntualitat repetida no justificada d'acord amb el reglament de règim intern del centre educatiu.

b) Actitud incorrecta o falta d'aprofitament o rendiment.

c) Altres causes i/o faltes imputables a l'alumnat que no permeten el normal desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

5. Quan es demostre algun dels casos descrits anteriorment i després d'escoltar l'alumnat implicat, si es determina la no continuïtat del mòdul professional d'FCT, aquest serà qualificat com a no apte o no apta i consumirà la convocatòria.

6. Altres supòsits que poden implicar la interrupció del mòdul professional d'FCT seran:

- a) Malaltia prolongada o accident de l'alumnat o familiar fins a segon grau de consanguinitat o afinitat en línia recta o col·lateral.
- b) Obligacions de tipus personal o familiar degudament justificades apreciades per l'equip directiu del centre que condicionen o impedisquen la normal dedicació en l'estudi.
- c) Maternitat o paternitat, adopció o acolliment.
- d) Incorporació a un lloc de treball incompatible amb les pràctiques.
- e) Altres circumstàncies de caràcter personal com poden ser les associades a la violència de gènere, assetjament o altres.
- f) Causes imputables al centre de treball.

En els casos esmentats en el punt 6 d'aquest article, si l'alumnat ha realitzat un mínim del 85% de les hores totals del mòdul professional d'FCT, i després d'aportar la documentació que justifique fefaentment les circumstàncies al·legades, el tutor o tutora, juntament amb l'equip educatiu i després d'escoltar la persona que exerceix la instrucció en el centre de treball podran dur a terme l'avaluació.

Es podrà determinar l'**exempció total o parcial del mòdul professional o unitat formativa d'FCT** per la seua correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'hi acredite, al menys, un any a temps complet, o el seu equivalent a temps parcial, d'experiència relacionada amb el cicle formatiu que cursa l'alumnat. En períodes inferiors a l'any d'experiència laboral, es podrà proposar exempció parcial del mòdul d'FCT.

- a) L'exempció total és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient d'almenys el 85 % de les competències professionals establides en el programa

formatiu. L'alumnat no cursarà el mòdul professional d'FCT i en el seu expedient acadèmic i actes d'avaluació constarà com a exempció del mòdul professional d'FCT.

- b) L'exempció parcial és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient de part de les competències professionals establides en el programa formatiu que no arribe al llindar del 85 % d'aquestes. L'alumnat només realitzarà les activitats conduents a l'adquisició dels resultats d'aprenentatge (LOE) no adquirides, aquestes estaran determinades pel tutor o tutora i l'avaluació del cicle serà d'apte o no apte.

Podran sol·licitar la seua exempció després de formalitzar la matrícula d'aquest, o fora del període de matrícula, sempre amb una antelació mínima de 30 dies hàbils a l'inici previst de les pràctiques.

7.6. Adaptacions individuals del currículum

La adaptació curricular del programa formatiu o del lloc formatiu i productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de persona amb discapacitat:

1. L'alumnat que estiga en possessió del certificat de condició de discapacitat o minusvalidesa expedit per la conselleria competent en matèria de benestar social o organisme competent, podrà sol·licitar la corresponent adaptació curricular o del lloc formatiu i productiu per al desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

2. L'alumnat haurà de presentar una sol·licitud i adjuntar certificat d'aquesta diversitat funcional en el qual es detalle el grau d'aquesta, i haurà d'adjuntar els informes mèdics o documentació o altres documents que siguen necessaris per a concretar l'adaptació curricular corresponent.

3. El departament d'orientació, en col·laboració amb el tutor o tutora, dissenyarà un programa formatiu que detallarà les adaptacions curriculars i mitjans necessaris per a poder realitzar les activitats formatives i productives.

4. Quan en el centre de treball existisca un preparador o preparadora laboral amb especialització per a facilitar l'adaptació social i laboral dels treballadors o treballadores amb discapacitat, mitjançant l'ocupació amb suport, en els termes previstos pel Reial decret 870/2007, de 2 de juliol, pel qual es regula el programa d'ocupació amb suport com a mesura de foment d'ús de persones amb discapacitat en el mercat ordinari de treball, i les seues funcions d'orientació i acompanyament individualitzat siguen susceptibles d'estendre's a l'alumnat que desenvolupe el mòdul professional d'FCT amb necessitats educatives especials les característiques de les quals coincidisquen amb els criteris de discapacitat fixats en el reial decret, s'atribuirà a la persona encarregada de la preparació laboral especialitzada, la condició de personal de suport d'aquest alumnat i, a aquest efecte, aquest podrà ser sentit per a l'avaluació, en els mateixos termes que l'instructor o instructora.

Les funcions que el preparador/a laboral especialitzat/ada podrà realitzar amb la supervisió del tutor/a i la col·laboració de l'instructor/a seran les següents:

- 1) Orientació, assessorament i acompanyament a l'alumnat amb discapacitat, elaborant per a cada alumne/a un programa d'adaptació al lloc de treball.
- 2) Labors d'acostament i mútua ajuda entre l'alumne/a beneficiari del programa d'ocupació amb suport, el centre de treball i el personal d'este que compartisca tasques amb l'alumne/a amb discapacitat.
- 3) Suport a l'alumne/a en el desenrotllament d'habilitats socials i comunitàries, de manera que pugua relacionar-se amb l'entorn laboral en les millors condicions.
- 4) Formació específica de l'alumne/a amb discapacitat en les tasques inherents al lloc formatiu.
- 5) Seguiment de l'alumne/a i avaluació del procés d'inserció en el lloc formatiu. Estes accions tindran com a objecte la detecció de necessitats i la prevenció de possibles obstacles, tant per a l'alumne/a com per al centre de treball, que posen en perill l'objectiu d'inserció i permanència en l'ocupació.
- 6) Assessorament i informació al centre de treball sobre les necessitats i els processos d'adaptació del lloc formatiu.

7.7. Criteris de qualificació

La qualificació del mòdul d'FCT es formularà en termes d'APTE/NO APTE. Per a l'obtenció de la qualificació apte, l'alumnat haurà de tindre con dita qualificació tots els instruments d'avaluació que consten al punt 7.4 de la present programació.

Els mòduls professionals convalidats, o que hagen sigut objecte de correspondència amb la pràctica laboral es qualificaran, respectivament, amb l'expressió EXEMPCIÓ.

Al mòdul d'FCT només podrà presentar-se en dues convocatòries. Per a l'avaluació d'FCT es disposa únicament de les convocatòries i matrícules establides en la normativa vigent corresponent, sent necessària la matrícula en el curs acadèmic corresponent.

7.8. Procediment i criteris de recuperació

Les activitats del mòdul professional de Formació en centres de treball només podran realitzar-se dues vegades, preferentment la segona en un centre de treball diferent de la primera.

La no presentació a una convocatòria sense haver-hi renunciat prèviament segons consta al punt 7.5 d'aquesta programació; constarà com a «no apte» i consumirà convocatòria.

Els i les alumnes que no superen el mòdul professional d'FCT en la convocatòria ordinària no disposaran en el mateix curs escolar d'una convocatòria extraordinària de recuperació.

La resolució d'inici de curs en l'article 13 diu que el **programa formatiu específic dels mòduls no superats** es dissenyarà de forma diferenciada segons els períodes o moments d'aplicació, que podran ser els següents, això mantenint l'assistència a l'FCT:

c) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria realitzada abans de l'inici del primer període de realització del mòdul professional de Formació en centres de treball. Aquest programa incorporarà les activitats que l'alumne o

alumna realitzarà durant el tercer trimestre de l'any acadèmic, amb docència directa per part de professor o professora responsable de cada mòdul professional. Sense deixar d'assistir a l'FCT.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

d) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria fent-ho compatible amb la realització del mòdul de Formació en centres de treball o de Projecte. Es dissenyarà perquè l'alumne o l'alumna el realitze simultàniament, compatibilitzant l'assistència a classes o comptant amb tutories i orientació del professorat corresponent.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

En cas de no realitzar les activitats de recuperació s'haurà de tornar a cursar el mòdul el curs següent.

7.9. Activitats de reforç i ampliació

Les activitats de reforç i ampliació es portaran a terme en les:

- Entrevistes de seguiment de l'alumnat, tant al institut com al centre de pràctiques.
- Reunions amb l'alumnat al centre educatiu.

Aquestes consistiran en formació complementària per a que adquireixen les seues competències professionals, personals i socials.

7.10. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent del departament

En finalitzar cada curs acadèmic, el departament de pràctiques avaluarà la seua programació a la vista dels resultats aconseguits per l'alumnat.

L'avaluació de la programació didàctica es referirà, al menys, als aspectes següents:

- a) La selecció, distribució i seqüenciació dels continguts.
- b) Els criteris d'avaluació.
- c) La metodologia didàctica aplicada.
- d) Els materials i recursos didàctics utilitzats.
- e) Els criteris establits per a adoptar les mesures d'atenció a la diversitat i realitzar les adaptacions curriculars per als alumnes i les alumnes que les necessiten.
- f) Els resultats obtinguts per l'alumnat en el mòdul de Formació en centres de treball, especialment la seua inserció professional.

Els resultats de l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat, dels processos d'ensenyament, del projecte curricular de cicle i de la inserció professional dels alumnes que acaben els estudis, s'inclouran en les memòries de final de curs.

Memòria final del mòdul professional d'FCT: al finalitzar el curs acadèmic, el tutor o tutora elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en el desenvolupament de les pràctiques formatives., d'acord amb el model que s'establisca.

Memòria final del departament de pràctiques: al finalitzar el curs acadèmic, la direcció del departament de pràctiques elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en la realització de les pràctiques formatives, d'acord amb el model que s'establisca, posant l'accent en els indicadors de resultat i de satisfacció de l'alumnat i de les empreses col·laboradores.

8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els recursos didàctics i organitzatius estaran majoritàriament a l'empresa en que l'alumne realitza la seua FCT.

A més a més, realitzaran un diari al que deixaran constància de les activitats, orientacions i observacions de les seues actuacions i l'horari de permanència, a través del programa de Conselleria SAÓ FCT.

9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

La diversitat de capacitats, motivacions o interessos que presenten els alumnes al llarg de la seua trajectòria escolar és un fet ineludible que no es deu entendre com un obstacle per a l'assoliment dels objectius educatius proposats. Hi ha que entendre-la com una peculiaritat del desenvolupament dels sers humans que ha de ser tinguda en compte en tot procés d'ensenyament-aprenentatge. L'existència d'alumnes diversos és, doncs, el punt de partida normal de qualsevol procés educatiu, en el que no deu identificar-se el concepte d'atenció a la diversitat amb mesures extraordinàries per a donar resposta a dificultats d'aprenentatge que ocasionalment se puguem plantejar.

A l'article 15 de l'ordre 79/2010 es fa constar que el mòdul professional d'FCT podrà ser avaluat en dos convocatòries com a màxim, però l'alumnat amb greus problemes d'audició, visió i/o motricitat o amb unes altres necessitats educatives especials podrà disposar de tres convocatòries.

Si ocupa lloc d'alumnat amb NESE se'l pot fer una adaptació del programa formatiu. Sol si té algun tipus de discapacitat.

Els centres que imparteixen programes de formació professional en les modalitats presencial, semipresencial i a distància, facilitaran itineraris adaptats als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge de cada alumna i alumne, amb una organització que permeta les adaptacions, la provisió de suports materials o personal d'accés i les mesures flexibilitzadores que possibiliten l'assoliment dels objectius encaminats a l'obtenció total o parcial de la titulació.

No obstant en aquest últim cas devem tenir en compte que en l'ensenyament reglat postobligatori sols es poden aplicar adaptacions curriculars no significatives per als alumnes, a fi de que puguen obtenir la titulació corresponent.

Per tant, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb adaptacions curriculars, es realitzarà prenent com a referència els criteris d'avaluació per a ells contemplats, que, en tot cas, asseguraran un nivell suficient i necessari de consecució dels resultats d'aprenentatge corresponents, imprescindibles per a aconseguir la titulació (els mínims).

El departament d'orientació assessorarà als departaments didàctics, amb l'objecte de que aquestos alumnes puguen arribar a aconseguir els objectius del cicle formatiu.

La conselleria competent en matèria d'educació, en coordinació amb la conselleria competent en matèria de formació professional per a l'ocupació, ha de promoure la implicació de les empreses en els processos d'inserció, i afavorir que aquestes oferisquen pràctiques per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i facilitar-los la incorporació posterior al món laboral.

Al punt 7.6 d'aquesta programació figura la adaptació curricular del programa formatiu i/o del lloc formatiu-productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de minusvàlida.

10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR

En el mòdul FCT no es realitzen activitats complementàries.

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

Els elements transversals seran tractats a mesura que s'exposen i estudien la resta de continguts específics del cicle formatiu, estant present en tots els mòduls i de forma contínua en els intercanvis comunicatius i en els treballs realitzats.

Amb els elements transversals aconseguim dotar a l'alumnat de una formació integral, que contribuïska al seu desenvolupament com a persona en totes les seues dimensions i no solament com a estudiant. en l'execució de les pràctiques.

11.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

L'expressió oral i escrita es treballarà a les activitats presentades als tutors i tutores d'FCT de l'institut i les exposicions orals davant dels seus companys.

Activitats realitzades:

- Redacció del diari de l'alumnat amb SAÓ FCT.
- Treballs presentats com a instruments d'avaluació.
- Activitats de lectura i reflexió mitjançant el anàlisis de documents, bibliografia, i audiovisuals relacionades amb l'FCT o l'empresa, aportats pel tutor/a i/o instructor/a.
- Activitats de síntesis després de la reflexió per a presentar els treballs.

- Exposició oral de l'alumnat a les reunions al centre educatiu i posterior debat per al foment de l'expressió oral.

Les faltes d'ortografia, així com l'organització de coneixements i la expressió d'aquests seran presos en consideració a l'hora de les qualificacions en les activitats.

11.2. Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i la comunicació

Les TICs (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) fan referència a les tecnologies que ens faciliten els processos d'adquisició, transmissió i intercanvi d'informació. L'ús d'aquestes tecnologies en l'educació "per si" no basta per a un òptim procés d'aprenentatge. Per això, va néixer el terme TACs (Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement) fent referència a l'ús de les TICs com a eina formativa, incidint en la metodologia i en la utilització de la tecnologia dins de les planificacions educatives.

Al mòdul FCT s'utilitzen TICs tant a les entrevistes personals i reunions al centre educatiu sinó per a la comunicació amb l'alumnat a través del correu electrònic o del programa SAÓ per intercanviar missatges com per fer el diari de l'alumnat on han de deixar constància de les activitats fetes al lloc de pràctiques.

11.3. Foment de la competència emprenedora

El mòdul FCT afavoreix l'emprenedoria ja que permet que els alumnes coneguen la l'empresa en la que realitzen les seues pràctiques i altres empreses del sector en les exposicions orals de l'alumnat a les reunions al centre educatiu.

L'alumnat ha de comprendre l'organització i les característiques del sector productiu corresponent, així com els mecanismes d'inserció professional; conèixer la legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

A la vegada, cadascú ha de desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.

11.4. Educació cívica i constitucional

La LOE i la LOMQE, realitzen una referència constant a l'educació en valors, especialment en els art. 1 i 2 (principis i finalitats de l'educació, respectivament), en els quals es destaca: equitat i compensació de les desigualtats, la llibertat, la tolerància, el respecte, la no discriminació, la concepció de l'educació com un aprenentatge permanent al llarg de la vida, la flexibilitat de l'educació per a adaptar-se a qualsevol context, l'orientació educativa i professional als alumnes, l'esforç individual i la motivació, la prevenció i solució de conflictes i problemes, la no violència, el desenvolupament d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la responsabilitat i mèrit personals, respecte als drets humans, solidaritat, respecte cap als éssers vius i el medi ambient, regulació del propi aprenentatge i confiança en les seues aptituds, creativitat i esperit emprenedor, adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, i d'hàbits saludables, capacitació per a l'exercici d'activitats professionals, capacitat d'adaptació davant les situacions canviants.

Per a treballar aquests principis i l'educació cívica i constitucional del nostre alumnat, abans d'incorporar-se a les empreses, des del departament de pràctiques se'ls aporta per a la seua lectura, reflexió i debat amb els tutors o tutores, un protocol d'actuació als centres.

11.5 Utilització del valencià

La utilització del valencià a l'FCT a les empreses dependrà de les característiques del centre de pràctiques i dels diferents usuaris amb els que cada alumne haurà de dur a terme les activitats encomanades pel seu instructor/a.

Al centre educatiu l'alumnat presentarà les activitat en qualsevol de les dos llengües cooficials de la comunitat, al mateix temps que l'usarà per a les reunions i activitats d'ensenyament i aprenentatge.

11.6. Igualtat de gènere

Als nostres Departaments on també s'imparteixen estudis conduents a l'obtenció del títol de Tècnica/c Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere, som conscients que la igualtat de gènere no existeix a l'actualitat. Això implica que des dels diferents mòduls de tots els cicles es treballaran activitats per intentar aconseguir-la i fer conscient al nostre alumnat que és un problema de la societat actual. A més a més, si en tots els cicles que impartim aconseguim potenciar la igualtat serem la millor eina per previndre la violència de gènere.

Per afavorir la igualtat, si es dona el cas de tindre als cicles formatius alguna persona que desitge ser anomenada per altre nom degut al seu canvi de gènere per ser un cas de transsexualitat, s'adaptarà tota la documentació interna que es puga, tot i que en ÍTACA i com a conseqüència a SAÓ ha de constar el mateix nombre que al DNI de tot l'alumnat.

11.7. Inclusió

La inclusió és un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida normals. La inclusió està relacionada amb la integració, la cohesió i la justícia social. Una societat inclusiva, per tant, disposarà i habilitarà mecanismes per a assegurar la garantia dels drets humans, la dignitat i la ciutadania activa de totes les persones que la componen.

Per aquest motiu, al mòdul FCT incidim en la importància de valorar i treballar amb la diversitat per fer possible una participació completa i justa en les nostres activitats. Fomentant la igualtat en el tracte a les persones independentment del seu origen ètnic, religiós i/o de creença, cultural, nivell socioeconòmic, capacitats físiques i/o intel·lectuals, edat, gènere i relacions socioafectives.

Aquest element es treballa tant al centre educatiu com a les empreses ja que els nostres cicles pertanyen majoritàriament a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat.

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ

A la fi d'innovar i per implementar les actuacions dissenyades al centre educatiu, l'alumnat porta a terme alguna de les activitats plantejades al seu projecte o a la activitat avaluable sol·licitada pel tutor/a. Aquestes activitats, innovadores a la vegada que realistes i necessàries, fan que un alt nombre d'alumnat rebran una oferta de treball del centre de pràctiques a la finalització d'aquestes.

Projecte d'Innovació: Programa Emprén:

El Programa Emprén pretén dinamitzar, en tots els centres que ofereixen Formació Professional, experiències de cultura emprenedora mitjançant la implantació d'iniciatives emprenedores i la creació d'empreses en els centres educatius públics de la Generalitat Valenciana.

El Programa Emprén té els objectius generals següents:

- a) Fomentar la cultura emprenedora en tots els centres que imparteixen Formació Professional del sistema educatiu utilitzant metodologies actives d'educació i potenciant aspectes com la creativitat, la innovació i l'autogestió de l'alumnat que cursa cicles formatius de grau mitjà o superior de Formació Professional.
- b) Potenciar, des dels centres educatius, la col·laboració real entre alumnes, professors i l'ecosistema emprenedor de l'entorn territorial.
- c) Consolidar una xarxa de suport als docents, que permeta l'intercanvi i l'optimització d'experiències i recursos en matèria d'iniciativa emprenedora.

- d) Acostar els alumnes que cursen Formació Professional l'emprenedoria a l'entorn dels centres d'ensenyament.
- e) Implicar l'alumnat en el disseny i el desenvolupament de projectes emprenedors que puguin ser capaços de desenvolupar la seua pròpia empresa, desenvolupar la cooperació, la solidaritat, el treball en equip i l'esperit investigador i innovador, entre altres valors.
- f) Col·laborar amb altres comunitats autònomes sobre noves experiències que fomenten l'emprenedoria creativa.
- g) Generar un equip de treball integrat per personal docent per a la investigació i l'elaboració de materials didàctics per al foment de les habilitats emprenedores en Formació Professional.

L'IES Ribalta, com a centre innovador, porta a terme el programa Emprén amb l'alumnat de formació professional.

INFORMÀTICA DE OFICINA

INFORMÀTICA D'OFICINA

FORMACIÓ PROFESSIONAL BÀSICA
Presencial

1. INTRODUCCIÓ

El mòdul d'FCT consistirà en un pla formatiu pràctic, de caràcter obligatori i presencial, que pot adaptar-se als processos de treball de l'empresa, en el qual l'alumnat exercirà les activitats i funcions pròpies de l'àmbit productiu de la seua professió, en un centre de treball segons es defineix en la disposició normativa que regule el currículum del cicle en la Comunitat Valenciana.

El mòdul d'FCT es desenvoluparà en un entorn laboral on l'alumnat, orientat tant pel seu tutor o tutora del centre educatiu com pel seu instructor o instructora del centre de treball, realitzarà activitats del seu programa formatiu, prèviament establert, portant-les al món productiu real.

L'alumnat que realitze el mòdul d'FCT continua sent estudiant matriculat en ensenyaments reglats, per tant, la relació amb el centre de treball no és laboral ni haurà d'estar retribuïda econòmicament. No obstant això, és compatible amb la percepció de subvencions o beques, públiques o privades, en concepte de desplaçament o dietes.

El mòdul d'FCT es podrà cursar totalment en un sol període temporal ininterromput, o bé en diversos períodes parcials, cadascun dels quals constituirà una unitat formativa.

1.1. Justificació de la programació

1.1.1. Normativa

El sistema educatiu espanyol es regeix actualment per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) i la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE). Pel que fa a la Formació Professional, la LOMQE no realitza canvis de currículum. Per tant, no existeixen cicles LOMQE perquè aquesta nova llei no canvia ni currículum, ni metodologia, ni criteris d'avaluació.

La LOE-LOMQE estableix com a finalitat de la Formació Professional la de preparar als alumnes per a l'activitat en el seu camp professional i facilitar la seua adaptació a les modificacions laborals, contribuir al seu desenvolupament personal i a l'exercici d'una ciutadania democràtica.

Com s'assenyala en la norma, una persona qualificada no solament compta amb el domini de tècniques que li permeten fer el seu treball eficaçment, sinó també amb un altre tipus de capacitats que li permetran integrar-se laboralment en els objectius i les missions de l'organització productiva. Segons l'article 2 de la LOE, l'educació ha de ser integral.

La present programació se fonamenta específicament en el Reial Decret 1147/2011 de 29 de juliol per la que s'estableix l'ordenació general de la formació professional i en el recollit en les següents normes legals:

[Reial Decret 356/2014, de 16 de maig, pel que s'estableixen set títols de Formació Professional Bàsica del catàleg de títols dels ensenyaments de Formació Professional \(Annex VII: Títol Professional Bàsic en Informàtica d'Oficina\).](#)

[Decret 185/2014, de 31 d'octubre](#), de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'establixen vint currículums corresponents als cicles formatius de Formació Professional Bàsica al àmbit de la Comunitat Valenciana (Annex XXII: Títol Professional Bàsic en Informàtica d'Oficina).

A més hem de tindre en compte la següent normativa:

- Orde 78/2010, de 27 d'agost, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació i organització acadèmica dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
- Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'avaluació de l'alumnat dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. (Modificada parcialment per l'Ordre 86/2013).
- Orde 46/2012 de 12 de juliol de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Ordre 86/2013, de 20 de setembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana.
- Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.
- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
- ORDRE 30/2022, de 12 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització i l'autorització dels ensenyaments dels cicles formatius de Formació Professional en el règim semipresencial en centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana.
- ORDRE 12/2022, de 9 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) dels cicles formatius de grau mitjà i superior, Formació Professional

Bàsica, Programes Formatius de Qualificació Bàsica, Cursos d'Especialització i Bloc de Formació Pràctica (BFP) dels Ensenyaments de Règim Especial, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

- RESOLUCIÓ de 2 de juny de 2022, de la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es dicten instruccions per a la gestió del mòdul professional de Formació en Centres de Treball.
- RESOLUCIÓ de 6 de juliol de 2023, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que durant el curs 2023-2024 impartisquen Formació Professional de grau C, D i E.
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2024, del director general de Centres Docents per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2024-2025 en la Comunitat Valenciana.

Horaris de realització del mòdul d'FCT:

1. El nombre màxim d'hores per jornada de pràctiques s'ajustarà al determinat per la normativa laboral vigent, general i sectorial, tenint en compte la normativa aplicable a menors d'edat, quan siga procedent.

2. Durant el període de realització del mòdul professional d'FCT l'horari de l'alumnat haurà d'adaptar-se a l'horari laboral del centre de treball i preferentment s'establirà en horari comprés entre les 6.00 i 22.00 hores.

3. L'alumnat podrà simultaniejar un treball remunerat amb la realització del mòdul professional d'FCT sempre que pugua ser compatible per raó d'horari.

4. L'horari nocturn és extraordinari i serà, exclusivament, per a alumnes majors d'edat, i únicament durant el temps indispensable per a realitzar les activitats del programa formatiu que no puguen realitzar-se en horari ordinari.

La realització del mòdul professional d'FCT en horari extraordinari requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu i la comunicació a Inspecció d'Educació.

5. A l'efecte del còmput d'hores, la realització de pràctiques que comporten la pernoctació de l'alumnat en el lloc del seu desenvolupament (cas de l'alumnat embarcat o d'activitats en el medi natural i altres), cada dia de pràctiques podrà computar fins a 14 hores.

6. El còmput total d'hores efectives de permanència en un mateix dia en el centre de treball, corresponent a la suma de jornada de pràctiques i si és el cas hores exercint un lloc de treball en el mateix centre de treball diferent a aquell per al qual s'exerceixen les FCT, no podrà sobrepassar les 40 hores setmanals o hores màximes de còmput setmanal que determine la normativa laboral corresponent al sector productiu en el qual es trobe.

1.1.2. Per organitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge en un temps definit

El mòdul professional d'FCT té com a finalitat que l'alumnat adquirisca els resultats d'aprenentatge (LOE), que han de ser desenrotllats en un àmbit productiu real, on l'alumnat observe i exercisca les funcions pròpies de la professió, conega l'organització dels processos productius o de servicis i les relacions sociolaborals en el centre de treball.

Tots els cicles formatius de Formació Professional i FPB inclouen un mòdul professional de Formació en Centres de Treball, FCT, que no tindrà caràcter laboral ni estarà retribuït, i del qual podrà declarar-se la seua exempció per als que acrediten experiència laboral, relacionada amb els estudis professionals respectius.

Este mòdul té caràcter obligatori i presencial per a l'alumnat que cursa les mencionades ensenyances. Per al mòdul d'FCT, només podrà presentar-se en 2 convocatòries, preferentment per a la segona convocatòria les activitats d'FCT es realitzaran en un centre de treball diferent de la primera.

Els períodes de realització del mòdul d'FCT coincidiran amb caràcter general en calendari escolar i dependran del model triat. Es pot diferenciar entre el model ordinari i el model extraordinari flexible.

S'entén per model ordinari el que es realitza de manera total, ininterrompudament, en segon curs una vegada superats els mòduls formatius del currículum corresponent, segons el calendari escolar establert.

S'entén per model extraordinari flexible el que es realitza de manera parcial, en diversos períodes, inclòs el mes d'agost, amb caràcter voluntari per a l'alumnat, segons acord de l'equip educatiu i autorització de la direcció del centre, a partir de la finalització del tercer quadrimestre del primer curs, sempre que l'alumne o alumna dispose de formació certificada en matèria de prevenció de riscos laborals de nivell bàsic amb un mínim de 30 hores. Els períodes parcials de realització seran com a mínim de 100 hores i com a màxim del 70 % de les hores totals que comprenen el mòdul d'FCT.

La realització del mòdul d'FCT en model extraordinari requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Els requisits que s'han d'aportar per a dur a terme les **autoritzacions**, dependran de cadascuna de les situacions excepcionals, i en tots haurà de constar:

- Consentiment del tutor o tutora.
- Consentiment de l'alumnat
- Instància de l'equip educatiu.
- Informe amb les causes objectives que ho justifiquen (falta de llocs formatius, estacionalitat del sector, etc.).
- Programa formatiu.
- Calendari i horari proposats.
- Mecanisme de seguiment i control tutorial.

1.2. Contextualització

La PGA deu estar vinculada amb el Projecte Curricular de Centre, des del punt de vista escolar, al marc sociocultural.

A l'IES Francesc Ribalta s'imparteixen els cicles de grau superior d'Educació Infantil, Animació sociocultural i Turística, Promoció d'Igualtat de Gènere i Integració Social, i de grau mitjà el cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència, tots ells pertanyen a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat. Estan en modalitat presencial i el cicles d'Educació Infantil, Integració Social, Promoció de la Igualtat de Gènere i Atenció a Persones en Situació de Dependència també en semipresencial. A més s'imparteix la Formació Professional Bàsica de Informàtica d'Oficina presencial.

El nombre d'hores de FCT són: 240 hores la FP bàsica, 380 el grau mitjà i 400 els superiors. El nombre d'alumnes per grup està al voltant de 30 en presencial, 45 en semipresencial, i 18 en FPB. Per les característiques dels nostres cicles, l'alumnat és de diferents zones de la ciutat i molts d'ells de fora de la localitat.

L'alumnat de FPB té entre 15 i 18 anys, normalment sense acabar 2n de la ESO i algunes vegades amb conductes disruptives. El més important és ensenyar pautes de comportament i motivar-los a l'esforç i a trobar uns estudis relacionats amb les seues fortaleces.

L'alumnat de CF de Grau Mitjà té unes edats compreses entre 16 i 20 anys. En la seua majoria accedeix al immediatament després d'acabar l'ESO, havent triat els estudis professionals com a complement d'una formació que li permeta l'accés al grau superior normalment o al mercat laboral.

El perfil de l'alumnat dels CF de Grau Superior és heterogeni, tant en la seua edat com en la seua formació prèvia i amb circumstàncies personals i professionals de major responsabilitat. La crisi econòmica ha propiciat la matriculació de persones adultes que desitgen ampliar la seua formació o reorientar la seua carrera professional. Tampoc és infreqüent en aquest nivell la presència d'alumnat amb estudis universitaris que trien els CF com un complement idoni per a la seua formació.

Una característica de l'alumnat dels nostres cicles és que són majoritàriament de sexe femení i això descriu ja el sector i la societat en si, ja que les tasques de "tenir cura" de persones queden habitualment relegades a este sexe. A l'FPB d'Informàtica no es dona esta situació.

Cap destacar l'augment d'alumnat amb nese i amb malalties mentals els últims anys (ansietat, depressions, trastorns de personalitat...). Aquesta situació comporta una gran dificultat al treball a classe, a la ubicació en centres de pràctiques i a la titulació de l'alumnat.

Molts d'ells compaginen els estudis amb l'activitat laboral o han treballat ja alguna vegada. Açò fa que es tracte d'alumnat molt motivat que els cursa perquè realment els interessa i troben que tenen eixides professionals. Per tant, no trobem problemes seriosos de conducta, excepte en FPB.

Respecte als espais i instal·lacions del centre contem amb aules amb projector, WiFi, aules d'informàtica i aula-taller. En el cas de la FPB les aules estan dotades amb ordinadors per als alumnes. D'aquests espais fem ús en les tasques de tutorització de l'alumnat ja que el mòdul FCT es desenvolupa majoritàriament en diferents empreses.

2. OBJECTIUS

2.1. Objectius generals d'etapa

A aquesta programació li són aplicables tots els principis i continguts del projecte curricular de formació professional de l'IES Francesc Ribalta de la que forma part.

A més, en primer lloc hem de tindre en compte l'OBJECTE DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, recollits en l'art. 3 del RD 1147/2011 de 29 de juliol d'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu:

- Exercir l'activitat professional definida en la competència general del programa formatiu.
- Comprendre l'organització i característiques del sector productiu corresponent, els mecanismes d'inserció professional, la seua legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

- Consolidar hàbits de disciplina, treball individual i en equip, així com capacitats d'autoaprenentatge i capacitat crítica.
- Establir relacions interpersonals i socials, en l'activitat professional i personal, basades en la resolució pacífica dels conflictes, el respecte als altres i el rebuig a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als comportaments sexistes.
- Previndre els riscos laborals i mediambientals i adoptar mesures per a treballar en condicions de seguretat i salut.
- Desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.
- Potenciar la creativitat, la innovació i la iniciativa emprenedora.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, així com les llengües estrangeres necessàries en la seua activitat professional.
- Comunicar-se de forma efectiva en el desenvolupament de l'activitat professional i personal.
- Gestionar la seua carrera professional, analitzant els itineraris formatius més adequats per a millorar la seua ocupabilitat.

Així mateix, la formació professional fomentarà la igualtat efectiva d'oportunitats entre homes i dones per a accedir a una formació que permet tot tipus d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes.

Respecte als diferents cicles formatius, el objectius generals seran:

Objectius generals del FPB Informàtica de oficina

a) Instal·lar aplicacions informàtiques, integrant-les en el sistema operatiu i xarxa de l'oficina, per al seu ús en xarxa en el tractament i impressió de dades, textos i presentacions i el seu posterior arxiu.

b) Utilitzar les aplicacions informàtiques per a tractament de de text i fulls de càlcul aplicant procediments d'escriptura al tacte amb exactitud i rapidesa, utilitzant un sistema de gravació segur.

c) Desenrotllar activitats de registre i enquadernació de documents.

d) Acoblar i connectar components i perifèrics utilitzant les ferramentes adequades, aplicant procediments i normes, per a muntar sistemes microinformàtics i xarxes i interpretant i aplicant les instruccions de catàlegs de fabricants d'equips i sistemes.

e) Substituir i ajustar components físics i lògics per a mantindre sistemes microinformàtics i xarxes locals, aplicant tècniques de localització d'averies senzilles en els sistemes i equips informàtics seguint pautes establides per a mantindre sistemes microinformàtics i xarxes locals.

f) Identificar i aplicar tècniques de verificació en el muntatge i el manteniment seguint pautes establides per a realitzar comprovacions rutinàries.

g) Ubicar i fixar canalitzacions i la resta d'elements d'una xarxa local cablejada, sense fil o mixta, aplicant procediments de muntatge i protocols de qualitat i seguretat, per a instal·lar i configurar xarxes locals.

h) Aplicar tècniques de preparat, conformat i guiat de cables, preparant els espais i manejant equips i ferramentes per a tendir el cablejat en xarxes de dades.

i) Reconéixer les ferramentes del sistema operatiu i perifèrics manejant-les per a realitzar configuracions i resoldre problemes d'acord amb les instruccions del fabricant.

j) Elaborar i modificar informes senzills i fitxes de treball per a manejar aplicacions ofimàtiques de processadors de text.

k) Comprendre els fenòmens que succeïxen en l'entorn natural per mitjà del coneixement científic com un saber integrat, així com conéixer i aplicar els mètodes per a identificar i resoldre problemes bàsics en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.

l) Desenrotllar habilitats per a formular, plantejar, interpretar i resoldre problemes aplicar el raonament de càlcul matemàtic per a desembolicar-se en la societat, en l'entorn laboral i gestionar els seus recursos econòmics.

m) Identificar i comprendre els aspectes bàsics de funcionament del cos humà i posar-los en relació amb la salut individual i col·lectiva i valorar la higiene i la salut per a permetre el desenvolupament i consolidació d'hàbits saludables de vida en funció de l'entorn en què s'encontra.

n) Desenvolupar hàbits i valors acords amb la conservació i sostenibilitat del patrimoni natural, comprènent la interacció entre els sers vius i el medi natural per a valorar les conseqüències que es deriven de l'acció humana sobre l'equilibri mediambiental.

ñ) Desenvolupar les destreses bàsiques de les fonts d'informació utilitzant amb sentit crític les tecnologies de la informació i de la comunicació per a obtenir i comunicar informació en l'entorn personal, social o professional.

o) Reconèixer característiques bàsiques de produccions culturals i artístiques, aplicant tècniques d'anàlisi bàsica dels seus elements per a actuar amb respecte i sensibilitat cap a la diversitat cultural, el patrimoni historicoartístic i les manifestacions culturals i artístiques.

p) Desenvolupar i refermar habilitats i destreses lingüístiques i aconseguir el nivell de precisió, claredat i fluïdesa requerides, utilitzant els coneixements sobre la llengua castellana i, si és el cas, la llengua cooficial per a comunicar-se en el seu entorn social, en la seua vida quotidiana i en l'activitat laboral.

q) Desenvolupar habilitats lingüístiques bàsiques en llengua estrangera per a comunicar-se de forma oral i escrita en situacions habituals i predicibles de la vida quotidiana i professional.

r) Reconèixer causes i trets propis de fenòmens i esdeveniments contemporanis, evolució històrica, distribució geogràfica per a explicar les característiques pròpies de les societats contemporànies.

s) Desenvolupar valors i hàbits de comportament basats en principis democràtics, aplicant-los en les seues relacions socials habituals i en la resolució pacífica dels conflictes.

t) Comparar i seleccionar recursos i ofertes formatives existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida per a adaptar-se a les noves situacions laborals i personals.

u) Desenvolupar la iniciativa, la creativitat i l'esperit emprenedor, així com la confiança en si mateix, la participació i l'esperit crític per a resoldre situacions i incidències tant de l'activitat professional com de la personal.

v) Desenvolupar treballs en equip, assumint els seus deures, respectant als altres i cooperant amb ells, actuant amb tolerància i respecte als altres per a la realització eficaç de les tasques i com a mitjà de desenvolupament personal.

w) Utilitzar les tecnologies de la informació i de la comunicació per a informar-se, comunicar-se, aprendre i facilitar-se les tasques laborals.

x) Relacionar els riscos laborals i ambientals amb l'activitat laboral amb el propòsit d'utilitzar les mesures preventives corresponents per a la protecció personal, evitant danys a les altres persones i en el mig ambiente.

y) Desenvolupar les tècniques de la seua activitat professional assegurant l'eficàcia i la qualitat en el seu treball, proposant, si és procedent, millores en les activitats de treball.

z) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals per a participar com a ciutadà democràtic.

2.2. Resultats aprenentatge del mòdul professional de Formació en Centres de Treball

Resultats aprenentatge del FPB Informàtica de oficina

CODI: 3032

1. Selecciona els components i ferramentes per a la realització del muntatge i manteniment de sistemes microinformàtics, descrivint-los i relacionant-los amb la seua funció i aplicació en la instal·lació.

2. Acobla els components maquinari d'un equip microinformàtic, interpretant guies i instruccions i aplicant tècniques de muntatge.

3. Instal·la sistemes operatius mono lloc identificant les fases del procés i relacionant-les amb la funcionalitat de la instal·lació
4. Comprova la funcionalitat dels sistemes, suports i perifèrics instal·lats relacionant les intervencions amb els resultats a aconseguir.
5. Realitza el manteniment bàsic de sistemes informàtics, suports i perifèrics, relacionant les intervencions amb els resultats que cal aconseguir.
6. Emmagatzema equips, perifèrics i consumibles, descrivint les condicions de conservació i etiquetatge.

3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

Competències professionals, personals i socials del FPB Informàtica de oficina

- a) Preparar equips i aplicacions informàtiques per a dur a terme la gravació, tractament, impressió, reproducció i arxivat de dades i textos, assegurant el seu funcionament.
- b) Elaborar documents per mitjà de les utilitats bàsiques de les aplicacions informàtiques dels processadors de text i fulls de càlcul aplicant procediments d'escriptura al tacte amb exactitud i rapidesa, arxivant la informació i documentació, tant en suport digital com convencional, d'acord amb els protocols establerts.
- c) Arreplegar els materials per a escometre el muntatge i/o manteniment en sistemes microinformàtics i xarxes de transmissió de dades.
- d) Realitzar operacions auxiliars de muntatge de sistemes microinformàtics i dispositius auxiliars en condicions de qualitat
- e) Realitzar operacions auxiliars de manteniment i reparació de sistemes microinformàtics garantint el seu funcionament.
- f) Realitzar les operacions per a l'emmagatzemament i transport de sistemes, perifèrics i consumibles, seguint criteris de seguretat i catalogació.

- g) Realitzar comprovacions rutinàries de verificació en el muntatge i manteniment de sistemes y/o instal·lacions.
- h) Muntar canalitzacions per a cablejat de dades en condicions de qualitat i seguretat.
- i) Tendir el cablejat de xarxes de dades aplicant les tècniques i procediments normalitzats.
- j) Manejar les ferramentes de l'entorn usuari proporcionades pel sistema operatiu i els dispositius d'emmagatzemament d'informació.
- k) Resoldre problemes predicibles relacionats amb el seu entorn físic, social, personal i productiu, utilitzant el raonament científic i els elements proporcionats per les ciències aplicades i socials.
- l) Actuar de forma saludable en distints contextos quotidians que afavorisquen el desenrotllament personal i social, analitzant hàbits i influències positives per a la salut humana.
- m) Valorar actuacions encaminades a la conservació del medi ambient diferenciant les conseqüències de les activitats quotidianes que puga afectar l'equilibri del mateix.
- n) Obtindre i comunicar informació destinada a l'autoaprenentatge i al seu ús en distints contextos del seu entorn personal, social o professional per mitjà de recursos al seu abast i els propis de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- ñ) Actuar amb respecte i sensibilitat cap a la diversitat cultural, el patrimoni historicoartístic i les manifestacions culturals i artístiques, apreciand el seu ús i gaudi com a font d'enriquiment personal i social.
- o) Comunicar-se amb claredat, precisió i fluïdesa en distints contextos socials o professionals i per distints mitjans, canals i suports al seu abast, utilitzant i adequant recursos lingüístics orals i escrits propis de la llengua castellana i, si és el cas, de la llengua cooficial.
- p) Comunicar-se en situacions habituals tant laborals com personals i socials utilitzant recursos lingüístics bàsics en llengua estrangera.
- q) Realitzar explicacions senzilles sobre esdeveniments i fenòmens característics de les societats contemporànies a partir d'informació històrica i geogràfica al seu disposició.

r) Adaptar-se a les noves situacions laborals originades per canvis tecnològics i organitzatius en la seua activitat laboral, utilitzant les ofertes formatives al seu abast i localitzant els recursos per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació.

s) Complir les tasques pròpies del seu nivell amb autonomia i responsabilitat, emprant criteris de qualitat i eficiència en el treball assignat i efectuant-ho de forma individual o com a membre d'un equipo.

t) Comunicar-se eficaçment, respectant l'autonomia i competència de les distintes persones que intervenen en el seu àmbit de treball, contribuint a la qualitat del treball realitzat.

u) Assumir i complir les mesures de prevenció de riscos i seguretat laboral en la realització de les activitats laborals evitant danys personals, laborals i ambientals.

v) Complir les normes de qualitat, d'accessibilitat universal i disseny per a tots que afecten la seua activitat professional.

w) Actuar amb esperit emprenedor, iniciativa personal i responsabilitat en l'elecció dels procediments de la seua activitat professional.

x) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seua activitat professional, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

4. CONTINGUTS

Continguts del FPB Informàtica de oficina

Muntatge de sistemes microinformàtics: operacions auxiliars:

- Equips microinformàtics. Identificació de components.
- Ferramentes i instruments per al muntatge. Identificació i maneig.
- Tècniques de muntatge i desmuntatge de components i accessoris.

- Sistemes operatius. Funció.
- Instal·lació i configuració del sistema operatiu. Verificació del funcionament.
- Seguretat en el muntatge d'equips microinformàtics.

Manteniment de sistemes microinformàtics:

- Manteniment preventiu en sistemes informàtics i xarxes.
- Revisió d'equips: suports i perifèrics.
- Ferramentes i instruments per al manteniment. Identificació i maneig.
- Neteja dels elements d'equips informàtics.
- Modificació de configuracions.
- Avaries típiques.

Muntatge i manteniment d'elements de xarxes informàtiques:

- Xarxes locals. Topologia.
- Identificació i funció dels equips de les xarxes locals.
- Tècniques de muntatge i manteniment. Canalitzacions. Cablatges.
- Xarxes sense fil. Elements de les xarxes sense fil.
- Concentradors i encaminadors. Funció i tècniques de muntatge.
- Muntatge de rosetes.
- Avaries físiques més comunes. Causes. Solució.

Actuació segons les mesures de prevenció i protecció en l'empresa:

- Regulació de les mesures de prevenció i protecció individual i col·lectiva.
- Factors i situacions de risc en l'empresa.
- Actituds del treballador per a minimitzar els riscos.
- Equips individuals i dispositius de prevenció en l'empresa.

- Pla de prevenció de l'empresa.

Tècniques d'organització del treball personal amb orde, neteja, minimització de consum d'energia i producció de residus.

Actuació responsable en el lloc de treball i integració personal en l'empresa:

- Jerarquia en l'empresa. Instruccions i comunicació en l'equip de treball.
- Actituds professionals: orde, neteja, responsabilitat i seguretat.
- Puntualitat i imatge personal en l'empresa.
- Reconeixement i aplicació de les normes internes, procediments normalitzats de treball i altres, de l'empresa.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

El mòdul professional FCT no s'estructura per unitats didàctiques ja que és la posada en pràctica en les empreses de tots els continguts après durant la resta de mòduls professionals dels diferents cicles formatius.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

L'activitat de l'alumne o l'alumna que accedisca al mòdul professional d'FCT s'haurà d'ajustar al programa formatiu establert pel tutor o la tutora d'FCT i l'empresa col·laboradora.

El mòdul professional d'FCT es realitzarà, amb caràcter general, en centres de treball situats a la Comunitat Valenciana les activitats des quals estiguen relacionats amb el cicle formatiu que estiga cursant l'alumnat.

Amb caràcter excepcional,

- Fora de la Comunitat Valenciana: requerirà autorització expressa de la direcció del centre educatiu, que comunicarà aquesta autorització a la Inspecció d'Educació i a la direcció general competent en matèria de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial.
- En el mateix centre de treball on exerceix treball remunerat si el lloc formatiu de pràctiques, els períodes i els horaris relatius en aquest estan clarament diferenciats dels corresponents al lloc de treball remunerat.
- Com a conseqüència de les circumstàncies personals de l'alumnat o situacions d'excepcionalitat, es podrà realitzar una simulació de les competències a adquirir en el centre de treball, en el mateix centre educatiu, bé de manera parcial o total. La realització del mòdul professional d'FCT en el mateix centre educatiu requerirà autorització expressa de la direcció del centre i la comunicació a la Inspecció d'Educació.
- Fora del marc de programes afavorits per la conselleria competent en matèria d'educació, podran sol·licitar la realització total o parcial del mòdul professional d'FCT per part del seu alumnat fora del territori espanyol, tant si és en el marc de programes de la Unió Europea com si no.

Aquestes situacions requerirà l'autorització expressa de la direcció del centre educatiu. Una vegada autoritzades per la direcció del centre educatiu, s'ha d'informar, pel procediment que s'indique, a la Inspecció d'Educació corresponent del centre, que podran revocar aquesta autorització per causa motivada.

Per poder ser autoritzades hauran de contar amb el consentiment del tutor o tutora, el consentiment de l'alumnat, un informe amb les causes objectives que ho justifiquen, calendari i horari proposats i mecanisme de seguiment i control tutorial.

6.1. Metodologia general i específica

Este mòdul professional contribuïx a completar les competències de cada títol i els objectius generals del cicle o FPB, tant aquells que s'han aconseguit en el centre educatiu, com els que són difícils d'aconseguir en el mateix.

6.2. Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge

Les activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge són:

- Totes les activitats i funcions assignades al centre de treball relacionades amb el seu perfil professional i que consten al programa formatiu de l'alumne.
- Les activitats sol·licitades pel tutor/a.
- Totes aquestes activitats són avaluable i consten dins dels criteris d'avaluació que estan al punt 7 de aquesta programació.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació del mòdul d'FCT ha d'assegurar que l'alumnat ha adquirit un grau de competències suficients en situacions reals de treball.

L'avaluació final del mòdul d'FCT serà realitzada pel tutor o tutora i l'equip educatiu de cada alumne o alumna. Aquesta avaluació es fonamentarà en els assoliments adquirits per l'alumnat, tenint en compte el programa formatiu i les competències adquirides en finalitzar el període d'FCT.

7.1. Objectius

Els objectius de l'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) són els resultats d'aprenentatge que estan reflectits al punt 2.b d'aquesta programació.

7.2. Criteris d'avaluació

Criteris d'avaluació del FPB Informàtica de oficina

1. Selecciona els components i ferramentes per a la realització del muntatge i manteniment de sistemes microinformàtics, descrivint-los i relacionant-los amb la seua funció i aplicació en la instal·lació.

a) S'han descrit les característiques dels elements elèctrics i electrònics utilitzats en el muntatge de sistemes.

b) S'han descrit les operacions i comprovacions prèvies a la manipulació segura de components elèctrics y/o electrònics.

c) S'han identificat els dispositius i ferramentes necessaris en la manipulació segura de sistemes electrònics.

d) S'han seleccionat les ferramentes necessàries per al procediment de muntatge, substitució o connexió de components maquinari d'un sistema microinformàtic.

e) S'han identificat funcionalment els components maquinari per a l'acoblament y/o manteniment d'un equip microinformàtica.

f) S'han descrit les característiques tècniques de cada un dels components maquinari (interns i externs) utilitzats en el muntatge y/o manteniment d'un equip microinformàtic.

g) S'han localitzat els blocs funcionals en plaques bases utilitzades en els sistemes microinformàtics.

h) S'han identificat els tipus de ports, badies internes i cables de connexió (de dades i elèctrics, entre altres) existents d'un equip microinformàtic.

i) S'han seguit les instruccions rebudes.

2. Acobla els components maquinari d'un equip microinformàtic, interpretant guies i instruccions i aplicant tècniques de muntatge.

a) S'ha comprovat cada component abans de la seua utilització, seguint les normes de seguretat establides.

b) S'han interpretat les guies d'instruccions referents als procediments d'integració o acoblament, substitució i connexió del component maquinari d'un sistema microinformàtic.

c) S'han reconegut en distintes plaques base cada un dels sòcols de connexió de microprocessadors i els dissipadors, entre altres.

d) S'han acoblament els components maquinari interns (memòria, processador, targeta de vídeo, pila, entre altres) en la placa base del sistema microinformàtic.

e) S'ha fixat cada dispositiu o targeta en la ranura o badia corresponent, segons guies detallades d'instal·lació.

f) S'han connectat adequadament aquells components maquinari interns (disc dur, DVD, CD-ROM, entre altres) que necessiten cables de connexió per a la seua integració en el sistema microinformàtic.

3. Instal·la sistemes operatius mono-lloc identificant les fases del procés i relacionant-les amb la funcionalitat de la instal·lació.

a) S'han descrit els passos que s'ha de seguir per a la instal·lació o actualització.

b) S'ha verificat l'absència d'errors durant el procés de càrrega del sistema operatiu.

c) S'han utilitzat les ferramentes de control per a l'estructura de directoris i la gestió de permisos.

d) S'han instal·lat actualitzacions i pegats del sistema operatiu segons les instruccions rebudes.

e) S'han realitzat còpies de seguretat dels dades.

f) S'han anotat les possibles fallades produïts en la fase d'arrancada de l'equip microinformàtic.

g) S'han descrit les funcions de replicació física (“clonació”) de discos i particions en sistemes microinformàtics.

h) S'han utilitzat ferramentes programari per a la instal·lació d'imatges de discos o particions assenyalant les restriccions d'aplicació de les mateixes.

i) S'ha verificat la funcionalitat de la imatge instal·lada, tenint en compte el tipus de “clonació” realitzada.

4. Comprova la funcionalitat dels sistemes, suports i perifèrics instal·lats relacionant les intervencions amb els resultats a aconseguir.

a) S'ha aplicat a cada component maquinari i perifèric el procediment de testatge adequat.

b) S'ha verificat que l'equip microinformàtic realitza el procediment d'encesa i de POST (Power On Self Test) , identificant l'origen dels problemes, en el seu caso.

c) S'ha comprovat la funcionalitat dels suports per a emmagatzemament d'informació.

d) S'ha verificat la funcionalitat en la connexió entre components de l'equip microinformàtic i amb els perifèrics.

e) S'han utilitzat ferramentes de configuració, testatge i comprovació per a verificar el funcionament del sistema.

f) S'han utilitzat les ferramentes i guies d'ús per a comprovar l'estat dels suports i de la informació continguda en els mateixos.

g) S'han registrat els resultats i les incidències produïdes en els processos de comprovació.

5. Realitza el manteniment bàsic de sistemes informàtics, suports i perifèrics, relacionant les intervencions amb els resultats que cal aconseguir.

a) S'ha comprovat per mitjà d'indicadors lluminosos, que els perifèrics connectats tenen alimentació elèctrica i les connexions de dades.

b) S'han descrit els elements consumibles necessaris per a ser utilitzats en els perifèrics de sistemes microinformàtics.

c) S'han utilitzat les guies tècniques detallades per a substituir elements consumibles.

d) S'han descrit les característiques dels components, dels suports i dels perifèrics per a conèixer els aspectes que afecten el seu manteniment.

e) S'han utilitzat les guies dels fabricants per a identificar els procediments de neteja de components, suports i perifèrics.

f) S'ha realitzat la neteja de components, suports i perifèrics respectant les disposicions tècniques establides pel fabricant mantenint el seu funcionalitat.

g) S'han arreplegat els residus i elements d'usar i tirar de manera adequada per a la seua eliminació o reciclatge.

6. Emmagatzema equips, perifèrics i consumibles, descrivint les condicions de conservació i etiquetatge.

a) S'han descrit les condicions per a manipular, transportar i emmagatzemar components i perifèrics d'un sistema microinformàtic.

b) S'han identificat els tipus d'embalatge per al transport y/o magatzematge de cada dispositiu, perifèric i consumible.

c) S'han utilitzat les ferramentes necessàries per a realitzar les tasques d'etiquetatge prèvies a l'embalatge y/o emmagatzemament de sistemes, perifèrics i consumibles.

d) S'han utilitzat els mitjans auxiliars adequats als elements a transportar.

e) S'han aplicat les normes de seguretat en la manipulació i el transport d'elements i equips.

f) S'ha comprovat que els components rebuts es corresponen amb l'albarà d'entrega i que es troben en bon estat.

g) S'han registrat les operacions realitzades seguint els formats establerts.

h) S'han arreplegat els elements d'usar i tirar per a la seua eliminació o reciclatge.

7.3. Indicadors d'èxit (estàndards d'aprenentatge)

Els indicadors d'èxit no existeixen en formació professional.

7.4. Instruments d'avaluació

Per a efectuar l'avaluació, es comptarà amb els documents següents:

- L'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat, que podrà incloure la valoració personal de l'instructor o instructora del centre de treball.
- El diari de seguiment elaborat per l'alumnat al programa de Conselleria SAÓ FCT.
- Aquells que requerisca el professor tutor o professora tutora per a realitzar una avaluació sistemàtica i objectiva.

Els instruments d'avaluació que requerixen des de tutoria en els diferents cicles formatius són:

Instruments d'avaluació del FPB Informàtica de oficina

- Diari d'observació complementari al fulls setmanals de seguiment.
- Entrevistes de seguiment amb els instructors o instructores de les empreses.
- Entrevistes de seguiment amb l'alumnat.

- Assistència a sessions en el centre educatiu de l'alumnat que estiga desenvolupant el mòdul professional d'FCT per a realitzar activitats de seguiment, assessorament i suport. Aquestes sessions seran d'assistència obligatòria i serà causa justificada d'inassistència al centre de treball aqueix dia.

La còpia i/o el plagi de qualsevol dels instruments d'avaluació de la FCT comporta la repetició d'aquest i en cas de no realitzar-lo correctament serà motiu de NO apte al mòdul.

La falsedat documental al diari de seguiment elaborat per l'alumnat respecte a les activitats realitzades al centre de pràctiques o les hores de permanència al mateix seran igualment NO apte al mòdul FCT.

7.5. Tipus d'avaluació

Als cicles en règim semipresencial o a distància, la matrícula del mòdul de Formació en centres de treball, i si escau del mòdul projecte, es farà en aquest règim semipresencial. La realització del mòdul professional FCT sempre té caràcter obligatori i presencial.

Amb caràcter general, **l'accés de l'alumnat al mòdul professional d'FCT**, amb independència del règim en què va cursar els ensenyaments, tindrà lloc sempre que haja aconseguit un determinat nivell de competències professionals en els altres mòduls professionals d'un cicle formatiu i podrà produir-se:

- a) Quan l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals del cicle, exceptuant el mòdul professional de Projecte en aquells estudis en els quals estiga regulat.
- b) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, quan l'alumnat tinga pendents de superació un o més mòduls, la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15 % de la duració del conjunt de mòduls formatius cursats des de l'inici del cicle formatiu fins al moment anterior a l'inici del període d'FCT corresponent. Al GM són 243 hores i al GS 234 hores.

- c) En els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, l'alumnat podrà accedir a la realització de l'FCT flexible, en primer curs, una vegada superades les competències de seguretat i riscos laborals i s'haja aconseguit, com a mínim, el 80 % dels resultats d'aprenentatge del curs, en cicles formatius. En segon curs, podrà accedir en qualsevol moment. En tots dos casos, sempre en funció de la decisió de l'equip docent justificada per la idoneïtat per a l'alumnat o el sector professional del cicle formatiu.

Els alumnes que tinguen pendent de superar un o més mòduls la suma horària dels quals siga igual o inferior al 15% podran accedir, o no al mòdul professional d'FCT en funció de la decisió de l'equip docent:

- a) Si se'ls autoritza l'accés a l'FCT, s'haurà de recuperar els mòduls pendents. Per això, durant el període de realització del mòdul professional d'FCT, caldrà compatibilitzar-la amb el pla de recuperació, tal i como consta al apartat 7.8 d'aquesta programació. L'alumne o l'alumna formalitzarà la matrícula dels mòduls pendents i del mòdul professional d'FCT.
- b) Si l'equip docent no autoritza a l'alumne o l'alumna l'accés al mòdul professional d'FCT, haurà de repetir com a alumne escolaritzat el mòdul o mòduls pendents, i es matricularà només d'aquests mòduls.

En l'avaluació del mòdul d'FCT col·laborarà el responsable de formació de l'alumnat designat pel centre de treball (instructor o instructora) durant el seu període d'estada en aquest. La **col·laboració en l'avaluació de la persona instructora** es concretarà de la manera següent:

- Durant el desenvolupament de l'FCT, valorant les activitats realitzades per l'alumnat, indicades en el programa formatiu, mitjançant trobades amb el professor tutor o professora tutora en les seues visites periòdiques al centre de treball, així com en les comunicacions telemàtiques o d'un altre tipus.
- Al final del procés, poden incloure una valoració personal a l'informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat. Si el mòdul professional d'FCT s'ha realitzat en

diverses empreses, es recollirà un informe de consecució de competències adquirides per l'alumnat de cadascuna d'aquestes.

Amb la finalitat de no esgotar el límit de les convocatòries establides per als mòduls professionals, l'alumnat podrà sol·licitar la **renúncia a la convocatòria del mòdul FCT o unitat formativa d'FCT** en qualsevol moment, fins i tot iniciat el seu procés de realització, mitjançant un escrit motivat a la direcció del centre educatiu. Aquesta resolució s'incorporarà a l'expedient acadèmic de l'alumnat.

La sol·licitud perquè s'admeta la renúncia a la convocatòria es presentarà, segons l'annex IX de l'Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació. Les raons que s'al·leguen per a la renúncia s'han de justificar sempre documentalment.

A l'alumnat al qual s'ha concedit la renúncia al mòdul d'FCT, si aquest ja l'haguera iniciat i realitzat un mínim de cent hores, se li podrà avaluar, i constarà com a realitzat parcialment, en cas favorable, en el seu expedient. La renúncia a cursar les FCT en els cicles superiors implica la renúncia al mòdul de projecte corresponent del cicle.

Quan la resolució adoptada siga favorable, si l'alumne o l'alumna disposa d'una nova convocatòria per al mòdul d'FCT en el mateix curs acadèmic, l'equip docent podrà decidir si les hores efectuades fins al moment de la concessió de la renúncia a la convocatòria, amb un mínim de 100, li són comptabilitzades com a realitzades i, en conseqüència, només hauria de realitzar les hores que falten fins a completar les assignades a aquest mòdul professional. També podrà prendre aquesta decisió l'equip docent si la següent convocatòria de què disposa l'alumne o l'alumna correspon a un curs acadèmic posterior i es matricula en el mateix centre educatiu; si continuara els estudis en un altre centre, hauria de realitzar de nou el total d'hores atribuït al mòdul d'FCT.

A més de la **interrupció del mòdul d'FCT** per renúncia a la convocatòria, hi ha que tindre en compte:

1. S'entén per interrupció total o temporal del mòdul professional d'FCT l'abandó de l'aquest mòdul una vegada iniciat aquest.

2. La interrupció total es produeix quan l'alumnat, una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT, l'abandona i no és possible la seua reincorporació durant el mateix curs acadèmic.

3. Es produeix interrupció temporal quan una vegada iniciat el mòdul professional d'FCT l'alumnat l'abandona temporalment.

4. La direcció del centre educatiu, d'ofici o a instàncies del centre de treball, pot interrompre la continuïtat del mòdul professional d'FCT d'un determinat alumne o alumna en els casos següents:

a) Faltes d'assistència repetides i/o impuntualitat repetida no justificada d'acord amb el reglament de règim intern del centre educatiu.

b) Actitud incorrecta o falta d'aprofitament o rendiment.

c) Altres causes i/o faltes imputables a l'alumnat que no permeten el normal desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

5. Quan es demostre algun dels casos descrits anteriorment i després d'escoltar l'alumnat implicat, si es determina la no continuïtat del mòdul professional d'FCT, aquest serà qualificat com a no apte o no apta i consumirà la convocatòria.

6. Altres supòsits que poden implicar la interrupció del mòdul professional d'FCT seran:

a) Malaltia prolongada o accident de l'alumnat o familiar fins a segon grau de consanguinitat o afinitat en línia recta o col·lateral.

b) Obligacions de tipus personal o familiar degudament justificades apreciades per l'equip directiu del centre que condicionen o impedisquen la normal dedicació en l'estudi.

c) Maternitat o paternitat, adopció o acolliment.

d) Incorporació a un lloc de treball incompatible amb les pràctiques.

e) Altres circumstàncies de caràcter personal com poden ser les associades a la violència de gènere, assetjament o altres.

f) Causes imputables al centre de treball.

En els casos esmentats en el punt 6 d'aquest article, si l'alumnat ha realitzat un mínim del 85% de les hores totals del mòdul professional d'FCT, i després d'aportar la documentació que justifique fefaentment les circumstàncies al·legades, el tutor o tutora, juntament amb l'equip educatiu i després d'escoltar la persona que exerceix la instrucció en el centre de treball podran dur a terme l'avaluació.

Es podrà determinar **l'exempció total o parcial del mòdul professional o unitat formativa d'FCT** per la seua correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'hi acredite, al menys, un any a temps complet, o el seu equivalent a temps parcial, d'experiència relacionada amb el cicle formatiu que cursa l'alumnat. En períodes inferiors a l'any d'experiència laboral, es podrà proposar exempció parcial del mòdul d'FCT.

- a) L'exempció total és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient d'almenys el 85 % de les competències professionals establides en el programa formatiu. L'alumnat no cursarà el mòdul professional d'FCT i en el seu expedient acadèmic i actes d'avaluació constarà com a exempció del mòdul professional d'FCT.
- b) L'exempció parcial és aquella que s'atorga a l'alumnat que haja acreditat la capacitat suficient de part de les competències professionals establides en el programa formatiu que no arribe al llindar del 85 % d'aquestes. L'alumnat només realitzarà les activitats conduents a l'adquisició dels resultats d'aprenentatge (LOE) no adquirides, aquestes estaran determinades pel tutor o tutora i l'avaluació del cicle serà d'apte o no apte.

Podran sol·licitar la seua exempció després de formalitzar la matrícula d'aquest, o fora del període de matrícula, sempre amb una antelació mínima de 30 dies hàbils a l'inici previst de les pràctiques.

7.6. Adaptacions individuals del currículum

La adaptació curricular del programa formatiu o del lloc formatiu i productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de persona amb discapacitat:

1. L'alumnat que estiga en possessió del certificat de condició de discapacitat o minusvàlida expedit per la conselleria competent en matèria de benestar social o organisme competent, podrà sol·licitar la corresponent adaptació curricular o del lloc formatiu i productiu per al desenvolupament del mòdul professional d'FCT.

2. L'alumnat haurà de presentar una sol·licitud i adjuntar certificat d'aquesta diversitat funcional en el qual es detalle el grau d'aquesta, i haurà d'adjuntar els informes mèdics o documentació o altres documents que siguen necessaris per a concretar l'adaptació curricular corresponent.

3. El departament d'orientació, en col·laboració amb el tutor o tutora, dissenyarà un programa formatiu que detallarà les adaptacions curriculars i mitjans necessaris per a poder realitzar les activitats formatives i productives.

4. Quan en el centre de treball existisca un preparador o preparadora laboral amb especialització per a facilitar l'adaptació social i laboral dels treballadors o treballadores amb discapacitat, mitjançant l'ocupació amb suport, en els termes previstos pel Reial decret 870/2007, de 2 de juliol, pel qual es regula el programa d'ocupació amb suport com a mesura de foment d'ús de persones amb discapacitat en el mercat ordinari de treball, i les seues funcions d'orientació i acompanyament individualitzat siguen susceptibles d'estendre's a l'alumnat que desenvolupe el mòdul professional d'FCT amb necessitats educatives especials les característiques de les quals coincidisquen amb els criteris de discapacitat fixats en el reial decret, s'atribuirà a la persona encarregada de la preparació laboral especialitzada, la condició de personal de suport d'aquest alumnat i, a aquest efecte, aquest podrà ser sentit per a l'avaluació, en els mateixos termes que l'instructor o instructora.

Les funcions que el preparador/a laboral especialitzat/ada podrà realitzar amb la supervisió del tutor/a i la col·laboració de l'instructor/a seran les següents:

- 1) Orientació, assessorament i acompanyament a l'alumnat amb discapacitat, elaborant per a cada alumne/a un programa d'adaptació al lloc de treball.

- 2) Labors d'acostament i mútua ajuda entre l'alumne/a beneficiari del programa d'ocupació amb suport, el centre de treball i el personal d'este que compartisca tasques amb l'alumne/a amb discapacitat.
- 3) Suport a l'alumne/a en el desenrotllament d'habilitats socials i comunitàries, de manera que pugua relacionar-se amb l'entorn laboral en les millors condicions.
- 4) Formació específica de l'alumne/a amb discapacitat en les tasques inherents al lloc formatiu.
- 5) Seguiment de l'alumne/a i avaluació del procés d'inserció en el lloc formatiu. Estes accions tindran com a objecte la detecció de necessitats i la prevenció de possibles obstacles, tant per a l'alumne/a com per al centre de treball, que posen en perill l'objectiu d'inserció i permanència en l'ocupació.
- 6) Assessorament i informació al centre de treball sobre les necessitats i els processos d'adaptació del lloc formatiu.

7.7. Criteris de qualificació

La qualificació del mòdul d'FCT es formularà en termes d'APTE/NO APTE. Per a l'obtenció de la qualificació apte, l'alumnat haurà de tindre con dita qualificació tots els instruments d'avaluació que consten al punt 7.4 de la present programació.

Els mòduls professionals convalidats, o que hagen sigut objecte de correspondència amb la pràctica laboral es qualificaran, respectivament, amb l'expressió EXEMPCIÓ.

Al mòdul d'FCT només podrà presentar-se en dues convocatòries. Per a l'avaluació d'FCT es disposa únicament de les convocatòries i matrícules establides en la normativa vigent corresponent, sent necessària la matrícula en el curs acadèmic corresponent.

7.8. Procediment i criteris de recuperació

Les activitats del mòdul professional de Formació en centres de treball només podran realitzar-se dues vegades, preferentment la segona en un centre de treball diferent de la primera.

La no presentació a una convocatòria sense haver-hi renunciat prèviament segons consta al punt 7.5 d'aquesta programació; constarà com a «no apte» i consumirà convocatòria.

Els i les alumnes que no superen el mòdul professional d'FCT en la convocatòria ordinària no disposaran en el mateix curs escolar d'una convocatòria extraordinària de recuperació.

La resolució d'inici de curs en l'article 13 diu que el **programa formatiu específic dels mòduls no superats** es dissenyarà de forma diferenciada segons els períodes o moments d'aplicació, que podran ser els següents, això mantenint l'assistència a l'FCT:

c) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria realitzada abans de l'inici del primer període de realització del mòdul professional de Formació en centres de treball. Aquest programa incorporarà les activitats que l'alumne o alumna realitzarà durant el tercer trimestre de l'any acadèmic, amb docència directa per part de professor o professora responsable de cada mòdul professional. Sense deixar d'assistir a l'FCT.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

d) Programa formatiu específic de segon curs després de l'avaluació de la primera convocatòria fent-ho compatible amb la realització del mòdul de Formació en centres de treball o de Projecte. Es dissenyarà perquè l'alumne o l'alumna el realitze simultàniament, compatibilitzant l'assistència a classes o comptant amb tutories i orientació del professorat corresponent.

- Presencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.
- Semipresencial: Tutories de reforç presencial i/o telemàtiques.

En cas de no realitzar les activitats de recuperació s'haurà de tornar a cursar el mòdul el curs següent.

7.9. Activitats de reforç i ampliació

Les activitats de reforç i ampliació es portaran a terme en les:

- Entrevistes de seguiment de l'alumnat, tant al institut com al centre de pràctiques.
- Reunions amb l'alumnat al centre educatiu.

Aquestes consistiran en formació complementària per a que adquireixen les seues competències professionals, personals i socials.

7.10. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent del departament

En finalitzar cada curs acadèmic, el departament de pràctiques avaluarà la seua programació a la vista dels resultats aconseguits per l'alumnat.

L'avaluació de la programació didàctica es referirà, al menys, als aspectes següents:

- a) La selecció, distribució i seqüenciació dels continguts.
- b) Els criteris d'avaluació.
- c) La metodologia didàctica aplicada.
- d) Els materials i recursos didàctics utilitzats.
- e) Els criteris establits per a adoptar les mesures d'atenció a la diversitat i realitzar les adaptacions curriculars per als alumnes i les alumnes que les necessiten.
- f) Els resultats obtinguts per l'alumnat en el mòdul de Formació en centres de treball, especialment la seua inserció professional.

Els resultats de l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat, dels processos d'ensenyament, del projecte curricular de cicle i de la inserció professional dels alumnes que acaben els estudis, s'inclouran en les memòries de final de curs.

Memòria final del mòdul professional d'FCT: al finalitzar el curs acadèmic, el tutor o tutora elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en el desenvolupament de les pràctiques formatives., d'acord amb el model que s'establisca.

Memòria final del departament de pràctiques: al finalitzar el curs acadèmic, la direcció del departament de pràctiques elaborarà una memòria de les activitats dutes a terme per l'alumnat en la realització de les pràctiques formatives, d'acord amb el model que s'establisca, posant l'accent en els indicadors de resultat i de satisfacció de l'alumnat i de les empreses col·laboradores.

8. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els recursos didàctics i organitzatius estaran majoritàriament a l'empresa en que l'alumne realitza la seua FCT.

A més a més, realitzaran un diari al que deixaran constància de les activitats, orientacions i observacions de les seues actuacions i l'horari de permanència, a través del programa de Conselleria SAÓ FCT.

9. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

La diversitat de capacitats, motivacions o interessos que presenten els alumnes al llarg de la seua trajectòria escolar és un fet ineludible que no es deu entendre com un obstacle per a

l'assoliment dels objectius educatius proposats. Hi ha que entendre-la com una peculiaritat del desenvolupament dels sers humans que ha de ser tinguda en compte en tot procés d'ensenyament-aprenentatge. L'existència d'alumnes diversos és, doncs, el punt de partida normal de qualsevol procés educatiu, en el que no deu identificar-se el concepte d'atenció a la diversitat amb mesures extraordinàries per a donar resposta a dificultats d'aprenentatge que ocasionalment se pugen plantejar.

A l'article 15 de l'ordre 79/2010 es fa constar que el mòdul professional d'FCT podrà ser avaluat en dos convocatòries com a màxim, però l'alumnat amb greus problemes d'audició, visió i/o motricitat o amb unes altres necessitats educatives especials podrà disposar de tres convocatòries.

Si ocupa lloc d'alumnat amb NESE se'l pot fer una adaptació del programa formatiu. Sol si té algun tipus de discapacitat.

Els centres que imparteixen programes de formació professional en les modalitats presencial, semipresencial i a distància, facilitaran itineraris adaptats als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge de cada alumna i alumne, amb una organització que permeta les adaptacions, la provisió de suports materials o personal d'accés i les mesures flexibilitzadores que possibiliten l'assoliment dels objectius encaminats a l'obtenció total o parcial de la titulació.

No obstant en aquest últim cas devem tenir en compte que en l'ensenyament reglat postobligatori sols es poden aplicar adaptacions curriculars no significatives per als alumnes, a fi de que pugen obtenir la titulació corresponent.

Per tant, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb adaptacions curriculars, es realitzarà prenent com a referència els criteris d'avaluació per a ells contemplats, que, en tot cas, asseguraran un nivell suficient i necessari de consecució dels resultats d'aprenentatge corresponents, imprescindibles per a aconseguir la titulació (els mínims).

El departament d'orientació assessorarà als departaments didàctics, amb l'objecte de que aquestos alumnes pugen arribar a aconseguir els objectius del cicle formatiu.

La conselleria competent en matèria d'educació, en coordinació amb la conselleria competent en matèria de formació professional per a l'ocupació, ha de promoure la implicació de les empreses en els processos d'inserció, i afavorir que aquestes oferisquen pràctiques per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i facilitar-los la incorporació posterior al món laboral.

Al punt 7.6 d'aquesta programació figura la adaptació curricular del programa formatiu i/o del lloc formatiu-productiu per a alumnat que tinga reconeguda la condició de minusvalidesa.

10. ACTIVITATS DIDÀCTIQUES COMPLEMENTÀRIES I LA SEUA JUSTIFICACIÓ CURRICULAR

En el mòdul FCT no es realitzen activitats complementàries.

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

Els elements transversals seran tractats a mesura que s'exposen i estudien la resta de continguts específics del cicle formatiu, estant present en tots els mòduls i de forma contínua en els intercanvis comunicatius i en els treballs realitzats.

Amb els elements transversals aconseguim dotar a l'alumnat de una formació integral, que contribuïska al seu desenvolupament com a persona en totes les seues dimensions i no solament com a estudiant. en l'execució de les pràctiques.

11.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

L'expressió oral i escrita es treballarà a les activitats presentades als tutors i tutores d'FCT de l'institut i les exposicions orals davant dels seus companys.

Activitats realitzades:

- Redacció del diari de l'alumnat amb SAÓ FCT.
- Treballs presentats com a instruments d'avaluació.
- Activitats de lectura i reflexió mitjançant el anàlisi de documents, bibliografia, i audiovisuals relacionades amb l'FCT o l'empresa, aportats pel tutor/a i/o instructor/a.
- Activitats de síntesis després de la reflexió per a presentar els treballs.
- Exposició oral de l'alumnat a les reunions al centre educatiu i posterior debat per al foment de l'expressió oral.

Les faltes d'ortografia, així com l'organització de coneixements i la expressió d'aquests seran presos en consideració a l'hora de les qualificacions en les activitats.

11.2. Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i la comunicació

Les TICs (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) fan referència a les tecnologies que ens faciliten els processos d'adquisició, transmissió i intercanvi d'informació. L'ús d'aquestes tecnologies en l'educació "per si" no basta per a un òptim procés d'aprenentatge. Per això, va néixer el terme TACs (Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement) fent referència a l'ús de les TICs com a eina formativa, incidint en la metodologia i en la utilització de la tecnologia dins de les planificacions educatives.

Al mòdul FCT s'utilitzen TICs tant a les entrevistes personals i reunions al centre educatiu sinó per a la comunicació amb l'alumnat a través del correu electrònic o del programa SAÓ per

intercanviar missatges com per fer el diari de l'alumnat on han de deixar constància de les activitats fetes al lloc de pràctiques.

11.3. Foment de la competència emprenedora

El mòdul FCT afavoreix l'emprenedoria ja que permet que els alumnes coneguen la l'empresa en la que realitzen les seues pràctiques i altres empreses del sector en les exposicions orals de l'alumnat a les reunions al centre educatiu.

L'alumnat ha de comprendre l'organització i les característiques del sector productiu corresponent, així com els mecanismes d'inserció professional; conèixer la legislació laboral i els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

A la vegada, cadascú ha de desenvolupar una identitat professional motivadora de futurs aprenentatges i adaptacions a l'evolució dels processos productius i al canvi social.

11.4. Educació cívica i constitucional

La LOE i la LOMQE, realitzen una referència constant a l'educació en valors, especialment en els art. 1 i 2 (principis i finalitats de l'educació, respectivament), en els quals es destaca: equitat i compensació de les desigualtats, la llibertat, la tolerància, el respecte, la no discriminació, la concepció de l'educació com un aprenentatge permanent al llarg de la vida, la flexibilitat de l'educació per a adaptar-se a qualsevol context, l'orientació educativa i professional als alumnes, l'esforç individual i la motivació, la prevenció i solució de conflictes i problemes, la no violència, el desenvolupament d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la responsabilitat i mèrit personals, respecte als drets humans, solidaritat, respecte cap als éssers vius i el medi ambient, regulació del propi aprenentatge i confiança en les seues aptituds, creativitat i esperit emprenedor, adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, i d'hàbits

saludables, capacició per a l'exercici d'activitats professionals, capacitat d'adaptació davant les situacions canviants.

Per a treballar aquests principis i l'educació cívica i constitucional del nostre alumnat, abans d'incorporar-se a les empreses, des del departament de pràctiques se'ls aporta per a la seua lectura, reflexió i debat amb els tutors o tutores, un protocol d'actuació als centres.

11.5. Utilització del valencià

La utilització del valencià a l'FCT a les empreses dependrà de les característiques del centre de pràctiques i dels diferents usuaris amb els que cada alumne haurà de dur a terme les activitats encomanades pel seu instructor/a.

Al centre educatiu l'alumnat presentarà les activitat en qualsevol de les dos llengües cooficials de la comunitat, al mateix temps que l'usará per a les reunions i activitats d'ensenyament i aprenentatge.

11.6 Igualtat de gènere

Als nostres Departaments on també s'imparteixen estudis conduents a l'obtenció del títol de Tècnica/c Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere, som conscients que la igualtat de gènere no existeix a l'actualitat. Això implica que des dels diferents mòduls de tots els cicles es treballaran activitats per intentar aconseguir-la i fer conscient al nostre alumnat que és un problema de la societat actual. A més a més, si en tots els cicles que impartim aconseguim potenciar la igualtat serem la millor eina per previndre la violència de gènere.

Per afavorir la igualtat, si es dona el cas de tindre als cicles formatius alguna persona que desitge ser anomenada per altre nom degut al seu canvi de gènere per ser un cas de transsexualitat, s'adaptarà tota la documentació interna que es puga, tot i que en ÍTACA i com a conseqüència a SAÓ ha de constar el mateix nombre que al DNI de tot l'alumnat.

11.7. Inclusió

La inclusió és un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida normals. La inclusió està relacionada amb la integració, la cohesió i la justícia social. Una societat inclusiva, per tant, disposarà i habilitarà mecanismes per a assegurar la garantia dels drets humans, la dignitat i la ciutadania activa de totes les persones que la componen.

Per aquest motiu, al mòdul FCT incidim en la importància de valorar i treballar amb la diversitat per fer possible una participació completa i justa en les nostres activitats. Fomentant la igualtat en el tracte a les persones independentment del seu origen ètnic, religió i/o de creença, cultural, nivell socioeconòmic, capacitats físiques i/o intel·lectuals, edat, gènere i relacions socioafectives.

Aquest element es treballa tant al centre educatiu com a les empreses ja que els nostres cicles pertanyen majoritàriament a la família professional de Serveis Socioculturals i a la Comunitat.

12. MESURES D'IMPLEMENTACIÓ DELS DIFERENTS PLANS D'ACTUACIÓ I PROJECTES D'INNOVACIÓ

A la fi d'innovar i per implementar les actuacions dissenyades al centre educatiu, l'alumnat porta a terme alguna de les activitats plantejades al seu projecte o a la activitat avaluable sol·licitada pel tutor/a. Aquestes activitats, innovadores a la vegada que realistes i necessàries, fan que un alt nombre d'alumnat rebran una oferta de treball del centre de pràctiques a la finalització d'aquestes.

Projecte d'Innovació: Programa Emprén:

El Programa Emprén pretén dinamitzar, en tots els centres que ofereixen Formació Professional, experiències de cultura emprenedora mitjançant la implantació d'iniciatives emprenedores i la creació d'empreses en els centres educatius públics de la Generalitat Valenciana.

El Programa Emprén té els objectius generals següents:

- a) Fomentar la cultura emprenedora en tots els centres que imparteixen Formació Professional del sistema educatiu utilitzant metodologies actives d'educació i potenciant aspectes com la creativitat, la innovació i l'autogestió de l'alumnat que cursa cicles formatius de grau mitjà o superior de Formació Professional.
- b) Potenciar, des dels centres educatius, la col·laboració real entre alumnes, professors i l'ecosistema emprenedor de l'entorn territorial.
- c) Consolidar una xarxa de suport als docents, que permeta l'intercanvi i l'optimització d'experiències i recursos en matèria d'iniciativa emprenedora.
- d) Acostar els alumnes que cursen Formació Professional l'emprenedoria a l'entorn dels centres d'ensenyament.
- e) Implicar l'alumnat en el disseny i el desenvolupament de projectes emprenedors que puguin ser capaços de desenvolupar la seua pròpia empresa, desenvolupar la cooperació, la solidaritat, el treball en equip i l'esperit investigador i innovador, entre altres valors.
- f) Col·laborar amb altres comunitats autònomes sobre noves experiències que fomenten l'emprenedoria creativa.
- g) Generar un equip de treball integrat per personal docent per a la investigació i l'elaboració de materials didàctics per al foment de les habilitats emprenedores en Formació Professional.

L'IES Ribalta, com a centre innovador, porta a terme el programa Emprén amb l'alumnat de formació professional.

PROGRAMA ERASMUS+:

Erasmus+ presta ajudes per a què els estudiants i personal de formació professional i d'educació superior dels països del programa puguen realitzar períodes de formació pràctica a l'estranger. També poden participar els estudiants recentment titulats.

Gràcies a aquestes pràctiques a l'estranger, els participants poden millorar les seues competències comunicatives, lingüístiques i interculturals, adquirir aptituds no tècniques molt valorades en el mercat laboral i desenvolupar una mentalitat més emprenedora. Perquè siguen computables les hores realitzades en empreses o institucions de la Unió Europea o d'altres països, aquestes hauran de sumar un mínim de cent hores.

Erasmus+ presta un suport lingüístic online que facilita l'aprenentatge de l'idioma utilitzat en el lloc de treball. L'alumnat realitza una prova prèvia a la seua mobilitat i es compromet a realitzar dit curs online i millorar el seu nivell lingüístic sense ser necessari un nivell inicial mínim.

Les pràctiques a l'estranger poden durar entre un mínim de 2 mesos i un màxim de 12 mesos. En formació professional poden anar menys temps. La duració de les mateixes la decideix l'alumnat juntament al professor-tutor o professora-tutora de l'institut. Com a centre educatiu tenim una borsa d'empreses europees que col·laboren amb l'institut Ribalta i, a més a més, l'alumnat interessat en anar a altra empresa o altre país pot cercar una empresa que l'aculla i el professorat farà les gestions necessàries per a poder realitzar-les a l'empresa desitjada. El personal podrà fer formació en dites empreses, en centres educatius o entitats amb una durada de 2 fins a 60 dies.

L'IES Ribalta està acreditat amb la carta ECHE (Erasmus Charter for Higher Education) i sol·licita anualment la participació en dit programa KA131 enviant alumnat a realitzar l'FCT en Europa i personal a formació. A més a més, aquest curs l'institut ha entrat a formar part d'un consorci de formació professional (VET) per a alumnat de Grau Mitjà i sol·licita projectes KA2 d'intercanvi de bones pràctiques en diferents convocatòries.

Cada curs escolar es fa una convocatòria pública des de Brussel·les i l'agència nacional Erasmus en España (SEPIE) assessora als centres interessats donant formació i suport. Una vegada aprovat el projecte, l'institut Ribalta crea una convocatòria pública i realitza un procés de selecció just, equitatiu, transparent i documentat per a la participació de l'alumnat després de fer una campanya de difusió del programa Erasmus i les experiències de companys de curs passats. A més a més, es fa difusió d'aquestes activitats els Erasmus Days.

Tots el cursos escolars participa alumnat i personal de l'IES Ribalta en dits programes.

INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ AMB ALUMNAT D'ERASMUS

S'adaptaran els criteris de qualificació i instruments d'avaluació a l'alumnat que faça una mobilitat dintre d'algun dels programes europeus al llarg del curs.

- Curta estància (fins 60 dies):
  - Preparació d'un resum de l'estància (vídeo, power-point...) i exposició al grup-classe relacionant-lo amb els mòduls del cicle que està cursant l'alumne. Previ a la mobilitat l'alumnat es coordinarà amb el tutor/a del grup i/o professorat organitzador de l'activitat sobre el contingut, competències i forma de portar-ho a la pràctica. Aquesta activitat podrà ser qualificable.
  - Els continguts impartits eixa setmana entraran a l'examen, o no, segons decisió del docent, prèvia informació a l'alumnat.
  - Els exàmens realitzats eixe període, si el docent considera que l'alumnat ha de fer-los, es realitzaran al menys una setmana després del retorn de l'alumnat.
- Llarga estància (més d'una setmana):
  - Preparació d'un resum de l'estància (vídeo, power-point...) i exposició al grup-classe relacionant-lo amb els mòduls del cicle que està cursant l'alumne. Previ a la mobilitat l'alumnat es coordinarà amb el tutor/a del grup i/o professorat organitzador de l'activitat sobre el contingut, competències i forma de portar-ho a la pràctica. Aquesta activitat podrà ser qualificable.

- Videoconferència, o gravació de xerrada, de l'estudiant amb tot el grup classe, el tutor/a del grup i tutora Erasmus durant l'estància explicant la seua activitat diària com a professional al centre de pràctiques.
- Els continguts impartits eixe període entraran a l'examen, o no, segons decisió del docent, prèvia informació a l'alumnat. Aquests continguts seran treballats mitjançant Aules plantejant un mínim d'activitats, tot previ acord de l'equip educatiu tenint en compte que aquest alumnat fa entre 5 i 8 hores diàries de pràctiques.
- Els exàmens i/o activitats avaluables realitzades eixe període, si el docent considera que l'alumnat ha de fer-los, es realitzaran a la convocatòria final tant en modalitat presencial com a en semipresencial.

ACORDS DE DEPARTAMENT:

En reunió de departament del dia 27 de setembre de 2024 s'aprova la present programació i s'arriben als següents acords:

Criteris d'adjudicació de llocs de pràctiques:

- L'equip educatiu adjudicarà els centres de pràctiques.
- L'assistència a tutoria de 1r i 2n influirà en l'assignació de centres de pràctiques.
- Al cada centre de pràctiques han d'anar almenys dos alumnes o alumnes.
- La distància dels centres de pràctiques a l'institut ha de ser inferior a 30 Km.
- No es pot realitzar l'FCT en centres en els quals hi haja familiars, treballant o com a usuaris, ni en els quals s'exercisca un treball.
- S'ha de realitzar un mínim de mitja jornada de treball (4 hores diàries o 20 hores setmanals).
- Es desestimarà la realització de l'FCT en un centre si l'estudiant interfereix acudint al mateix i/o telefonant.
- A l'hora d'assignar centre de pràctiques, s'anteposarà que l'alumnat pugua realitzar un horari que garantisca la realització de la seua FCT, abans que el col·lectiu/recurs.
- A l'alumnat amb restriccions horàries se'ls adjudicarà el centre de pràctiques per horari, no col·lectiu, ja que no existeixen centres amb amplitud horària de tots els col·lectius.
- Si l'alumnat forma part del procés de selecció Erasmus+ s'assignarà centre de pràctiques en un país de la Unió Europea.